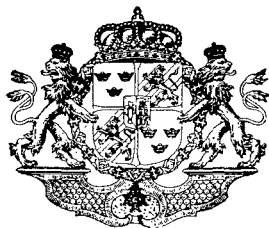

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1923

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1924
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[2021 24]

INLEDNING

TILL

Bergshantering / Kommerskollegium. – Stockholm : K.L . Beckman, 1912-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : K.L . Beckman, 1963-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

1911-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –1950-1977 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska. – Från 1952 med parallelltitel på engelska: Metal and Mining Industries.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdaniga berättelse för år...– Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Efterföljare:

Täckningsår 1978, se Statistiska Meddelanden Iv 1980:12.

Täckningsår från 1979 införlivad i Industri / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Isaac Marcus 1962-1996. – (Sveriges officiella statistik)

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960. S. 1-5. Tab. 1. – Tab. 4

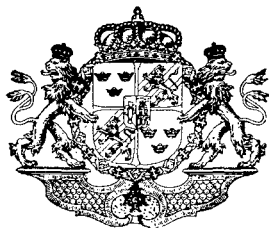
Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering. År 1923. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2015.

urn:nbn:se:scb-berg-1923

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1923

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1924
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[2021 24]

TILL KONUNGEN.

Jämlikt sin instruktion får kommerskollegium härmed överlämna berättelse om rikets bergshantering år 1923. Berättelsen ansluter sig beträffande plan och uppställning till närmast föregående berättelser, dock har textavdelningen

i besparingssyfte delvis koncentrerats samt i övrigt underkastats omarbetning för vinnande av ökad överskådlighet över de skilda till bergshantering hänfödda produktionsgrenarnas utveckling. Ur berättelsen hava uppgifter om produktionen av järnmalm och tackjärn 1923 redan förut offentliggjorts i Kommersiella Meddelanden.

Stockholm den 29 november 1924.

Underdånigst

K. A. FRYXELL.

MARTIN JANSSON.

A. Lilienberg.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Allmän översikt	9.
A. Järnhantering	10.
B. Annan bergverksdrift än järnhantering	23.
C. Drivkraft och bränsle	27.
D. Arbetsgivare och personal	30.
E. Fyndigheters förvärvande och försvar	32.
F. Bevillingstaxerad inkomst av bergverksrörelse	33.
Fransk résumé	35.
Tabeller:	
Tab. 1. Uppfordringen ur järngruvorna år 1923	38.
» 2. Järnmalmns anrikning, brikettering och sintring år 1923	48.
» 3. Masugnar och tillverkning av tackjärn år 1923	52.
» 4. Antal begagnade verk och ugnar för beredande av smidbart järn och stål år 1923	52.
» 5. Tillverkning av smältstycken, råskenor och göt m. fl. mellanprodukter jämte skrotat gjutgods av smidbart järn och stål år 1923	54.
» 6. Stångjärn och -stål jämte andra grövre tillverkningar av smidesjärn eller stål år 1923	55.
» 7. Träkolsförbrukningen vid verk med framställning av järn och stål år 1923	57.
» 8. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järngruvor år 1923	58.
» 9. Anrikning av annan malm än järnmalm år 1923	60.
» 10. Tillverkning vid bergverken av andra metaller än järn m. m. år 1923	62.
» 11. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna år 1923	62.
» 12. Produktionen av oarbetad sten och stenarbeten år 1923	64.
» 13. Motorer, använda vid bergverken år 1923	72.
» 14. Förbrukningen vid bergverken av bränsle år 1923	74.
» 15. Antal bergverk i verksamhet under år 1923, fördelade efter arbetsgivare	76.
» 16. Antal bergverksarbetare och arbetstimmor med fördelning efter skilda slag av bergverk år 1923	77.
» 17. Antal mutsedlar, utfärdade under år 1923	80.
» 18. Antal utmål, tilldelade under år 1923	81.
» 19. Sätten för bibehållande av äganderätt till utmålen år 1923	31.
» 20. Antal utmål, för vilka vilostånd beviljats att gälla från och med den 1 januari 1924	82.

Table des matières.

	Pag.
Aperçu général	9.
A. Production de minerais de fer et l'industrie sidérurgique	10.
B. Autres exploitations minérales	23.
C. Force motrice et combustibles	27.
D. Patrons et personnel	30.
E. Acquisition et défense des gisements	32.
F. Revenus nets des exploitations minérales d'après le recensement officiel	33.
Résumé en français	35.
Tableaux annexés:	
Tabl. 1. Extraction de minerais de fer, en 1923	38.
Col. 1—2: Mines et limites; col. 3: Caractère des minerais; col. 4: Méthode d'extraction; col. 5: Nombre des puits; col. 6: Nombre des semaines d'exploitation; col. 7—8: Roche et minerai réunis tirés (col. 7) sous terre et (col. 8) à la surface; col. 9—11: Production (col. 9—10) et valeur (col. 11) de minerai de fer tiré directement utilisable, (col. 9) de première qualité et (col. 10) d'autres qualités; col. 12—14: Pour cent (col. 12) de fer, (col. 13) de phosphore et (col. 14) de soufre, contenu dans le minerai de fer de première qualité; col. 15: Production de minerai propre à enrichir.	
» 2. Enrichissement de minerais de fer, en 1923	48.
Col. 1: Usines; col. 2: Méthode d'enrichissement; col. 3: Nombre des heures de production; col. 4—8: Produit brut employé et son pour cent (col. 6) de fer, (col. 7) de phosphore et (col. 8) de soufre; col. 9—13: Produit tout fait et son pour cent (col. 11) de fer, (col. 12) de phosphore et (col. 13) de soufre; col. 14—17: Briquettes (sinters y compris).	
» 3. Hauts-fourneaux et production de fonte, en 1923	52.
Col. 1: Gouvernements; col. 2: Nombre des usines; col. 3—4: Nombre des hauts-fourneaux; col. 5: Journées de fondage; col. 6—13: Fonte; col. 14—15: Ouvrages de fonte directement produits; col. 16—17: Production totale.	
» 4. Usines et fourneaux employés, en 1923, à produire le fer doux et l'acier . . .	52.
Col. 1: Gouvernements; col. 2: Nombre des usines; col. 3—6: Fourneaux à puddler et à fondre la ferraille; col. 7—14: Fourneaux à métal fondu; col. 15: Fourneaux à acier poule.	
» 5. Massiaux, fer brut en barres, lingots et autres demiproduits ainsi que fontes, de fer et d'acier malléables, décroûtées, en 1923	54.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité et (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	
» 6. Fer et acier étirés en barres, ainsi qu'autres produits gros de fer doux et d'acier, en 1923	55.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	

Tabl. 7.	Consommation de charbon de bois dans les usines, en 1923	Pag. 57.
	Col. 1: Gouvernements; col. 2—3: Charbon de bois brut, (col. 2) de meule, (col. 3) de fourneau; col. 4—5: Charbon de lattes de scierie, (col. 4) de meule, (col. 5) de fourneau; col. 6: Consommation totale; col. 7: Valeur en couronnes; col. 8: Valeur moyenne par hectolitre, en couronnes.	
» 8.	Minerais autres que ceux de fer, en 1923	58.
	Col. 1—2: Mines et limites; col. 3: Méthode d'extraction; col. 4: Nombre des puits; col. 5: Nombre des semaines d'exploitation; col. 6: Roche et minerai réunis tirés; col. 7—11: Production de minerais directement utilisables: (col. 7) cuivre, (col. 8) manganèse, (col. 9) zinc, (col. 10) pyrite, (col. 11) célite et allanite, (col. 12—13) total, (col. 12) quantité, (col. 13) valeur en couronnes; col. 14: Pour cent de métal contenu dans les minerais; col. 15: Production de minerais propres à enrichir.	
» 9.	Enrichissement des minerais autres que ceux de fer, en 1923	60.
	Col. 1: Usines; col. 2: Méthode d'enrichissement; col. 3: Nombre des heures de production; col. 4—6: Produit brut employé et son pour cent; col. 7—13: Produit tout fait: (col. 7) manganèse, (col. 8) zinc, (col. 9) plomb et argent, (col. 10) pyrite, (col. 11—12) total, (col. 11) quantité, (col. 12) valeur en couronnes; col. 13: Pour cent de métal contenu dans les minerais.	
» 10.	Production de métaux autres que fer etc. dans les usines, en 1923	62.
	Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur; col. 4—5: Produits destinés à la vente, (col. 4) kilogrammes, (col. 5) valeur en couronnes; col. 6: Matières premières exclusivement ou principalement d'origine étrangère.	
» 11.	Houille extraite, en 1923	62.
	Col. 1—2: Mines; col. 3: Nombre des puits; col. 4: Nombre des semaines d'exploitation; col. 5: Roche, houille et argile réunies tirées; col. 6—14: Production: (col. 6—10) de houille, (col. 11—12) d'argile réfractaire et (col. 13—14) de «klinker».	
» 12.	Carrières et ateliers pour dégrossir, casser, tailler et polir la pierre, en 1923 .	64.
	Col. 1: Gouvernements; col. 2—42: Pierres dégrossies et cassées; col. 43—84: Ouvrages en pierre; col. 85—92: Chaux; col. 93—94: Craie et farine fossile; col. 95—96: Huile de schiste.	
» 13.	Moteurs employés dans les mines, les carrières et les usines, en 1923	72.
	Col. 1: Moteurs et gouvernements; col. 2—23: Moteurs dans les mines (col. 2—9), les usines de schlich, de briquettes et de sinters (col. 10—13), les usines à fer (col. 14—17), les carrières et ateliers de pierre (col. 18—21), les autres usines (col. 22—23); col. 24—27: Totaux des moteurs.	
» 14.	Consommation de combustibles dans les mines, les carrières et les usines, en 1923	74.
	Col. 1: Gouvernements; col. 2: Houille et briquettes de houille; col. 3: Coke; col. 4: Tourbe, briquettes de tourbe et tourbe pulvérisée; col. 5: Charbon de bois; col. 6: Bois à brûler en bûches; col. 7: Déchet de bois trituré; col. 8: Souches; col. 9: Lattes, sciure, branches, brins et autre déchet de bois; col. 10: Combustible liquide; col. 11: Gaz de hauts-fourneaux; col. 12: schiste alumineux.	
» 15.	Mines, carrières et usines réparties d'après les entrepreneurs, en 1923	76.
	Col. 1: Gouvernements; col. 2—17: Entrepreneurs (col. 2—5) des mines, (col. 6—9) des usines à fer, (col. 10—16) des carrières et ateliers de pierre, (col. 17—20) des autres usines et (col. 21—27) total des usines.	

	Pag.
Tabl. 16. Ouvriers employés et heures de travail dans les mines, les carrières et les usines, en 1923	77.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—12: Ouvriers: (col. 2—7) hommes, (col. 8—9) femmes, (col. 10—12) total, (col. 10) des hommes et (col. 11) des femmes; col. 13: Heures de travail.	
» 17. Permis d'exploitation des mines, en 1923	80.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—18: Nombre des permis.	
» 18. Fixation des limites des mines à exploiter, en 1923	81.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—7: Nombre des limites.	
» 19. Exécution des travaux légalement prescrits dans les mines, en 1923	81.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—8: Nombre des limites des mines, (col. 2—6) spécifiées selon la nature des travaux exécutés ou (col. 7) jouissant de permis de suspension, (col. 8) total.	
» 20. Permis de suspendre, depuis le commencement de l'année 1924, les travaux dans les mines	82.
Col. 1: Gouvernements; col. 2—9: Nombre des permis de suspension accordés par les inspecteurs des mines; col. 10: Nombre des prolongements de permis de suspension accordés par Kommerskollegium; col. 11: Nombre des limites.	

Allmän översikt.

Föreliggande berättelse angående Sveriges bergshantering, avseende år 1923, är, vad textavdelningen beträffar, fördelad på följande huvudrubriker:

- A. *Järnhantering*, omfattande redogörelse för malmfångst samt produktion av tackjärn, ferrolegeringar och järnsvamp jämte smidbart järn och stål.
- B. *Annan bergverksdrift än järnhantering*, avseende annan malmfångst än av järnmalm, framställning av andra metaller än järn samt av diverse bergverksprodukter, brytning av stenkol, eldfast lera och klinkerlera samt produktion av oarbetad sten och stenarbeten.
- C. *Drivkraft och bränsle*.
- D. *Arbetsgivare och personal*.
- E. *Fyndigheters förvärvande och försvar*, samt
- F. *Bevillingstaxerad inkomst av bergverksrörelse*.

Textavdelningens innehåll korresponderar med tabellbilagans sålunda, att mot kap. A i texten svara bilagans tabb. 1—7, mot kap. B tabb. 8—12, mot kap. C tabb. 13 och 14, mot kap. D tabb. 15 och 16 och mot kap. E tabb. 17—20. Bevillingstaxerad inkomst av rörelsen finnes endast behandlad i textavdelningen.

* * *

De till bergshantering hänfödda industrigrenarna omfattade under redogörelseåret, såsom närmare framgår av nedanstående sammanställning, 605 arbetsställen med 46,875 arbetare och ett saluvärde för tillverkningarna av 248·8 mill. kr. För 1922 redovisades 516 arbetsställen, 40,587 arbetare och ett saluvärde för tillverkningarna av 267·9 mill. kr. Bergshanteringen har alltså som helhet betraktad trots ökat antal arbetsställen och arbetare visat fallande tillverkningsvärde. Ifrågavarande nedgång hänför sig uteslutande till järnhanteringen, i det berörda värde minskats från 61·4 till 53·5 mill. kr. vid järngruvorna

Översikt av bergshanteringen år 1923.

	Antal arbets- ställen	Personal		Drivkraft i eff. hkr.		Tillverk- ningarnas saluvärde Kr.
		För- valtnings- personal	Arbetar- personal	För omedelbar drift av maskiner och apparater	För drivande av elek- tricitets- generatorer	
Järngruvor	95	381	7 772	72 831	8 915	53 520 472
Andra malmgruvor	15	40	770	4 890	820	4 177 597
Järnverk	109	1 891	25 293	198 435	142 613	145 811 573
Andra metallframställningsverk o. d.	6	32	542	3 266	—	9 460 620
Stenkolsgruvor	8	96	2 169	4 095	420	6 350 514
Stenindustriella anläggningar ..	372	449	10 329	10 042	748	29 512 816
Summa 1923	605	2 889	46 875	293 559	153 516	248 833 592
» 1922	516	2 901	40 587	274 168	148 286	267 932 901

och från 168:s till 145:s mill. kr. vid järnverken, vilka senare ju under ungefär halva året voro invecklade i arbetskonflikt med åtföljande avsevärd produktionsminskning för vissa huvudtillverkningar. Däremot uppgives för de övriga hithörande produktionsgrenarna stegrat tillverkningsvärde, såsom vid verk för framställning av andra metaller än järn från 4·2 till 9·5 mill. kr. och vid stenindustriella anläggningar från 24·6 till 29·5 mill. kr.

Vid ett jämförande studium av de här ovan meddelade siffrorna och motsvarande uppgifter i kommerskollegii allmänna industriberättelse framträda vissa skiljaktigheter, nämligen i följande hänseenden: 1) åt begreppet »järnverk» har i berättelsen om bergshantering givits en större omfattning än i industriberättelsen, i det att i den förra såsom järnverk räknas ett antal företag, som visserligen idka bergverksrörelse (järnframställning), men vilkas huvudsakliga tillverkningar bestå av ytterligare förädlade järnvaror och som därför i industriberättelsen hänförs till grupperna »järn- och stålmanufaktur» eller »mekaniska verkstäder»; 2) bergsberättelsens grupp »stenindustriella anläggningar» omfattar ej blott industriberättelsens grupper »brytning jämte grovhuggning och krossning av sten», »finare stenförädlingsindustri» samt »kalk- och kritbruk» utan dessutom även några mineralkvarnar, som i sistnämnda berättelse inordnats under gruppen »jord- och stenindustri ej s. n.»; samt 3) rosthytter för zinkmalm, vilka i industriberättelsen utgöra en undergrupp till »andra malmgruvor och anrikningsverk», hava i bergsberättelsen förts under »andra metallframställningsverk o. d.».

Beträffande begreppet arbetsställe må framhållas, att åt detta, i vad det gäller malmbrytning och grövre granit- (i stort sett gatstens-) industri — vilka verksamhetsgrenar ju beträffande lokaliseringen äga en säregen karaktär — givits betydelsen av ett lokalt avskilt eller i varje fall inom en och samma socken beläget, under samma förvaltning stående företag. Då anriknings- och briketteringsverk äro kombinerade med gruvbrytning, räknas de icke såsom självständiga arbetsställen.

Angående omfattningen av det för bergsberättelsen använda primärmaterialet gäller som allmän regel, att samtliga hithörande anläggningar medtagits oberoende av produktionens betydelse. Ett undantag föreligger dock för andra stenindustriella anläggningar än den grövre granit- (gatstens-) industrien samt fältspats- och kvartsbrotten, i det att av berörda anläggningar, på sätt som praktiseras i industriberättelsen, endast medräknats sådana, som ägt en årsproduktion av minst 20 000 kronors saluvärde.

Härmed övergår kollegium till redogörelsen för bergshanteringens särskilda grenar.

A) Järnhantering.

Malmuppföring.

Produktionen av järnmalm från gruvor, omfattande såväl styckemalm som slig, uppgick 1923 till 5 588 173 ton. Denna siffra innebär en minskning i förhållande till föregående års produktion med icke mindre än 9·9 % samt ligger ända till 25·2 % under 1913 års motsvarande kvantitet. Bortsett från de osedvanligt svaga åren 1919 och 1920, utgör redogörelseårets produktion den lägsta, som förekommit sedan 1910.

Utslagsgivande för nyssberörda betydande produktionsminskning är brytningen av lapplandsmalm, vilken nedgått med ej mindre än 778 962 ton eller 16·4 %, givetvis sammanhängande med den genom Ruhr-ockupationen starkt försvårade malmexporten. Ett flertal län i det gamla bergslagsområdet ha

Produktionen av järnmalm (från gruvor) åren 1861—1923.

Årligen	Antal med malmfångst arbetade gruvor	Vunnen malm (inkl. slig) Ton	Å r	Antal med malmfångst arbetade gruvor (utmål)	Vunnen malm (inkl. slig) Ton
1861—1870	461	497 905	1913	295	7 475 571
1871—1880	479	753 850	1919	308	4 981 110
1881—1890	513	902 230	1920	279	4 519 112
1891—1900	339	1 905 646	1921	1) 290	6 464 347
1901—1910	313	4 094 417	1922	244	6 201 243
1911—1920	319	6 312 281	1923	270	5 588 173

däremot, såsom framgår av tabellen nedan, att uppvisa avsevärd produktionsökning.

Järnmalmsproduktionen inom olika län åren 1913, 1922 och 1923.

L ä n	Vunnen malm (inkl. slig)					
	1913		1922		1923	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	46 500	0·6	823	0·0	3 864	0·1
Uppsala län	62 299	0·8	15 589	0·3	19 883	0·4
Södermanlands län	46 524	0·6	14 656	0·2	13 265	0·2
Östergötlands län	4 078	0·1	27 693	0·4	2 347	0·0
Malmöhus län	2) 13 115	0·2	—	—	—	—
Värmlands län	60 494	0·8	17 065	0·3	70 305	1·3
Örebro län	558 592	7·6	251 543	4·1	331 999	5·9
Västmanlands län	345 230	4·6	53 010	0·9	137 884	2·5
Kopparbergs län	1 402 044	18·8	1 056 805	17·0	1 023 910	18·3
Gävleborgs län	23 092	0·3	4 697	0·1	4 316	0·1
Norrbottnens län	4 913 603	65·7	4 759 362	76·7	3 980 400	71·2
Hela riket	7 475 571	100·0	6 201 243	100·0	5 588 173	100·0

På grund av de lappländska malmfältens relativt svaga produktionssiffror utgör Norrbottens läns andel i malmbrytningens rikssumma för redogörelseåret blott 71·2 % mot 76·7 % 1922.

Totala brytningen av berg och malm inom och utom fyndigheterna redovisas i tab. 1. I efterföljande sammanställning meddelas däremot berörda brytning allenast inom fyndigheterna i syfte att åskådliggöra det brutna godsets större eller mindre malmhalt i skilda landsdelars gruvor. Dessutom anföras uppgifter om malmens redovisade värde. Beträffande relationen mellan den erhållna malmen, vari även inräknats sådan som vunnits ur äldre varp, och den totala inom fyndigheten brutna bergkvantiteten intaga som synes lapp-landsgruvorna en särskilt gynnsam ställning. Det höga procenttalet för Gävleborgs län förklaras av att sligen till stor del framställts ur äldre malmlager.

1) I tab. 1 redovisas från och med år 1921 i stället för antalet gruvor med järnmalmfångst antalet utmål med dylik malmfångst; förstberörda antal uppgick år 1921 till 239.

2) Slig framställd av varpmalm från Gällivare.

Berg- och malmbrytningen i järngruvorna samt malmvärdet år 1923.

L ä n	Inom fyndigheten brutet berg och malm	Vunnen malm			Malmproduktion i % av bergbrytning inom fyndigheten	Malmvärde 1 000 kr.	Malmmedelvärde per ton
		Primamalm	Andra kvaliteter	Slig			
Ton							Kr.
Stockholms län	13 572	—	—	3 864	28·5	77	20·00
Uppsala län	25 899	14 101	979	4 803	76·8	324	16·30
Södermanlands län	25 836	8 639	85	4 541	51·3	161	12·14
Östergötlands län	9 416	555	—	1 792	24·9	29	12·24
Värmlands län	124 101	46 877	798	22 630	56·7	790	11·23
Örebro län	530 413	228 168	26 462	77 369	62·6	2 888	8·70
Västmanlands län	225 092	76 340	5 295	56 249	61·3	1 249	9·06
Kopparbergs län	1 479 266	875 689	84 953	63 268	69·2	8 474	8·28
Gävleborgs län	4 378	498	—	3 818	98·6	69	15·88
Norrbottnens län	4 218 560	3 894 813	—	85 587	94·4	36 866	9·26
Hela riket 1923	6 656 533	5 145 680	118 572	323 921	84·0	50 927	9·11
» » 1922	7 420 689	5 669 562	113 659	418 022	83·6	58 578	9·45

I ovanstående redovisning ingå för 1923 1 270 619 ton primamalm och 73 521 ton malm av andra kvaliteter, som erhållits vid 28 i samband med gruvbrytningen drivna magnetiska sovrings- och separeringsverk. För 1922 var motsvarande produktion 1 432 512 ton primamalm och 94 356 ton malm av andra kvaliteter.

Våra f. n. tillgodogjorda järnmalmer äro, med undantag för en ringa kvantitet sjö- och myrsmalm, antingen magnetitförande svartmalmer eller järnglansförande blodstenar. Ibland innehåller en och samma malm både magnetit och järnglans tillsammans, varjämte även manganhaltiga mineral någon gång förekomma i avsevärd mängd. De nämnda egentliga malmmineralen förekomma i mer eller mindre intim blandning med s. k. lagerarter, såsom kvarts, kalkspat och apatit, eller vissa företrädesvis kalcium-, magnesium-, järn- och aluminiumhaltiga silikat, vilkas kemiska sammansättning inverkar på smältprocessens gång. Med hänsyn härtill pläga malmerna indelas i torrstenar, som övervägande hava kvarts som lagerart och som i masugn erfordra kalktillsats, engående malmer, som övervägande hava lagerarter, som utan tillsats kunna bilda slagg av lämplig sammansättning, samt blandstenar, som övervägande hava kalkspat som lagerart och som vid smältprocessen användas som tillsats till torrstenar och andra kiselsyrerika malmer.

Av nedan meddelade sammanställningar framgår den vunna primamalmens beskaffenhet med hänsyn till järn-, fosfor- och svavelhalt. Beträffande fosfor- och svavelhalterna har för tillmötesgående av framställda önskemål från järnhanterings sida en ny indelningsgrund tillämpats. För jämförbarhetens skull återges jämväl 1922 års rikssiffror, omräknade i enlighet härmed.

Beträffande primamalmens järnhalt utvisar redogörelseåret jämfört med 1922 en förskjutning till förmån för grupperna under 60 % järnhalt med nedgång för gruppen 60—70 % från 94·5 till 90·4 % av malmens totalkvantitet, beroende på den minskade brytningen av högprocentig lapplandsmalm. Malmens fördelning efter fosforhalt företer ännu större rubbningar, i det endast 38·1 % av totalkvantiteten faller inom gruppen »1 % eller däröver» mot 59·3 % 1922. Ifrågasvarande stora förskjutning förklarar dels av starkt minskad produktion av fosforrik lapplandsmalm, dels av att malmen från Grängesbergs exportfält enligt 1922 års redovisning ägde 1·09 % fosforhalt och alltså för nämnda år hänförts under förevarande grupp, medan för redogörelseåret fosforhalten här

Primamalmen, fördelad länsvis efter olika järn-, fosfor- och svavelhalt år 1923.

L ä n	Järnhalt				Summa
	Under 40 %	Fr. o. m. 40 % intill 50 %	Fr. o. m. 50 % intill 60 %	Fr. o. m. 60 % intill 70 %	
	T o n				
Uppsala län	—	—	14 101	—	14 101
Södermanlands län	—	612	8 027	—	8 639
Östergötlands län	—	—	555	—	555
Värmlands län	—	509	44 337	2 031	46 877
Örebro län	416	9 177	200 482	18 093	228 168
Västmanlands län	—	36 878	39 462	—	76 340
Kopparbergs län	18 354	86 693	32 611	738 031	875 689
Gävleborgs län	—	—	498	—	498
Norrbottnens län	—	3 003	—	3 891 810	3 894 813
Hela riket 1923	18 770	136 872	340 073	4 649 965	5 145 680
» » 1922	9 370	39 332	262 351	5 358 509	5 669 562

L ä n	Fosforhalt						Summa
	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	Fr. o. m. 0·05 % intill 0·1 %	Fr. o. m. 0·1 % intill 0·5 %	Fr. o. m. 0·5 % intill 1 %	1 % eller däröver	
	T o n						
Uppsala län	8 177	5 924	—	—	—	—	14 101
Södermanlands län	155	7 872	612	—	—	—	8 639
Östergötlands län	—	555	—	—	—	—	555
Värmlands län	35 773	11 104	—	—	—	—	46 877
Örebro län	88 000	126 266	11 226	2 676	—	—	228 168
Västmanlands län	76 136	204	—	—	—	—	76 340
Kopparbergs län	38 549	86 720	29 824	24 457	696 139	—	875 689
Gävleborgs län	498	—	—	—	—	—	498
Norrbottnens län	33 385	267 192	81 701	770 389	781 208	1 960 938	3 894 813
Hela riket 1923	280 673	505 837	123 363	797 522	1 477 347	1 960 938	5 145 680
» » 1922	91 861	364 191	275 292	339 048	1 239 481	3 359 689	5 669 562

L ä n	Svavelhalt			Summa
	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	0·05 % eller däröver	
	T o n			
Uppsala län	1 296	8 100	4 705	14 101
Södermanlands län	612	8 027	—	8 639
Östergötlands län	—	555	—	555
Värmlands län	19 579	11 569	15 729	46 877
Örebro län	39 026	160 419	28 723	228 168
Västmanlands län	—	16 823	59 517	76 340
Kopparbergs län	159 559	621 278	94 852	875 689
Gävleborgs län	—	—	498	498
Norrbottnens län	167 605	2 527 380	1 199 828	3 894 813
Hela riket 1923	387 677	3 354 151	1 403 852	5 145 680
» » 1922	54 571	4 033 442	1 581 549	5 669 562

uppgivits till blott 0·95 %. Vad slutligen malmens svavelhalt angår, ger redovisningen vid handen relativt ökad betydenhet för gruppen under 0·01 %, som 1923 representerar 7·5 % av malmkvantiteten mot 1·0 % 1922.

Jämte direkt användbar malm erhöles 1923 vid gruvbrytningen 834 581 ton för anrikning lämplig produkt, varav 295 190 ton vid magnetiska sovrings- och separeringsverk. Motsvarande kvantiteter 1922 utgjorde resp. 905 105 och 372 057 ton. Av anrikningsgodset framställes vid anrikningsverken järnmalmsslig, vilken delvis bearbetas till briketter eller sinter vid härför anlagda verk. Beträffande ifrågavarande produktion meddelas nedan en översikt.

Produktionen av slig, briketter och sinter av järnmalm åren 1913 och 1919—1923.

Å r	Slig		Briketter		Sinter	
	Kvantitet Ton	Värde i kr.	Kvantitet Ton	Värde i kr.	Kvantitet Ton	Värde i kr.
1913.....	657 976	6 624 033	333 252	5 133 628	—	—
1919.....	690 786	14 231 904	91 916	4 107 306	58 785	2 141 038
1920.....	573 537	12 285 411	84 116	3 953 774	72 134	2 804 540
1921.....	483 707	7 301 642	68 580	2 554 603	70 725	2 203 268
1922.....	418 022	5 322 686	58 412	1 619 815	55 162	1 224 524
1923.....	323 921	3 197 125	59 478	1 249 854	65 801	1 343 896

Järnmalmsanrikningsverkens kapacitet har under redogörelseåret utnyttjats i ännu mindre grad än under närmast föregående år, och kvantiteten producerad slig uppnådde 1923 ej ens hälften av 1913 års motsvarande siffra.

Den framställda sligens järnhalt i förhållande till det behandlade rågodset belyses av följande sammanställning.

Det bearbetade anrikningsgodsets och sligens järnhalt år 1923.

R å g o d s		Därav framställd slig i ton med en järnhalt av i genomsnitt				
Med en järnhalt av i genomsnitt	Ton	Under 50 %	50 intill 60 %	60 intill 70 %	70 % och däröver	Summa Ton
Under 30 procent	83 375	—	3 667	22 163	—	25 830
30 intill 40 procent.....	306 102	3 030	1 773	119 995	—	124 798
40 " 50 "	298 579	—	14 424	123 955	20 131	158 510
50 " 60 "	26 535	—	3 970	10 813	—	14 783
Summa 1923	714 591	3 030	23 834	276 926	20 131	323 921
" 1922	884 289	2 385	52 776	333 205	29 656	418 022

I nedanstående översikt är den producerade sligen fördelad efter olika fosfor- och svavelhalt, varvid samma indelningsgrund kommit till användning som ovan beträffande primamalm.

Järnmalmssligens fosfor- och svavelhalt år 1923.

		Fr. o. m. 0·01 %	Fr. o. m. 0·05 %	Fr. o. m. 0·1 %	Fr. o. m. 0·6 %	1 % eller däröver	Summa
		0·05 %	0·1 %	0·6 %	1 %		
Sligen fördelad	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
efter fosforhalt	165 672	78 213	13 440	66 596	—	—	323 921
" svavelhalt	43 343	117 768			162 810		323 921

Redogörelseårets produktion av briketter och sinter, erhållna genom agglomerering och rostning av järnmalmsslig, utvisar någon ökning, vilket huvudsakligen gäller den yngre, enklare och billigare sinterframställningen, som därmed återtagit sitt 1921 uppnådda försteg framför briketteringsmetoden.

Förutom ovan redovisade slig, erhållen genom anrikning av järnmalm, har under 1923 vid tvenne kopparverk som biprodukt vid framställning av koppar ur svavelkisbränder erhållits s. k. purple-ore, med hänsyn till järnhalt jämförlig med järnmalmsslig. Ifrågavarande produktion uppgick till 123 697 ton med ett värde av 1 259 645 kronor, vilket innebär en stark stegring i förhållande till närmast föregående år, då motsvarande kvantitet utgjorde 36 430 ton. Vid ett av verken ha av purple-ore framställts 77 651 ton briketter med värdet 1 431 880 kronor mot resp. 73 926 ton och 1 367 630 kronor 1922.

Om arbetseffekten under senare år vid gruvarbete under jord, i dagbrott och vid allt gruvarbete sammanlagt giver nedanstående tabell en föreställning.

Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dagbrott.

År	Arbete under jord			Arbete i dagbrott			Allt arbete vid järngruvorna		
	Under jord	Antal	Ton	I dagen	Antal	Ton	Totala	Samtliga	Ton
	brutet berg och malm Ton	därmed syssel- satta ar- betare	per arbetare	brutet berg och malm Ton	därmed syssel- satta ar- betare	per arbetare	kvantiteten vunnen malm Ton	gruv- arbetare	malm per arbetare
1913.....	4 652 001	3 625	1 283	6 337 004	2 151	2 946	7 475 571	11 811	633
1919.....	4 905 954	3 331	1 473	3 996 574	780	5 124	4 981 110	10 645	468
1920.....	5 159 831	3 223	1 601	2 800 976	722	3 879	4 519 112	9 695	466
1921.....	3 975 019	2 982	1 333	4 765 121	723	6 591	6 464 347	8 745	739
1922.....	4 247 259	2 554	1 663	4 809 751	775	6 206	6 201 243	7 303	849
1923.....	4 100 379	2 504	1 638	4 294 111	863	4 976	5 588 173	7 772	719

Samtliga ovan meddelade sifferuppgifter rörande järnmalm avse malm (inkl. slig), vunnen vid gruvorna. Därjämte ha under 1923 erhållits 3 371 ton *sjö- och myrmalm* med värdet 17 758 kronor. Totala kvantiteten under redogörelseåret vunnen järnmalm, innefattande såväl berg- som sjö- och myrmalm, uppgår till 5 591 544 ton med ett värde av 50 944 480 kronor. Motsvarande siffror för 1922 voro 6 203 643 ton och 58 601 802 kronor.

Exporten av järnmalm under 1923 uppgick enligt handelsstatistiken till 4 861 853 ton styckemalm och slig med värdet 67 657 902 kronor samt 96 163 ton briketter med värdet 2 607 797 kronor, medan för 1922 exporten var 5 286 958 ton styckemalm och slig, värde 67 033 813 kronor, samt 35 089 ton briketter, värde 1 049 411 kronor.

Tackjärnsproduktion.

Redogörelseårets produktion av tackjärn utgör 282 607 ton, vilket innebär en mindre uppgång (6.9 %) i förhållande till 1922 års abnormt låga siffra, såsom nedan visas.

Produktion av tackjärn åren 1861—1923.

Årligen	Ton	Årligen	Ton	År	Ton
1861—1870	236 340	1901—1910	547 837	1920	470 550
1871—1880	347 468	1911—1920	675 261	1921	314 378
1881—1890	437 978	1913	730 207	1922	264 259
1891—1900	494 471	1919	493 701	1923	282 607

Tackjärnstillverkningen per masugn åren 1913 och 1919—1923.

År	Antal masugnar i verksamhet	Medeltillverkning	Medelblåsnings-tid	Medeltillverkning per dygn och masugn
		per masugn		
		Ton	Dygn	Ton
1913.....	117	6 241	301	20·73
1919.....	97	5 022	227	22·12
1920.....	96	4 737	216	21·93
1921.....	69	4 498	180	24·99
1922.....	60	4 404	183	24·07
1923.....	77	3 616	166	21·78

Antalet påblåsta masugnar var visserligen under redogörelseåret avsevärt större än under 1922 men uppgick likväl icke till mera än omkring två tredjedelar av 1913 års motsvarande siffra. Redogörelseårets svaga tackjärnsproduktion står emellertid även i samband med den i följd av långvarig arbetsinställelse ovanligt korta blåsnings-tiden, enligt ovanstående sammanställning uppgående till i medeltal endast 166 dygn per masugn mot 183 dygn 1922.

Utnyttjandet av masugnarnas kapacitet inom olika län belyses av följande tabell.

Tackjärnstillverkningen per masugn i olika län åren 1913, 1922 och 1923.

L ä n	Medeltillverk- ning			Medelblåsnings- tid			Medeltillverk- ning per dygn och masugn		
	per masugn								
	Ton			Dygn			Ton		
	1913	1922	1923	1913	1922	1923	1913	1922	1923
Stockholms län	9 182	—	4 103	342	—	105	26·85	—	39·08
Uppsala län	5 691	4 760	1 926	330	201	80	17·25	23·68	24·08
Södermanlands län	1 266	1 606	1 771	207	128	140	6·12	12·55	12·65
Östergötlands län	6 525	4 254	6 179	318	214	321	20·52	19·88	19·25
Jönköpings län	1 070	—	2 528	144	—	334	7·43	—	7·57
Kronobergs län	—	—	220	—	—	59	—	—	3·73
Kalmar län	10 663	—	—	283	—	—	37·68	—	—
Älvsborgs län	7 334	823	7 749	339	35	324	21·63	23·51	23·92
Värmlands län	4 451	2 897	3 543	297	179	198	14·99	16·18	17·89
Örebro län	5 207	3 087	3 016	287	150	172	18·14	20·58	17·53
Västmanlands län	6 597	7 746	4 349	320	276	169	20·62	28·07	25·73
Kopparbergs län	7 978	4 337	4 768	292	150	168	27·32	28·91	28·38
Gävleborgs län	6 392	6 292	3 050	323	262	123	19·79	24·02	24·80
Västernorrlands län	7 028	—	—	362	—	—	19·41	—	—
Norrbottnens län	11 956	6 970	7 013	340	194	160	35·16	35·93	43·83
Hela riket	6 241	4 404	3 616	301	183	166	20·73	24·07	21·78

Under redogörelseåret förekom ingen tillverkning av vare sig kokstackjärn eller tackjärn framställt med träkol och koks i blandning, vadan alltså hela 1923 års tackjärnsproduktion i masugn, 278 467 ton, bestod av träkolstackjärn. Härav utgjorde 52 148 ton elektrotackjärn. För tillverkningen av återstående 226 319 ton tackjärn åttingo sammanlagt 13 817 614 hektoliter träkol (inkl. stybb), vilket utgör 81·7 % av järnverkens totala redovisade träkolsförbrukning. Per ton framställt tackjärn var träkolsåtgången alltså 61·1 hektoliter, varemot svarar 61·6 hektoliter 1922 och 59·4 hektoliter 1913. Priset å träkol redovisas 1923 till 79 öre per hektoliter mot 85 öre 1922 och 66 öre 1913.

	1913 Ton	1922 Ton	1923 Ton
Tackjärn, framställt i elektrisk masugn	31 916	37 793	52 148
” ” i annan elektrisk ugn än masugn	—	1 933	4 140
Summa	31 916	39 726	56 288

Produktionen under redogörelseåret av elektrotackjärn, såväl sådant som fastställt i masugn som i annan elektrisk ugn, uppvisar, såsom ovan synes, en avsevärd stegring jämfört med 1922. I de 9 under 1923 använda elektriska masugnarna förbrukades sammanlagt 1 331 464 hektoliter träkol, medan i två elektriska smältugnar konsumerades 33 740 hektoliter träkol (inkl. stybb). Förbrukningen av elektrisk energi vid framställningen av elektrotackjärn uppgick år 1923 till 136.5 mill. kilowattimmar, varav den vida större delen, 132.2 mill. kilowattimmar, kom på masugnarna.

Slutligen meddelas nedan tvenne tabeller för att belysa, huru stor del av det tillverkade tackjärnet som varit avsedd för direkt försäljning genom export eller inom landet, varvid fördelning skett dels å olika slags tackjärn, dels å olika län.

Tackjärnets värde och avsättning år 1923 med fördelning å olika slags tackjärn.

Slag av tackjärn	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Smidestackjärn	52 977	5 364 271	12 121	17 442	2 984 482
Bessemertackjärn, för sur process ...	24 865	2 820 434	—	3 863	386 300
” ” basisk ” ...	24 385	2 432 774	—	—	—
Martintackjärn	123 839	12 883 484	39 152	32 068	7 543 668
Gjuttackjärn för aducering	18 144	1 933 947	15 726	2 418	1 933 947
” för andra ändamål	33 584	3 830 300	8 660	23 362	3 666 344
Gjutgoods, framställt direkt ur masugn	4 813	750 904	43	1 764	301 572
Summa 1923	282 607	30 016 114	75 702	80 917	16 816 313
” 1922	264 259	27 713 523	57 768	52 457	11 244 225

Tackjärnets värde och avsättning år 1923 med fördelning på olika län.

L ä n	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Stockholms län	4 103	499 200	4 065	38	499 200
Uppsala län	9 504	972 403	3 172	5 221	862 884
Södermanlands län	1 771	221 375	239	1 207	180 750
Östergötlands län	6 179	649 960	—	—	—
Jönköpings län	2 528	303 000	346	2 182	303 000
Kronobergs län	220	26 400	220	—	26 400
Älvsborgs län	15 497	1 654 310	1 794	13 703	1 654 310
Värmlands län	35 434	3 787 183	10 024	6 298	1 983 315
Örebro län	66 355	6 886 577	24 994	22 471	4 914 456
Västmanlands län	37 132	3 986 713	12 474	17 121	3 193 868
Kopparbergs län	57 217	5 849 614	7 694	10 262	1 793 762
Gävleborgs län	39 654	4 406 741	3 680	2 414	634 390
Norrbottens län	7 013	772 638	7 000	—	769 978
Hela riket 1923	282 607	30 016 114	75 702	80 917	16 816 313
” ” 1922	264 259	27 713 523	57 768	52 457	11 244 225

Av redogörelseårets tackjärnsproduktion voro 156 619 ton eller 55·4 % avsedda för direkt försäljning. För 1922 voro motsvarande tal 110 225 ton och 41·7 %, vadan en ej oväsentlig förbättring här inträtt. Ifrågavarande salutillverkning fördelade sig 1923 med 48·3 % på export och 51·7 % på inhemsk försäljning, medan motsvarande fördelning 1922 var resp. 52·4 och 47·6 %.

Tillverkning av ferrolegeringar och järnsvamp.

Produktionen av *ferrolegeringar*, vilken, såsom nedan visas, undergick stark stegring från 1921 till 1922, har ytterligare starkt ökats under 1923, nämligen med ej mindre än 70 % jämfört med närmast föregående år.

Produktion av ferrolegeringar åren 1913 och 1919—1923.

Å r	Kiseljärn	Kisel- mangan- järn	Kisel- alumi- nium- mangan- järn	Kisel- alumi- niumjärn	Mangan- järn	Kromjärn	Spegel- järn	Summa
	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
1913.....	9 863	1 375	136	—	—	760	50	12 184
1919.....	11 705	1 560	81	262	1 005	239	—	14 852
1920.....	6 281	2 711	—	10	2 866	1 051	705	13 624
1921.....	3 443	520	—	294	677	725	—	5 659
1922.....	5 657	372	54	34	1 311	3 754	—	11 182
1923.....	11 116	1 812	90	52	1 037	4 864	41	19 012

Nedanstående tablå, som innehåller uppgifter beträffande värde och försäljning av olika slags ferrolegeringar, ger vid handen, att redogörelseårets produktionsökning nästan uteslutande kommit exporten till godo. Av produktionen representerade salutillverkningen 1923 ej mindre än 93·8 % mot 87·6 % 1922.

Ferrolegeringarnas värde och avsättning år 1923.

Olika slag av ferrolegeringar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kr.
	Ton	Kr.	Ton		
Kiseljärn	11 116	1 848 412	10 185	865	1 760 592
Kiselmanganjärn	1 812	476 488	1 466	243	440 438
Kiselaluminiummanganjärn	90	41 850	81	9	41 850
Kiselaluminiumjärn	52	20 767	47	5	20 767
Manganjärn	1 037	378 525	72	963	376 475
Kromjärn	4 864	2 480 640	3 571	280	1 964 010
Spegeljärn	41	8 600	—	41	8 600
Summa 1923	19 012	5 255 282	15 422	2 406	4 612 732
» 1922	11 182	5 002 157	7 576	2 216	4 037 619

Under redogörelseåret ha för framställningen av ferrolegeringar använts 19 ugnar, av vilka dock 2 tagits i anspråk även för karbidtillverkning. Drifttiden utgjorde sammanlagt 4 263 dygn, och den totala förbrukningen av elektrisk energi uppgick till 124·9 mill. kilowattimmar. År 1922 var drifttiden 4 419 dygn och energiförbrukningen 106·0 mill. kwt.

Tillverkningen av *järnsvamp*, vilken varit nedlagd sedan år 1920, då den utgjorde 4 263 ton, har under år 1923 återupptagits vid ett reduktionsverk i Malmöhus län. Här framställdes 2 193 ton järnsvamp med värdet 241 230 kronor, varav 169 ton uppgivits avsedda för export och 2 024 ton för försäljning inom landet.

Framställning av smidbart järn och stål.

Tillverkningen av smidbart järn och stål uppvisar 1923 betydlig minskning i jämförelse med närmast föregående år, vartill den förut berörda mer än 5 månader långa konflikten vid götstål- och valsverken givetvis ej minst bidragit.

Inflytandet härav gör sig naturligt nog ej i högre grad märkbart beträffande framställningen av smältstycken och råskenor, vilken under 1923 i stort sett hållit sig upp på 1922 års nivå, såsom nedan visas.

Produktion av smältstycken och råskenor åren 1913 och 1919—1923.

År	Lancashiremetod Ton	Andra härdmetoder Ton	Summa Ton	Värde i kr.
1913	142 787	15 685	158 472	19 391 423
1919	57 064	6 565	63 629	21 094 141
1920	52 967	7 549	60 516	25 575 715
1921	21 485	2 867	24 352	6 646 441
1922	34 821	5 003	39 824	7 580 393
1923	35 481	3 489	38 970	6 942 935

Produktionen av götmetall under 1923 utvisar däremot en minskning från föregående år med ej mindre än 13 %, varmed denna tillverkning nedgått till endast 46 % av årssiffran för 1913.

Produktion av götmetall åren 1913 och 1919—1923.

År	Bessemergöt- metall		Martingöt- metall		Degelstålgöt- metall		Elektrostål- götmetall		Summa götmetall	Värde
	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	i kr.
1913.....	115 839	19·6	469 387	79·4	3 385	0·6	2 276	0·4	590 887	63 625 606
1919.....	57 593	11·7	420 547	85·6	1 308	0·3	11 818	2·4	491 266	173 119 223
1920.....	53 340	12·2	370 232	84·6	1 546	0·4	12 356	2·8	437 474	168 980 938
1921.....	33 061	15·6	164 142	77·6	1 039	0·5	13 360	5·3	211 602	55 648 637
1922.....	36 650	11·8	257 149	82·7	850	0·3	16 384	5·2	311 033	53 187 804
1923.....	35 100	13·0	217 885	80·5	771	0·3	16 924	6·2	270 680	46 117 296

Av följande tvenne tabläer belyses dels framställningen av bessemer- och martingöt jämte skrotat gjutgods allt efter användningen av sur eller basisk infodring, dels fördelningen — i några fall på grund av bristande redovisning approximativ — av sur och basisk bessemer- och martingöt på hårdare och mjukare produkt (olika kolhalt).

Fördelning av bessemer- och martingötmetallen efter olika metoder åren 1913, 1922 och 1923.

Tillverkningar	1913		1922		1923	
	Sur	Basisk	Sur	Basisk	Sur	Basisk
	T o n					
Bessemergöt	44 803	70 770	16 116	20 436	14 205	20 508
Bessemergjutgods, skrotat	266	—	98	—	387	—
Martingöt	177 860	276 983	90 709	158 701	79 796	132 795
Martingjutgods, skrotat	9 601	4 943	5 160	2 579	3 951	1 343
Summa	232 530	352 696	112 083	181 716	98 339	154 646
	585 226		293 799		252 985	

Bessemer- och martingöt, fördelade efter olika kolhalt åren 1913, 1922 och 1923.

Å r	Bessemergöt			Martingöt			
	sur		basisk	sur		basisk	
	0.5 % och däröver	under 0.5 %	under 0.5 %	0.5 % och däröver	under 0.5 %	0.5 % och däröver	under 0.5 %
1913.....	40 539	4 264	70 770	89 034	88 826	26 520	250 463
1922.....	14 208	1 908	20 436	60 462	30 247	31 628	127 073
1923.....	14 015	190	20 508	55 381	24 415	20 536	112 259

Tillverkningen av *blåsstål* eller *oräckt brännstål* uppgick under redogörelse-året till 20 ton mot 22 ton året förut.

I tab. 6 redovisas produktionen år 1923 av stångjärn och -stål samt andra grövre tillverkningar av smidesjärn och stål, som, oberäknat i vissa fall omvällningar, framställts av förut ej välda ämnen. I likhet med föregående år har därjämte i tabellen uppgivits värdet av manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter, vilka blivit för avsalu framställda vid de i denna berättelse redovisade järnverken.¹⁾ Närmare specifikation av sistnämnda båda huvudslag av tillverkningar återfinnes i berättelsen om industri. Tabellen redogör sålunda, om och delvis helt summariskt, för samtliga vid järnverken framställda mera förädlade produkter.

Som tillverkningarna av ämnesjärn och även i viss utsträckning andra av de redovisade produkterna, i den mån desamma ej som sådana exporteras eller

Tillverkning av smitt och valsat järn och stål åren 1913, 1922 och 1923.

Varuslag	1913			1922			1923		
	Totala kvantiteten	Därav för export	Värde å tillverkningarna	Totala kvantiteten	Därav för export	Värde å tillverkningarna	Totala kvantiteten	Därav för export	Värde å tillverkningarna
	Ton	%	1 000 kr.	Ton	%	1 000 kr.	Ton	%	1 000 kr.
Stångjärn och -stål (inkl. stångjärnsavhugg).....	203 101	40.1	34 417	108 142	19.0	24 493	98 897	19.7	23 266
Billets, blooms etc.	287 749	5.1	34 378	197 648	2.7	38 012	155 774	4.3	28 669
Tubämnen, ihåliga	27 763	38.3	6 575	10 360	29.3	3 647	6 872	20.4	2 536
» massiva.....	23 675	93.3	3 899	8 331	14.4	1 538	8 105	36.3	1 598
Annat ämnesjärn för manufakturering ...	44 687	0.2	5 404	31 793	4.0	6 766	24 954	4.6	5 529
Vinkeljärn, balkarm.m. (inkl. hjulband)	32 777	4.4	5 123	16 376	11.4	3 833	12 272	5.3	2 980
Järnvägsskenor	2 570	—	308	342	—	69	125	—	33
Skarvjärn och bottenplåtar	574	—	77	33	—	7	42	—	11
Axlar	2 236	0.2	412	1 039	12.5	262	1 497	0.2	470
Grovjärn, ej spec.	398	—	54	4	—	1	253	—	70
Mediumjärn, ej spec.	5 617	34.3	859	6 116	50.3	2 111	8 251	31.1	2 606
Band-, söm- och annat finjärn	92 510	44.1	15 202	52 131	29.1	14 451	48 361	23.3	13 028
Valstråd	72 127	46.2	10 830	38 357	32.6	9 051	36 560	37.1	8 886
Strips	6 829	28.0	1 357	2 708	13.4	955	2 861	41.0	950
Grov- och mediumplåt	30 655	2.6	4 992	11 937	5.4	3 662	10 066	6.9	3 000
Tunnplåt	24 484	0.7	4 424	19 545	7.0	6 942	15 514	6.5	5 814

¹⁾ Angående omfattningen av detta begrepp se sid. 10.

gå till försäljning inom landet, ytterligare omvalsas till högre förädlade tillverkningar av smidesjärn och stål, hava i tab. 6 för undvikande av dubbelräkningar endast upptagits slutsummor för exporterat eller inom riket försålt smitt järn och stål samt valsat järn och stål men ej för hela tillverkningen därav. Denna åtgärd utesluter ej, att i slutsumman för inom landet försålda tillverkningar gömma sig en del dubbelräkningar, ty ett från ett verk till ett annat sålt parti kan av det senare verket hava vidare bearbetats. I vilken utsträckning antydda dubbelräkningar förekomma, låter sig emellertid ej utreda.

En översikt över tillverkningen av stångjärn och -stål samt andra grövre tillverkningar av smidesjärn och stål meddelas i tabellen ovan, som jämväl innehåller uppgifter angående huru stor del av de olika produkterna som uppgivits vara avsedd för avsalu genom export.

Minskningen från 1922 till 1923 har synbarligen i allmänhet gått ut över ämnen och andra mindre förarbetade produkter, medan de finare för direkt försäljning huvudsakligen framställda valsverksprodukterna bättre hävdad sin ställning och i en del fall t. o. m. utvisa någon ökning.

Järnverkens avsaluproduktion av smitt och valsat järn och stål, gjutgods, manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter framgår av följande sammanställning.

*Järnverkens saluproduktion av smitt och valsat järn och stål m. m.
år 1913, 1922 och 1923.*

	1913	1922	1923
	Kr.	Kr.	Kr.
Smitt järn och stål	8 419 956	5 117 661	4 780 918
Valsat järn och stål:			
Ämnen	12 059 050	7 588 512	6 624 052
Grovjärn	8 024 345	5 186 601	5 586 092
Mediumjärn	16 388 975	13 387 240	12 658 598
Finjärn	24 102 210	21 228 499	19 522 691
Plåt	8 575 734	8 464 460	7 468 349
Summa	69 150 314	55 855 312	51 859 782
Summa smitt och valsat järn och stål	77 570 270	60 972 973	56 640 700
Manufakturvaror och verkstadsprodukter:			
Tackjärns- och metallgjutgods	1 617 081	1 098 921	1 198 998
Manufakturvaror av järn och stål.....	19 634 835	25 586 452	22 606 543
Maskingods och övriga verkstadsprodukter	13 954 061	54 140 142	34 267 470
Summa manufaktur o. verkstadsprodukter	35 205 977	80 825 515	58 073 011

Totala redovisade värdet av järnverkens till avsalu avsedda tillverkningar av smitt och valsat järn och stål, järn- och stålmanufaktur samt mekaniska verkstadsprodukter uppgick följaktligen för redogörelseåret till 114·7 mill. kronor mot 141·8 mill. kronor 1922 och 112·8 mill. kronor 1913. Härei ingår ej värdet av den obetydliga avsalupost vid tillverkningen fallet skrot för omsmältning, som redovisas i tab. 6 mom. 4.

Till slut ha i tabellen nedan sammanställts uppgifter rörande åtgången av vissa råmaterial inom järnverksrörelsens olika huvudgrenar, varvid även motsvarande totalsiffror för 1922 angivits.

Beträffande förskjutningar mellan olika för ett och samma huvudslag av framställning använda råmaterial framträder mest en ökning av sligåtgången på brikettkonsumtionens bekostnad.

Åtgången av vissa råmaterial vid järnverken år 1923 i ton.

Slag av framställning	Järnmalm	Järnmalmsslåg	Briketter	Sinter	Tackjärn			Skrot			Kalksten och dolomit	Kvarts
			av järnmalmsslåg		eget	köpt		eget	köpt			
						svenskt	utländskt		svenskt	utländskt		
Tackjärn.....	331 134	64 855	20 573	69 554	—	—	—	1 073	4 557	—	39 819	403
Ferrolegeringar.....	—	410	3 110	—	—	77	—	99	5 583	464	963	15 216
Smältstycken och råskenor	—	—	—	—	25 567	10 975	—	3 115	2 028	2 013	—	6
Göt o. skrotat gjutgods...	7 071	85	166	210	112 804	34 497	20	76 528	71 367	5 090	15 226	8 342
Smitt och valsat järn och stål.....	—	—	—	—	83	27	—	426	1 598	—	6	772
Övriga tillverkningar..	—	—	—	—	3 113	345	535	1 195	723	—	50	378
S:a 1923	338 205	65 350	23 849	69 764	141 567	45 921	555	82 436	85 856	7 567	56 064	25 117
» 1922	316 890	37 065	61 545	53 329	165 470	46 254	406	112 469	83 164	7 366	55 755	21 647

Förutom i tabellen upptagna råmaterial ha redovisats bl. a. vid tackjärnstillverkningen 653 ton manganmalm och 4 445 ton slagg, för framställningen av ferrolegeringar 3 402 ton manganmalm (varav 475 ton av utländskt ursprung), 8 755 ton (utländsk) krommalm, 355 ton slagg och 152 ton chamotte samt vid tillverkningen av götmetall 294 ton järnsvamp. Under ferrolegeringsframställningen redovisade 3 110 ton järnmalmsbriketter ha använts för järnsvampstillverkningen.

B) Annan bergverksdrift än järnhantering.**Malmuppföring.**

Produktionen av andra malmer än järnmalm under 1923 uppvisar, såsom av sammanställningen nedan framgår, en obetydlig ökning i förhållande till närmast föregående år.

Produktion av andra malmer än järnmalm åren 1913 och 1919—1923.

	1913	1919	1920	1921	1922	1923
	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
Silver- och blymalm	3 222	1 671	2 901	578	1 689	2 842
Molybdennmalm	—	0 080	0 600	—	—	—
Volframalm	—	28 226	30 536	—	—	—
Kopparmalm	5 458	7 279	1 136	441	433	2 446
Manganmalm	4 001	12 278	14 926	6 245	4 510	5 045
Zinkmalm	50 752	49 451	47 674	29 426	38 023	41 912
Nickelmalm	—	416	—	—	—	—
Grafitmalm	—	—	7	—	—	—
Snavel- och magnetkis	34 319	¹⁾ 108 770	²⁾ 107 326	³⁾ 45 772	⁴⁾ 57 321	58 297
Cerit och allanit	—	—	—	11	78	825

Den erhållna produktens fördelning på direkt användbar malm och slag samt malmvärdet framgå av följande sammanställning.

¹⁾ Därav magnetkis 2 675 ton. — ²⁾ Därav 2 870 ton snavel- och magnetkis i blandning. — ³⁾ Därav 2 942 ton snavel- och magnetkis i blandning. — ⁴⁾ Därav magnetkis 4 520 ton.

	Direkt använd- bar malm	Slig	Summa användbar malm	
	Ton	Ton	Ton	Värde i kr.
Silver- och blymalm	—	2 842	2 842	885 221
Kopparmalm	2 446	—	2 446	22 035
Manganmalm	4 480	565	5 045	133 878
Zinkmalm	8 616	33 296	41 912	2 212 185
Svavel- och magnetkis	58 011	286	58 297	759 278
Cerit och allanit	825	—	825	165 000

De i detta kapitel för första gången redovisade produkterna cerit och allanit ha under de två närmast föregående åren endast angivits i not till tab. 1.

Viktigast som exportvara av hithörande malmer är utan jämförelse zinkmalm, varav enligt handelsstatistiken under redogörelseåret utfördes 41 973 ton med värdet 2 345 954 kronor.

Framställning av andra metaller än järn samt diverse bergverksprodukter.

I tabellen nedan redovisas tillverkningen av andra metaller än järn 1913 och under åren 1919—23, och äro här, i olikhet med tidigare berättelser, jämväl ur skrot framställda metaller särskilt upptagna, medan i tab. 10 däremot i regel endast medräknats de med malm som utgångsmateriel framställda produkterna.

Tillverkning av andra metaller än järn åren 1913 och 1919—1923.

Å r	Guld		Silver		Frisk- och raffinadbly		Raffinadkoppar	
	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot
	K i l o g r a m				T o n			
1913	25 374	—	1 037·1	—	1 235	—	4 215	—
1919	48 552	27 000	640·4	20·0	911	83	4 030	472
1920	59 956	52 346	702·4	342·5	899	37	1 627	338
1921	59 741	58 095	733·2	318·1	559	71	1 329	180
1922	37 288	36 300	300·8	300·0	379	73	61	61
1923	38 708	38 700	467·8	450·0	307	188	119	119

Å r	Fin- och handelszink		Metalliskt natrium	Aluminium (ur skrot)	Platina (ur skrot)	Antimon (ur skrot)	Tenn (ur skrot)
	Totala tillverkningen	Därav ur skrot					
	T o n						
1913	2 115	—	—	—	—	—	—
1919	2 402	81	110	9	—	—	14
1920	5 850	90	165	25	—	—	12
1921	3 547	37	271	10	—	5	5
1922	1 594	44	—	23	—	7	7
1923	1 288	75	—	0·208	0·006	6	2

Utöver de här ovan redovisade av malm framställda metallerna upptagas i bilagans nyssnämnda tabell även några närstående produkter, nämligen halv-

produkterna verkbley, kopparskärsten, cementkoppar, råzink, samt pulveriserad brunsten, av vilka under 1923 framställdes resp. 154, 637, 6 071, 189 och 158 ton.

Förbrukningen av andra malmer än järnmalm vid framställningen av hit-hörande produkter utgjordes av 150 389 ton kisbränder av utländskt ursprung, 46 ton kopparmalm av inhemskt ursprung, 3 963 ton zinkmalm av inhemskt och 936 av utländskt ursprung, 21 512 ton inhemsk zinkmalmsslig, 165 ton mangnalm av inhemskt och 1 ton av utländskt ursprung samt 12 ton inhemsk och 7 748 ton utländsk svavelkis.

Brytning av stenköl, eldfast lera och klinkerlera.

För produktionen av stenköl och stenkölsfältens leror innebär år 1923 en betydande ökning i jämförelse med närmast föregående år, en stegring som för stenköl utgjorde 10·7 % och för eldfast lera 16·8 %.

Produktion av stenköl och leror åren 1913 och 1919—1923.

Å r	Stenkol	Därav stenkol			Eldfast lera	Klinkerlera
	Totala kvantiteten	N:o 1	N:o 2	N:o 3		
	T o n					
1913.....	363 965	177 481	144 311	42 173	136 944	50 936
1919.....	429 267	215 571	150 596	63 100	118 079	38 679
1920.....	439 584	221 680	150 277	67 627	116 827	40 924
1921.....	376 692	201 717	115 630	59 345	113 059	21 790
1922.....	378 861	206 841	112 097	59 923	99 200	1 872
1923.....	419 569	218 928	131 998	68 643	115 820	29 173

Stenkölsproduktionen redovisas ovan fördelad på tre olika kvaliteter: n:o 1 med ett effektivt värmevärde av 4 800—5 600 värmeenheter och med askhalt till och med 13 %, n:o 2 med 3 900—4 600 värmeenheter och med askhalt från 14 till och med 35 % och n:o 3 med omkring 2 700 värmeenheter och med askhalt från 36 till och med 55 %.

Värdet av 1923 års brytningsresultat i stenkölsgruvorna utgjorde för 419 569 ton stenköl 5 919 675 kronor, för 115 820 ton eldfast lera 304 609 kronor och för 29 173 ton klinkerlera 126 230 kronor. Av Sveriges totala konsumtionsbehov av stenköl och koks 1923, i den mån detta uttryckes genom summan av importöverskottet och produktionen, utgjorde den inhemska brytningen endast 9·9 %.

Arbetseffekten vid gruvarbetet under jord — med frånräknande alltså av den jämförelsevis obetydliga brytningen i dagbrott — synes, av följande sammanställning att döma, hava ökats under redogörelseåret jämfört med det närmast föregående.

År	Brytningsmängd berg, stenköl och lera Ton	Antal arbetare under jord	Ton per arbetare
1922	570 103	1 483	384
1923	668 954	1 512	442

Den totala brytningsmängden är likväl större, än vad ovanstående siffror utvisa, enär även betydande, merendels obestämbara, kvantiteter sandsten och skiffer brytas men kvarlämnas som fyllning i gruvorna.

Produktionen av oarbetad sten och stenarbeten.

En huvudgren av bergverksdriften, som 1923 i stort sett har att uppvisa avgjord produktionsökning från närmaste föregående år, är, såsom framgår av tabellen nedan, stenindustrien. För den främsta exportvaran, handslagen gat-

Produktion av sten och stenarbeten åren 1922 och 1923.

P r o d u k t e r	Kvan- titets- grund	1 9 2 2		1 9 2 3	
		Kvan- titet	Värde i kr.	Kvan- titet	Värde i kr.
<i>Sten och stenarbeten:</i> Granit och gnejs: råblock ...	ton	13 651	88 791	19 890	215 645
krossad sten och makadam	»	213 544	739 177	260 153	949 317
gatsten, handslagen	»	324 253	6 186 763	414 148	8 273 317
maskinslagen	»	6 477	126 200	8 374	149 984
kantsten för gatu- och vägarbeten	»	13 938	492 608	26 113	781 459
byggnadssten (ej slipad, polerad eller skulpterad)	»	15 809	936 474	17 777	1 269 409
sten för tekniska ändamål	»	10	1 910	114	10 750
andra arbeten: ej slipade, polerade eller skulpterade	»	2 165	499 697	2 861	700 215
slipade eller polerade	»	807	302 654	848	377 383
skulpterade	—	—	162 991	—	152 286
S. k. svarta och gröna graniter:					
blocksten	ton	7 326	329 665	11 460	504 880
arbetad sten: enbart huggna arbeten	»	503	248 072	492	245 949
slipade, polerade eller skulpterade	»	1 641	987 719	1 799	1 087 416
arbeten	»	18	10 000	3	7 600
Porfyr: monumentsten	»	601	66 600	905	87 500
Täljsten: byggnads- och monumentsten	—	—	253 000	—	320 000
hällar, ugnar, husgeräds- och prydnadssaker	ton	1 462	73 428	1 525	71 535
täljstensmjöl	»	—	—	560	9 180
Skiffer: pulveriserad	»	465	120 000	800	145 000
takskiffer	—	—	8 945	—	29 105
andra arbeten	ton	9 662	43 364	30 506	74 532
Sandsten och kvartsit: råsten	»	43 939	221 038	50 608	188 015
flis och krossad sten	»	10	5 365	15	6 350
byggnads- och monumentsten	»	123	15 362	170	14 659
kvarn- och defibrörstenar	—	—	20 914	—	27 890
slip- och brynstenar	—	—	29 920	—	43 818
andra arbeten	ton	330 034	1 094 089	497 077	1 590 634
Kalksten och dolomit: råsten	»	5 053	8 350	4 090	8 390
skärv och krossad sten	»	57 799	437 911	86 000	349 880
kalkstensmjöl	»	949	95 392	1 813	257 717
byggnads- och monumentsten: enbart huggen	»	5 427	802 110	7 295	1 219 977
hyvlad eller slipad	—	—	17 120	—	4 650
skulpterad	—	—	43 966	—	73 706
andra arbeten	ton	42	12 627	47	12 551
Marmor: råblock	»	486	333 973	628	389 604
byggnads- och monumentsten	—	—	946 384	—	1 153 378
möbelmarmor och andra arbeten	ton	21 463	417 476	16 008	310 039
Fältspat: omalen	»	908	44 900	849	48 741
malen	»	16 412	125 126	25 428	185 676
Kvarts: omalen	»	1 767	68 345	1 729	64 879
malen	»	8	400	5	250
Glimmer	hl	3 394 970	7 283 712	3 780 387	6 860 893
<i>Kalk</i> , bränd: osläckt	»	144 468	253 622	164 508	258 617
släckt	ton	9 382	375 718	8 459	410 212
<i>Krita</i>	»	322	24 000	696	52 123
<i>Kiselgur</i> : rå	—	—	21 650	—	—
arbeten därav	kg	353 000	28 240	157 500	9 450
<i>Olja</i> , utvunnen ur alunskiffer					

sten, uppgick berörda kvantitativa stegring till 27.7 % och för den närliggande produkten kantsten till ej mindre än 87.4 %. Bland övriga större tillverkningar må nämnas råblock av kalksten och dolomit, som ökats med 50.6 %, samt byggnads- och monumentsten av samma material, varav tillverkningen stigit med omkring 45 %. Kalkproduktionen utmärkes av kvantitativ uppgång men sänkning av värdet. Fältspatsbrytningen har minskats avsevärt, medan där- emot kvartsbrytningen uppvisar stark ökning.

Beträffande de i bilagens tab. 12 upptagna siffrorna för den totala bergbrytningen bör framhållas, att de ej göra anspråk på exakthet, då de i regel äro uppskattade antingen av uppgiftslämnarne eller kommerskollegium.

C) Drivkraft och bränsle.

Drivkraft.

Ett sammandrag av de i tab. 13 lämnade uppgifterna angående den under år 1923 vid bergverken använda drivkraften meddelas i tablan nedan.

Olika slag av motorer och deras fördelning på olika slag av bergverk år 1923.

	Gruvor, anriknings- och briketterings- verk		Järnverk		Sten- industriella anläggningar		Andra bergverk		Summa hkr
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	
a) För omedelbar maskindrift:									
Vattenhjul	5	100	52	1 400	2	55	—	—	1 555
Vattenturbiner	8	455	256	33 247	6	105	—	—	33 807
Ångmaskiner	32	1 403	37	9 974	26	774	—	—	12 151
Olje- och gasmotorer ..	7	274	8	320	46	764	1	15	1 373
Elektriska motorer ..	2 065	79 584	6 032	153 494	606	8 344	259	3 251	244 673
Summa 1923	2 117	81 816	6 385	198 435	686	10 042	260	3 266	293 559
» 1922	1 974	76 656	6 220	185 544	597	8 987	228	2 981	274 168
b) För elektrisk generatordrift:									
Vattenturbiner	53	9 235	154	132 223	3	333	—	—	141 791
Ångmaskiner	4	290	5	930	4	285	—	—	1 505
Ångturbiner	3	630	9	7 760	1	15	—	—	8 405
Olje- och gasmotorer ..	—	—	4	1 700	2	115	—	—	1 815
Summa 1923	60	10 155	172	142 613	10	748	—	—	153 516
» 1922	58	9 434	171	138 109	11	743	—	—	148 286

Av den för omedelbar maskindrift använda kraften kom mer än två tredjedelar (67.6 %) på järnverken, medan gruvor, anriknings- och briketteringsverk tillsammans representerade 27.9 %. Av denna sistnämnda kraft, som synes utgörande 81 816 hästkrafter, användes för uppföring och pumpning 22 492, för borrar 15 929 och för andra ändamål 27 004 hästkrafter, varjämte vid anrikning redovisats 13 975 och vid brikettering 2 416 hästkrafter.

Fördelningen av drivkraften på de särskilda länen framgår av följande sammandrag, vari redovisas det effektiva hästkrafttalet hos såväl de för omedelbar drift som för drivande av elektricitetsgeneratorer använda motorerna.

Drivkraftens fördelning länsvis år 1923.

L ä n	Vattenhjul	Vatten- turbiner	Ångmaskiner	Ångturbiner	Olje- och gas- motorer	Summa primärmotorer	Elektriska motorer
Hästkrafter							
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	140
Stockholms län	—	—	486	365	268	1 119	2 674
Uppsala län	328	1 975	433	375	15	3 126	7 579
Södermanlands län	30	2 365	140	—	—	2 535	2 688
Östergötlands län	114	3 212	124	—	232	3 682	6 643
Jönköpings län	—	—	60	60	200	320	109
Kronobergs län	20	—	25	—	6	51	460
Kalmar län	—	—	63	—	22	85	1 158
Gottlands län	—	—	358	—	91	449	60
Blekinge län	25	1 550	500	—	41	2 116	2 500
Kristianstads län	30	46	465	—	92	633	1 980
Malmöhus län	5	48	1 209	130	102	1 494	5 025
Hallands län	—	—	25	—	—	25	3 048
Göteborgs och Bohus län	—	17	99	—	24	140	744
Älvsborgs län	—	540	365	—	63	968	11 835
Skaraborgs län	—	—	—	—	42	42	500
Värmlands län	189	62 593	—	—	—	62 782	16 347
Örebro län	305	19 260	604	1 525	51	21 745	35 738
Västmanlands län	210	13 313	805	250	8	14 586	29 385
Kopparbergs län	281	63 057	6 310	—	137	69 785	56 242
Gävleborgs län	18	7 372	1 585	5 700	1 700	16 375	30 418
Jämtlands län	—	250	—	—	—	250	769
Norrbottnens län	—	—	—	—	94	94	28 631
Hela riket 1923	1 555	175 598	13 656	8 405	3 188	202 402	244 673
” ” 1922	1 340	167 882	12 891	8 375	3 103	193 591	228 863

Bränsle.

Detaljerade uppgifter angående olika slag av under redogörelseåret vid bergverken konsumerat bränsle lämnas i tabb. 7 och 14. Den bristande överensstämmelsen mellan uppgifterna angående träkolsförbrukningen i dessa två tabeller beror huvudsakligen på att i det för den sistnämnda utnyttjade materialet träkolsåtgången stundom redovisats med avdrag för avstybbning.

Tablån här nedan utgör i huvudsak ett sammandrag av de i tab. 14 meddelade siffrorna men innehåller därjämte specificerade uppgifter rörande bränsleåtgången inom de viktigare specialgrenarna av bergshantering. Träkolsförbrukningen vid masugnsprocessen har även förut omnämnts i samband med redogörelsen för tackjärnsproduktionen.

I totalsiffrorna för järnverkens bränslekonsumtion ingå, förutom det å de olika specificerade tillverkningsgrenarna redovisade bränslet, jämväl avsevärda kvantiteter bränslemedel, förbrukade vid framställning av manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter samt för generering av elektrisk energi.

Bränslekonsumtionen vid bergverken år 1923.

	Sten- kol	Koks	Torv	Träkol	Ved	Trätugg
	T o n			hl	Kubikmeter	
Järngruvor	5 124	350	191	164 517	3 423	61
därav vid brikettering och sintring...	4 065	135	37	156 578	—	61
Andra malmgruvor	1 901	101	—	93	336	—
Järnverk	142 041	20 856	4 359	16 906 734	135 916	166 936
därav vid framställning av:						
tackjärn	333	7	—	15 182 818	663	—
ferrolegeringar	3 770	3 300	—	236 715	—	—
smältstycken och råskenor	531	—	—	1 145 479	35	—
götmetsall och skrotat gjutgods ...	41 827	5 622	2 843	70 105	86 336	119 702
smitt och valsat järn och stål	78 877	1 914	370	171 337	28 857	6 958
Andra metallframställningsverk o. d....	12 682	1	—	—	304	—
Stenkolsgruvor	26 368	—	—	—	—	—
Stenindustriella anläggningar	20 752	5 472	1 419	12 480	77 379	—
Summa 1923	208 868	26 780	5 969	17 083 824	217 358	166 997
» 1922	199 422	28 660	6 458	16 626 214	235 331	235 555

	Stubbar	Ribb, såg- spån, kvis- tar, ris och annat skogsavfall	Flytande bränsle	Annat bränsle	Summa bränsle med reduktion till sten- kol
	Kubikmeter		Ton		Ton
Järngruvor	—	88	26	¹⁾ 16 071	11 427
därav vid brikettering och sintring...	—	—	—	¹⁾ 16 071	9 299
Andra malmgruvor	—	1 226	29	—	2 256
Järnverk	20 714	76 457	338	¹⁾ 7 032	502 606
därav vid framställning av:					
tackjärn	30	32	28	—	258 607
ferrolegeringar	—	—	—	—	11 259
smältstycken och råskenor	—	—	—	—	20 009
götmetsall och skrotat gjutgods ...	18 618	31 777	108	¹⁾ 2 109	80 566
smitt och valsat järn och stål	546	15 855	36	¹⁾ 2 211	91 781
Andra metallframställningsverk o. d....	—	175	—	—	12 755
Stenkolsgruvor	—	—	—	—	26 368
Stenindustriella anläggningar	10	1 536	136	²⁾ 303 325	101 632
Summa 1923	20 724	79 482	529	¹⁾ 23 103 ²⁾ 303 325	657 044
» 1922	99 868	69 805	563	¹⁾ 26 846 ²⁾ 272 936	651 088

Konsumerad stenkols-, koks- och träkolsstybb har inräknats i kvantiteterna för stenkol, koks och träkol. Av stenkolsstybb har endast uppgivits 50 ton vid stenindustriella anläggningar. Briketteringsverkens hela konsumtion av koks och träkol utgöres av stybb, medan i övrigt koksstybb ingår med 1 718 hektoliter för ferrolegeringsframställning, träkolsstybb med 33 832 hektoliter vid tackjärnstillverkning och 149 380 hektoliter vid produktion av ferrolegeringar. Av det å sistnämnda tillverkningsgren redovisade stenkolet har den vida övervägande delen, 3 723 ton, förbrukats vid järnsvampframställningen.

¹⁾ Masugnsas i 1 000 kbm. — ²⁾ Alunskiffer i ton.

Bland de på briketterings- och sintringsverken upptagna bränslemedlen ingår ej det bränsle, som åtgått vid tillverkning av briketter av purple-ore, utan är denna kvantitet, 5 966 ton, inräknad i bränslet under rubriken »andra metallframställningsverk o. d.».

I syfte att erhålla ett åtminstone ungefärligt uttryck för den totala bränslekonsumtionen vid bergverksdriften under 1923 hava de olika slagen av redovisat bränsle evalverats till stenkol, och meddelas resultatet härav i sista kol. av tablån.¹⁾ Bergverkens bränsleförbrukning skulle enligt denna beräkning utgöra sammanlagt 657 044 bränsleenheter (här alltså liktydigt med ton stenkol), motsvarande omkring 4 402 000 mill. värmekalorier. Härav kom ej mindre än 76·5 % på järnverken, vid vilka dessutom förbrukats c:a 283 mill. kilowattimmar elektrisk energi för smältningsändamål vid framställning av tackjärn, ferrolegeringar och stål.

D) Arbetsgivare och personal.

Arbetsgivare.

Fördelningen av de under år 1923 i gång varande bergverken efter olika kategorier av arbetsgivare framgår av tablån nedan, som utgör ett sammandrag av tab. 15 i tabellverket.

Under rubriken »Enskild person» hava även förts stärbhus och under rubriken »Annat bolag» även intressentskap samt sådana föreningar av antingen aktiebolag sinsemellan eller aktiebolag jämte enkla bolag eller enskilda personer, som icke för det ifrågavarande företagets drift bildat särskilt aktiebolag.

Bergverkens fördelning efter arbetsgivare år 1923.

	Bergverk, vid vilka rörelsen bedrivits av										Summa	
	enskild person		aktiebolag		annat bolag		ekonomisk förening		kommun		staten	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Järngruvor	1	1·0	81	85·3	13	13·7	—	—	—	—	—	—
Andra malmgruvor	1	6·7	11	73·3	3	20·0	—	—	—	—	—	—
Järnverk	5	4·6	101	92·7	3	2·7	—	—	—	—	—	—
Andra metallframställningsverk o. d.	1	16·7	4	66·6	1	16·7	—	—	—	—	—	—
Stenkolsgruvor ...	—	—	8	100·0	—	—	—	—	—	—	—	—
Stenindustriella anläggningar ...	110	29·6	223	59·9	29	7·8	3	0·8	5	1·4	2	0·5
Summa 1923	118	19·5	428	70·8	49	8·1	3	0·5	5	0·8	2	0·3
» 1922	87	16·8	377	73·1	40	7·7	3	0·6	7	1·4	2	0·4

För möjliggörande av jämförelser med berättelserna före 1921 års må nämnas, att antalet fältspats- och kvartsbrott, ingående i det anförda antalet stenindustriella anläggningar — en kategori av arbetsställen, som i tidigare bergverksberättelser redovisats tillsammans med gruvorna — uppgick till 22.

¹⁾ De härvid använda reduktionstalen, som erhållits dels av kommerskollegii specialundersökning angående bränsleförbrukningen 1913—1917, dels från ingenjörsvetenskapsakademien, äro: för koks 1·05, för träkol 0·017, för torv 0·5, för ved (i större stycken) 0·17, för trätugg 0·08, för stubbar 0·09, för ribb och annat skogsavfall 0·12, för flytande bränsle 1·55, för masugns gas 0·15 och för alunskiffer 0·2.

Personal.

Den under redogörelseåret vid bergverksföretagen anställda *förvaltningspersonalen* redovisas i följande tabell.

Bergverkens förvaltningspersonal år 1923.

	Företagsledare (verkställande direktör, disponent, för- valtare etc.)	Teknisk förvaltnings- personal (före- tagsledaren oräknad)		Kontors- personal		Lager- bokhållare o. d.		Resande i fir- mans tjänst	Summa
	Män	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	
Järngruvor (inkl. an- riknings- och bri- ketteringsverk).....	44	149	1	124	9	54	—	—	381
Andra malmgruvor (inkl. anriknings- verk).....	6	17	—	16	—	1	—	—	40
Järnverk.....	104	770	6	832	93	72	3	11	1 891
Andra metallfram- ställningsverk o. d.	4	18	—	10	—	—	—	—	32
Stenkolsgruvor.....	5	45	—	33	10	3	—	—	96
Stenindustriella an- läggningar.....	168	82	—	138	45	3	1	12	449
Summa 1923.....	331	1 081	7	1 153	157	133	4	23	2 889
» 1922.....	309	1 096	10	1 177	163	121	4	21	2 901

I den för de stenindustriella anläggningarna uppgivna förvaltningspersonalen ingår fältspats- och kvartsbrottens ifrågavarande personal med 5 manliga företagsledare, 2 manliga tekniker, 1 kvinnlig kontorist samt 1 manlig lagerbokhållare.

Såsom framgår av tab. 16 uppgick sammanlagda antalet vid bergverken under 1923 sysselsatta *arbetare* till 46 875, varav 46 687 män och 188 kvinnor. Av de manliga arbetarna voro 2 393, av de kvinnliga 46 under 18 år.

En mera detaljerad redovisning av den vid gruvdriften, inberäknat fältspats- och kvartsbrytningen, sysselsatta arbetarpersonalen lämnas i sammanställningen nedan.

	1 9 2 2		1 9 2 3	
	Samtliga arbetare	Därav under jord	Samtliga arbetare	Därav under jord
Järnmalmsbrytning.....	6 635	2 554	6 826	2 504
Järnmalmsanrikning.....	668	—	634	—
Annan malmbrytning.....	549	222	580	241
Annan malmanrikning.....	217	—	190	—
Brikettering (inkl. sintring).....	241	—	312	—
Stenkolsbrytning.....	2 131	1 483	2 169	1 512
Fältspats- och kvartsbrytning.....	204	20	229	18
Summa.....	10 645	4 279	10 940	4 275

Av de 9 804 vid den egentliga gruvbrytningen (inkl. i fältspats- och kvartsbrott) under 1923 sysselsatta arbetarna hade alltså 4 275 eller 43,6 % sin verksamhet förlagd under jord. Underjordsarbete vid andra stenindustriella anläggningar än fältspats- och kvartsbrott har bedrivits i ytterst ringa omfattning.

Bergverkens arbetare länsvis år 1923.

L ä n	Järn- gruvor	Andra malm- gruvor	Järn- verk	Andra metall- fram- ställ- nings- verk o. d.	Stenkols- gruvor	Sten- industri- ella an- lägg- ningar	Samt- liga berg- verk
Stockholms stad	—	—	—	—	—	67	67
Stockholms län	72	—	209	—	—	221	502
Uppsala	104	3	1 096	—	—	31	1 234
Södermanlands	124	—	593	—	—	147	864
Östergötlands	75	34	1 193	—	—	174	1 476
Jönköpings	—	45	23	2	—	44	112
Kronobergs	—	—	41	—	—	88	129
Kalmar	—	—	—	91	—	474	565
Gotlands	—	—	—	—	—	325	325
Blekinge	—	—	540	—	—	1 357	1 897
Kristianstads	—	—	—	—	467	323	790
Malmöhus	46	—	34	304	1 702	751	2 837
Hallands	—	—	37	—	—	310	347
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	3 777	3 777
Älvsborgs län	—	—	2 709	76	—	90	2 875
Skaraborgs	—	—	—	—	—	1 140	1 140
Värmlands	232	14	3 056	—	—	9	3 311
Örebro	1 432	336	4 314	61	—	405	6 548
Västmanlands	566	—	3 008	8	—	221	3 803
Kopparbergs	2 279	340	3 854	—	—	107	6 580
Gävleborgs	108	—	4 503	—	—	4	4 615
Jämtlands	—	—	—	—	—	198	198
Norrbottens	2 734	—	83	—	—	66	2 883
Hela riket 1923	7 772	770	25 293	542	2 169	10 329	46 875
» » 1922	7 544	766	21 532	343	2 131	8 271	40 587

Arbetspersonalens fördelning länsvis inom bergshanteringens olika huvudgrenar belyses av ovanstående tabell.

Av samtliga arbetare kommo under redogörelseåret ej mindre än 54·0 % på järnverken, medan andra rummet intogs av de stenindustriella anläggningarna med 22·0 %. Bland de olika länen stodo Kopparbergs och Örebro län främst med vardera omkring 14 % av hela arbetarantalet.

E) Fyndigheters förvärvande och försvar.

Koncessioner. Under redogörelseåret har icke meddelats någon koncession att i enlighet med lagen den 28 maj 1886 med däri genom lagen den 7 maj 1917 gjorda ändringar eftersöka och bearbeta stenkols- eller saltfyndigheter.

Mutsedlar. Antalet under 1923 utfärdade mutsedlar uppgick, såsom framgår av tab. 17, till 1 094. Fördelningen på olika slag av malmanledningar och mineral under de två sistförflutna åren belyses av sammanställningen nedan.

År	Järnmalm	Guld- malm	Silver o. blymalm	Kopparmalm	Mangnessmalm	Koboltmalm	Nickelmalm	Zinkmalm	Molybdénmalm	Arsenikmalm	Svavelkis	Magnetkis	Grafit	Apatit	Titanmalm	Platinamalm	Tennmalm	Summa
1922	524	26	60	153	44	1	3	31	5	2	434	—	21	28	47	—	—	1 379
1923	438	8	63	266	26	1	—	65	13	1	157	1	12	16	2	24	1	1 094

Inmutningsverksamhetens omfattning har således under redogörelseåret starkt minskats från närmast föregående år.

Tilldelade utmål. Enligt 21 § i gruvstadgan skall för inmutad fyndighet, då fyndigheten är blottad och prov å malmen erhållits, ett visst utmål anvisas, innefattande det utrymme på marken, varinom gruvägaren sedermera har rätt att med andras uteslutande bedriva arbetet. Jämlikt denna bestämmelse hava 1923 anvisats 33 utmål mot 69 närmast föregående år.

Sättet för arbetsskyldighetens fullgörande. För bevarande av rätten till ett utmål måste inom detsamma utföras en viss kvantitet arbete varje år eller under vissa omständigheter flera års arbetskvantitet på ett år, s. k. försvarsarbete, bergsöverstyrelsen dock obetaget att meddela gruvägare, som innehar flera intill varandra gränsande utmål, tillstånd att, så länge de av honom fortfarande innehavas, få under ett eller flera år genom arbete inom något eller några av utmålen fullgöra arbetsskyldigheten för dem alla. Har arbetsskyldigheten fullgjorts för tre år och utmål blivit gruvan tilldelat, kan gruvägaren i stället för försvarsarbete betala en årlig avgift av 50 kronor.

Såsom tab. 19 närmare utvisar, har rätten till erhållna utmål och koncessionerade områden 1923 bevarats i 4 532 utmål och i 16 enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områden. Arbetsskyldigheten har för dessa utmål och koncessionerade områden 1922 och 1923 fullgjorts på sätt, som framgår av följande sammanställning.

	Utmål och koncessionerade områden			
	1922		1923	
	Antal	%	Antal	%
Under vilostånd	1 801	39.4	1 908	42.0
Med arbetsskyldigheten fullgjord genom arbete under föregående år	351	7.7	333	7.3
d:o genom arbete under året med malm-(stenkols-)fångst	296	6.5	331	7.3
d:o d:o utan malm-(stenkols-)fångst	210	4.6	129	2.8
d:o d:o inom angränsande utmål (område)	884	19.3	882	19.4
d:o genom erläggande av avgift	1 028	22.5	965	21.2
Summa	4 570	100.0	4 548	100.0

Under redogörelseåret äro sönade 35 utmål. Beträffande 182 utmål saknas uppgift.

Beviljade vilostånd. I tab. 20 meddelas uppgifter angående antalet utmål, för vilka vilostånd eller förlängning därav beviljats att träda i kraft vid redogörelseårets utgång eller från och med den 1 januari 1924. Enligt tabellen uppgick antalet till 643. För 480 utmål beviljades jämlikt 44 § i gällande gruvstadga vilostånd av bergmästarne, medan för de övriga 163 förlängt vilostånd beviljades av bergsöverstyrelsen. Motsvarande siffror för 1922 voro resp. 359 och 67.

F) Bevillningstaxerad inkomst av bergverksrörelse.

Den för bevillning upptaxerad inkomsten av bergverksdriften, grundad på resultatet av närmast föregående års rörelse, uppgick för de anläggningar, som voro i verksamhet under redogörelseåret, till 22 514 452 kronor mot 23 671 890 kronor 1922. Inkomstens fördelning på bergshanteringens olika grenar framgår av följande tablå.

	1922 Kr.	1923 Kr.
Järngruvor	18 785 094	18 087 203
Andra malmgruvor	—	452 752
Järnverk	3 844 818	2 877 613
Andra metallframställningsverk o. d.	—	31 443
Stenindustriella anläggningar	1 041 978	1 065 441
	Summa 23 671 890	22 514 452

I de stenindustriella anläggningarnas anförda inkomstbelopp ingår fältspats- och kvartsbrottens bevillningstaxerade inkomst med 21 380 kronor.

Résumé.

Le tableau suivant présente des données sommaires concernant la production des industries extractives et métallurgiques en Suède en 1923.

Aperçu des industries extractives et métallurgiques en 1923.

	Nombre d'établissements	Personnel		Force motrice: chevaux		Valeur de vente des produits Mille couronnes
		admini- stratif	ouvrier	directement employé pour les machines et les appareils	employé pour ali- menter des générateurs électriques	
Mines de fer	95	381	7 772	72 831	8 915	53 520
Autres mines de minerais métallifères	15	40	770	4 890	820	4 178
Usines de fer	109	1 891	25 293	198 435	142 613	145 812
Autres mines pour la production de métaux etc.	6	32	542	3 266	—	9 461
Mines de houille	8	96	2 169	4 095	420	6 350
Établissements pour l'industrie de la pierre	372	449	10 329	10 042	748	29 513
Totaux 1923	605	2 889	46 875	293 559	153 516	248 834
» 1922	516	2 901	40 587	274 168	148 286	267 933

La diminution de la valeur de vente totale des produits, qui ressort de ce tableau, est le résultat de la production réduite des mines de fer et des usines de fer, due dans premier cas aux difficultés de l'exportation, dans le second cas aux conflits de travail de longue durée.

La production de *minerai de fer*, qui a baissé de 9·9 %, se répartit de la manière suivante:

	1922		1923	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai de première qualité	5 669 562	53 255	5 145 680	47 730
Minerai d'autres qualités	113 659		118 572	
Schlich	418 022		323 921	
Total	6 201 243	58 578	5 588 173	50 927

De schlich ont été agglomérés les produits suivants:

	1922		1923	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Briquettes	58 412	1 620	59 478	1 250
Sinters	55 162	1 225	65 801	1 344

L'exportation de minerais de fer s'est élevée, en 1923, à 4 958 016 tonnes contre 5 322 047 tonnes en 1922.

La production de *minerai de fer limoneux* n'a été que de 3 371 tonnes.

La production de *fente* en 1923, 282 607 tonnes, présente une augmentation de 6·9 % par rapport à 1922.

La quantité totale des *ferro-alliages* s'est élevée, en 1923, à 19 012 tonnes contre 11 182 tonnes en 1922.

La production de *fer et de lingots soumis à l'affinage au bas foyer* fait voir les chiffres suivants:

	1922		1923	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Massiaux et fer ébauché	39 824	7 580	38 970	6 943
Lingots	311 033	53 188	270 680	46 117
dont Bessemer	36 650	5 932	35 100	6 071
» Martin	257 149	42 660	217 885	35 136
» acier fondu au creuset	850	481	771	453
» de fusion électrique ..	16 884	4 115	16 924	4 457

Les chiffres concernant les produits principaux de *fer et d'acier en barres et d'autres ouvrages* ont été:

	1922		1923	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Fer et acier en barres (battu, gros et médium et déchets de fer)	108 142	24 493	98 897	23 266
Billetes et blooms	197 648	38 012	155 774	28 669
Ébauches de tubes, creuses.....	10 360	3 647	6 872	2 536
Ébauches de tubes, pleines.....	8 331	1 538	8 105	1 598
Autre fer ébauché pour manufacture	31 793	6 766	24 954	5 529
Fer d'angle, à T etc. et autre fer façonné (gros et médium).....	16 376	3 833	12 272	2 980
Autre fer gros (rails, essieux, etc.)	1 418	339	1 917	585
Autre fer médium.....	6 116	2 111	8 251	2 606
Fer feuillard, carillon et autre fer fin	52 131	14 451	48 361	13 028
Fil laminé en boucles.....	38 357	9 051	36 560	8 886
Strips	2 708	955	2 861	950
Tôles fortes et médium	11 937	3 662	10 066	3 000
Tôles minces	19 545	6 942	15 514	5 814

Les *minerais autres que ceux de fer* présentent les chiffres suivants:

	1922		1923	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai d'argent et de plomb	1 689	413	2 842	885
» cuivre	433	5	2 446	22
» manganèse.....	4 510	118	5 045	134
» zinc	38 023	1 847	41 912	2 212
Pyrite	57 321	888	58 297	759
Cérite et allanite.....	78	16	825	165

L'exploitation des gisements de *houille* présente le résultat suivant:

	1922		1923	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Houille	378 861	5 467	419 569	5 920
Argile réfractaire	99 200	169	115 820	305
Argile de klinker	1 872	4	29 173	126

Les quantités de *métaux autres que le fer*, produites en Suède, ont été:

1 9 2 2				1 9 2 3			
Quantité		Mille couronnes		Quantité		Mille couronnes	
Or.....	37 288 kg	93		38 708 kg		97	
Argent	300·8 »	30		467·8 »		37	
Plomb	379 Tonnes	155		307 Tonnes		143	
Zinc	1 594 »	772		1 288 »		715	

Les *pierres dégrossies, concassées, taillées et polies* et les *autres ouvrages en pierre* présentent les chiffres suivants:

	1 9 2 2		1 9 2 3	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Granit et gneiss, blocs bruts et macadam	227 195	828	280 043	1 165
pavés	330 730	6 313	422 522	8 423
bords pour trottoirs et routes	13 938	493	26 113	7 81
pierres de construction, non polies ou sculptées	15 809	936	17 777	1 269
autres ouvrages	—	967	—	1 241
Granit dit noir ou vert, en blocs	7 326	330	11 460	505
pierres ouvrées.....	2 144	1 236	2 291	1 333
Pierre ollaire, ouvrages, toutes espèces	—	393	—	479
Schiste, ouvrages, toutes espèces.....	—	129	—	183
Grès et quartzite, pierre brute et cassée, pierres ouvrées	—	336	—	355
Pierre à chaux et dolomite, pierre brute	330 034	1 094	497 077	1 591
pierre cassée et moulue	62 852	446	90 090	358
pierres de construc- tion et de monu- ment.....	—	959	—	1 556
Marbre, en blocs et pierres ouvrées.....	—	1 293	—	1 556
Feldspath, non moulu	21 463	417	16 008	310
moulu	908	45	849	49
Quartz, non moulu.....	16 412	125	25 428	186
moulu	1 767	68	1 729	65
Chaux calcinée, non éteinte	3 394 970	7 284	3 780 387	6 861
éteinte	144 468	254	164 508	259
	Tonnes		Tonnes	
Craie et farine fossile	9 704	400	9 155	462
Autres ouvrages	—	60	—	17

Tab. 1. Uppfordringen ur

I tabellen använda

Malmens karaktär: t = torrsten; e = engående malm; k = kalkig eller blandmalm; b = blod-
es = engående svartmalm; ks = kalkig svartmalm; o. s. v.

Brytningsmetod: D = dagbrott; I = igensättningsbrytning; M = magasinbrytning; P = pall-

Undersökningsarbete = u.

	1	2	3	4	5	6
	Gruvor (gruvfält)	Antal utmål, från vilka malm erhållits	Malmens karak- tär	Under året använd bryt- nings- metod	Antal under året använda uppford- rings- schakt, stollar m. m.	Antal veckor, var- under gruvan arbetats
1	Stockholms län	3	—	—	3	—
2	<i>Häverö socken</i> : Herrängsfältet: Eknäsgruvan	1	st	D	1	14
3	Glittergruvan	1	st	u	1	40
4	Lappgruvan	1	—	u	1	8
5	Uppsala län	2	—	—	3	—
6	<i>Alunda socken</i> : Ramhällsfältet (Karl Olsgruvan).....	1	ks	Pu	1	52
	<i>Dannemora och Films socknar</i> : Dannemora gruvors odal- utmål:					
7	Sveagruvan	1	s	M	1	6
8	Mellanfältet		s	M		6
9	Diamantgruvan		s	M		6
10	Södra fältet		s	S	1	25
11	Södermanlands län	11	—	—	7	—
12	<i>Sköldinge socken</i> : Kantorps gruvfält (Östra, Västra och Nya Kantorpsgruvorna samt Vil- helminagruvan)	4	bs	P	1	52
13	Ramsta gruvfält (Oskars- och Östra Oskarsgruvorna)	2	s	I	1	52
14	<i>Floda socken</i> : Stavsfältet (Högsjögruvan)	1	st	P	2	52
15	<i>Helgona socken</i> : Mariebergfältet (Kors- och Hällgru- vorna)	2	bst	u	1	52
16	<i>Åkers socken</i> : Bredsjönäs Sjögruva	1	ks	u	1	40
17	<i>Gåsinge socken</i> : Elgsjöbacksfältet (Myrgruvan)	1	st	P	1	12
18	Östergötlands län	1	—	—	1	—
19	<i>Skällviks socken</i> : Nartorps gruva	1	es	IMR	1	5

¹⁾ Därav genom magnetisk sovring 10 685 ton. — ²⁾ Därav ur äldre upplag 6 ton. — ³⁾ Kismalm.
Mellanfältet, Svea- och Diamantgruvorna. — ⁴⁾ Genom magnetisk sovring.

järngruvorna år 1923.

beteckningar:

stensmalm: s = svartmalm: bt = blodstensmalm, som är torrsten; st = svartmalm, som är torrsten;

brytning i öppna rum; R = rasbrytning; S = skivbrytning; T = takbrytning utan igensättning.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Inom och utom fyndig- heten brutet berg och malm tillsammans		Erhållen skrädd, direkt användbar malm, däri inbegripet plock-, vask- och magnetiskt sovråd malm		Nettoförsälj- ningsvärde fritt banvagn eller fartyg å denna direkt användbara malm	Den producerade primamalmens genomsnittshalt av			Erhållen för anrikning lämplig produkt	
Under jord	I dagbrott	Prima	Andra kvaliteter		järn	fosfor	svavel		
T o n				Kronor	%			Ton	
3 655	14 241	—	—	—	—	—	—	13 572	1
—	14 241	—	—	—	—	—	—	12 478	2
3 535	—	—	—	—	—	—	—	1 094	3
120	—	—	—	—	—	—	—	—	4
25 899	—	14 101	979	246 710	—	—	—	13 796	5
18 684	—	5 149 2) 775	3) 854 80	82 300	53 53·9	0·017 0·018	0·043 0·047	3 902	6
1 493	—	844	—	16 880	50·6	0·003	0·027	4) 9 686	7
2 690	—	84	—	28 740	54·9	0·003	0·008		8
2 677	—	1 332	—	24 240	52·5	0·0035	0·038		9
355	—	1 212 4) 4 664 41	— — 45	93 280 1 270	54·9 51·6 53·2	0·0035 0·003 0·004	0·008 0·092 0·157		10
36 584	—	8 639	85	115 610	—	—	—	11 968	11
22 064	—	5) 7 140	—	99 530	58·6	0·026	0·02	5) 7 543	12
3 027	—	90	—	1 260	50·7	0·004	0·014	137	13
2 978	—	612	—	4 896	41·1	0·089	0·005	1 086	14
5 216	—	—	85	360	—	—	—	3 202	15
1 427	—	65	—	780	50·25	0·004	0·036	—	16
1 872	—	732	—	8 784	53·6	0·043	0·018	—	17
9 887	—	555	—	7 215	—	—	—	4 798	18
9 887	—	5) 555	—	7 215	50	0·02	0·02	5) 4 798	19

— 4) Magnetiskt sovråd malm, därav ur äldre varp 3 563 ton primamalm och 7 399 ton anrikningsmalm från

	1	2	3	4	5	6
1	Värmlands län	9	—	—	9	—
	<i>Färnebo socken: Persbergs odalfält:</i>					
2	Skärstötén	1	es	S	1	52
3	Magneten		es	M	1	
4	Storgruvan		es	P		
5	Alabama		es	S		
6	Långbansfältet (Stor-, Kollegii-, Källar- och Sandelinsgruvorna)	3	bs	PT	2	52
7	Gustavsgruvan	1	bes	P	1	42
8	Ulriksgruvan	1	s	Pu	1	40
9	<i>Nordmarks socken: Tabergs gruvor</i>	1	es	I	1	52
10	Finnmosse gruvor	1	es	MS	1	52
11	Nordmarks gruvor, äldre varp	1	es	—	1	52
12	Örebro län	50	—	—	37	—
13	<i>Vintrosa och Tysslinge socknar: Klara malmfält (Klara- och Säbygruvorna)</i>	2	s	M	1	52
14	<i>Nora socken: Timansbergs gruvfält (Kärr-, Varp- och Västra Galtabogruvorna)</i>	3	s	Iu	1	52
	Stribergs gruvfält:					
15	Övra Kärrgruvorna	1	bt	IM	1	35
16	Långgruvan	1	st	M		1
17	Åsbobergsgruvan	1	b	I	1	30
18	Rödbergsfältet	1	s	P	2	21
19	Pershyttefältet (Övre och Nedre fältet)	2	bt	u	—	52
	Pershytte-Berggruvfältet:					
20	Gropatorpsgruvan	2	bt	M	1	26
21	Pershytte-Berggruvan					
22	Bergsängsfältet (Arbmansgruvan)	1	es	MS	1	52
23	<i>Nora och Järnbods socknar: Klacka—Lerbergs gruvfält: Stora Klacka- och Stora Lerbergsgruvorna</i>	1	s	R	2	52
24	<i>Vikers kapellförsamling: Dalkarlsbergs gruvfält (Vasa- och Nya Vretgruvorna).....</i>	3	bs	S	1	52
25	<i>Järnbods socken: Haggruvfältet (Gammalgruvan)</i>	1	ks	S	1	52
26	<i>Hjulsjö och Järnbods socknar: Stora Slotterbergsgruvan, äldre varp</i>	1	s	—	—	26
27	<i>Hällefors socken: Sirsjöbergsfältet (Stora Sirsjöbergs-, Sikfors- och Mossteggruvorna).....</i>	3	es	MS	1	1
	<i>Ljusnarsbergs socken: Svartviksfältet:</i>					
28	Göjegruvan	1	ks	M	1	52
29	Lejonmarksgruvan		ks	u	1	30
	Ställbergsfältet:					
30	Kejsarschaktet	3	s	M	2	52
31	Drottninggruvan					
32	Kejsarinnegruvan					

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Genom magnetisk sovring, därav ur äldre varp 1 203 ton (varav tisk sovring. — ⁶⁾ Ej skrätt — ⁷⁾ Därav ur äldre varp 8 918 ton.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
131 691	—	46 877	798	506 559	—	—	—	46 861	1
15 780	—	5 704	—	68 447	55·7	0·007	spår	5 347	2
2 638	—	772	—	9 266	51·9	0·003	spår	1 449	3
11 812	—	3 447	—	41 369	54·1	0·01	spår	6 504	4
30 893	—	9 147	—	91 465	—	—	—	15 846	5
24 407	—	1 957	735	37 935	60	0·013	0·02	2 720	6
2 122	—	74	63	2 013	60	0·009	0·01	225	7
24 766	—	509	—	5 090	48	0·0015	0·006	375	8
19 273	—	¹⁾ 9 538	—	95 381	55·9	0·003	0·022	¹⁾ 11 481	9
—	—	²⁾ 14 880	—	148 800	52·9	0·003	0·075	—	10
—	—	³⁾ 849	—	6 793	57·4	0·002	0·084	¹⁾ 2 914	11
507 347	61 496	228 168	26 462	2 206 556	—	—	—	224 946	12
56 895	—	⁴⁾ 25 074	—	250 000	58·86	0·047	0·027	¹⁾ 21 784	13
11 395	—	2 800	87	22 835	58·3	0·006	0·011	6 971	14
25 384	—	13 470	—	94 290	52·1	0·017	0·011	9 430	15
65	—	10	5	80	55	0·01	0·036	19	16
4 789	—	1 770	—	15 930	61·4	0·023	0·001	1 036	17
3 503	—	1 500	—	10 500	54·1	0·018	0·002	—	18
—	—	21	—	—	65	0·005	0·02	—	19
—	—	250	—	32 094	57	0·005	0·02	—	20
—	—	1 017	—	—	60	0·005	0·2	—	21
—	—	⁵⁾ 2 946	—	—	60	0·005	0·2	—	22
1 173	—	—	—	—	—	—	—	—	23
2 542	—	1 020	—	9 180	53	0·012	0·003	622	24
3 831	—	1 700	—	11 900	45·8	0·009	0·02	605	25
28 115	—	330	—	3 300	65	0·014	0·001	21 278	26
—	—	5 740	—	45 920	58·5	0·012	0·001	—	27
—	—	10 506	—	94 554	60	0·039	0·002	—	28
79 907	—	4 500	—	36 000	56·7	0·033	0·002	—	29
—	—	2 676	—	18 732	59·6	0·035	0·003	37 477	30
—	—	228	—	2 280	61	0·029	0·005	—	31
—	—	¹⁾ 6 726	—	47 082	58·7	0·07	0·007	—	32
12 529	—	2 580	205	18 060	53·8	0·003	0·008	2 355	33
—	—	1 450	—	8 275	44·3	0·006	0·008	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	5 150	35
1 030	—	¹⁾ 224	—	2 688	55·6	0·01	0·03	¹⁾ 467	36
14 998	—	3 106	2 625	68 772	48·5	0·003	0·017	4 710	37
3 549	—	40	—	480	—	—	—	15	38
7 424	—	4 199	—	—	51	0·006	0·02	—	39
11 000	—	6 787	—	—	51	0·007	0·04	—	40
23 000	—	13 009	—	—	51	0·006	0·02	—	41

92 ton mull). — ³⁾ Mull. — ⁴⁾ Därav genom magnetisk sovring 3 370 ton. — ⁵⁾ Ur äldre varp genom magne-

	1	2	3	4	5	6
1	Mossgruvefältet (Lilla Moss-, Moss- och Bäckgruvorna).....	3	s	S	1	52
2	Karlgruvan, äldre varp	1	st	—	—	8
3	Sköttgruvefältet (Karl-, Skött- och Nya Karlgruvorna).....	3	ks	I	2	41
4	Fäbäcksgruvan	1	s	R	2	17
	<i>Hörks kapellförsamling:</i> Bastkärnsfältet:					
5	Arabischaktet	2	st	M	2	36
6	Stjernforsschaktet					44
	<i>Guldsmedshyttans socken:</i> Ingelshyttfältet:					
7	Ingelsgruvan	1	bst	P	1	25
8	Hoppet	1	bst	P	1	20
9	Södra Sand- och Gull-	1	bst	P	1	16
10	mundgruvorna					
11	Stripa odalfält	1	bt	M	1	45
12	Fanthyttfältet:					
13	Kärrgruvan	1	ks	M	1	48
14	Bertilsgruvorna	1	s	M		
15	Nybergsgruvan	1	s	M		
16	Gränshyttfältet (Gullblanka-	1	bst	M	1	4
17	gruvan)					
	<i>Ramsbergs socken:</i> Stråssafältet:					
18	Nygruvan	1	bst	M	1	12
19	Nygruvans dagbrott			D	1	12
20	Östergruvans "			D	1	12
21	Blankafältet (Sydvästra Blanka-	2	bst	u	2	42
22	gruvan)					
23	Håkansbodafältet (Tyskafalls-	1	s	M	1	4
24	gruvan)	1	s	D	1	2
25	Allmänningbofältet					
26	Västmanlands län	26	—	—	13	—
	<i>Skinnskattebergs socken:</i> Ridderhytte odalutmål:					
27	Höjdgruvan	1	s	u	—	42
28	Bäckegruvan		—	u	1	42
29	Övre Persgruvan, äldre varp	1	s	—	—	—
30	Källfallsfältet (Valdemars-, Grundbergs-, Nordstjärne- o. Källfallsgruvorna)	4	s	M	2	48
31	<i>Norbergs socken:</i> Risbergsfältet (Bond- och Rännilsgruvorna)	2	b	u	1	1
32	Morbergsfältet (Norra Örling-, Mor-, Örling- och Tyskgruvorna).....	4	bst	MP	1	38
33	Getbacksfältet (Stora Åsgruvan).....	1	es	DP	1	52
34	Röbergsfältet (Stora och Lilla Östansmossgruvorna)	2	es	D	1	52
35	Klackbergsfältet (Storgruvan)	1	ks	I	1	52
36	Gamla Kolningsbergsfältet (Uddevalle- och Persgruvorna)	2	ks	MS	1	52
37	Andersbenningsfältet:					
38	Långgruvan	1	s	MS	1	52
39	Vindgruvan	1	s	M	1	1
40	Malmkärra-, Nya och Västra Malmkärragruvorna	3	es	M	1	51
41	Prostgruvefältet (Pålgruvan)	1	b	D	—	4
42	<i>Västnanfors socken:</i> Östra och Västra Stortågtsgruvorna	2	bst	M	1	52

¹⁾ Malmen höll även 2:84 % mangan. — ²⁾ Genom magnetisk sovring. — ³⁾ Blodstensmalm. — ⁴⁾ Svart-varp 73 ton. — ⁵⁾ Därav ur äldre varp 18 ton. — ⁶⁾ Därav ur äldre varp 86 ton. — ¹⁰⁾ Malmen höll

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
65 737	—	¹⁾ 54 656	—	286 940	51·8	0·02	0·035	—	1
—	—	²⁾ 570	—	5 130	53·6	0·008	0·022	—	2
12 751	—	4 665	—	60 645	52	0·016	0·05	6 762	3
5 453	—	2 300	—	18 400	45	0·01	0·15	2 517	4
11 668	—	{ 3 931	464	50 570	{ 51	0·009	0·112	3 312	5
		{ 894			{ 50·7	0·007	0·07		
28 942	—	{ 9 154	1 577	127 425	{ 51·3	0·008	0·12	9 488	6
		{ 2 800			{ 51·1	0·008	0·125		
3 350	—	{ ³⁾ 1 018			{ 51	0·015	0·01	837	7
		{ ⁴⁾ 768			{ 52	0·02	0·025		
2 770	—	{ ⁵⁾ 496	—	34 704	{ 52	0·015	0·01	628	8
		{ ⁴⁾ 1 510			{ 53	0·02	0·025		
1 022	—	{ ³⁾ 507			{ 52	0·015	0·01	182	9
		{ ⁴⁾ 39			{ 53	0·02	0·025		
49 055	—	28 890	—	231 120	51·5	0·007	0·015	16 676	10
{ 4 435	—	⁵⁾ 416	—	5 200	33·7	0·011	0·05	2 264	11
{ 7 895	—	—	—	—	—	—	—	4 337	12
{ 1 415	—	⁶⁾ 472	—	5 192	47	0·006	0·29	747	13
934	—	19	—	133	55·2	0·012	0·052	581	14
15 549	—	—	—	—	—	—	—	14 832	15
—	30 680	—	—	—	—	—	—	23 348	16
—	30 766	—	—	—	—	—	—	23 837	17
4 411	—	⁷⁾ 1 235	⁸⁾ 477	24 361	61·8	0·004	0·018	⁹⁾ 1 270	18
531	—	¹⁰⁾ 109	—	872	46·8	0·005	0·064	256	19
—	50	40	—	200	60	0·005	0·03	—	20
225 468	16 097	76 340	5 295	799 879	—	—	—	121 979	21
995	—	—	—	—	—	—	—	120	22
1 110	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	800	—	8 000	58	0·005	0·05	—	24
124 688	—	31 816	—	318 159	58	0·005	0·05	71 371	25
216	—	174	—	1 206	50	0·025	0·034	41	26
7 962	—	—	—	—	—	—	—	7 962	27
10 638	2 963	1 903	—	19 030	51	0·009	0·03	9 865	28
—	13 104	—	—	—	—	—	—	13 104	29
26 044	—	14 194	¹¹⁾ 1 004	148 739	48·5	0·003	0·069	¹²⁾ 5 510	30
22 749	—	12 707	²⁾ 4 291	157 912	48·5	0·003	0·066	³⁾ 1 475	31
10 022	—	—	—	—	—	—	—	10 022	32
358	—	—	—	—	—	—	—	358	33
6 897	—	4 739	—	56 800	53	0·005	0·03	565	34
—	30	30	—	240	54	0·025	0·025	—	35
13 789	—	9 977	—	89 793	47	0·005	0·01	1 586	36

malm. — ⁵⁾ Malmen höll även 4·9 % mangan. — ⁶⁾ Malmen höll även 4 % mangan. — ⁷⁾ Därav ur äldre även 1 % mangan. — ¹¹⁾ Kismalm. — ¹²⁾ Därav 1 779 ton mull.

	1	2	3	4	5	6
1	Kopparbergs län	74	—	—	28	—
2	<i>Sevärdsjö socken</i> : Vintjärnsfältet (Gammalgruvan)	1	s	P	1	51
3	<i>Stora Tuna socken</i> : Idkerbergsfältet (Voxna-, Bråfalls-, Laxsjö- och Väggruvorna)	4	es	S	1	37
4	Tuna Hästbergsfältet (Räms Vattugruva och Hinsgruvan)	2	ks	PT	2	34
5	<i>Silvbergs socken</i> : Hästhagbergs Fly- och Smedjegruva	1	es	P	1	34
6	<i>Säters socken</i> : Bispbergsfältet (Stor- och Gräsgruvorna)	2	bst	IS	1	52
7	<i>Husby socken</i> : Rällingsbergsfältet: Rällingsbergsgruvan	1	es	MP	1	20
8	Ågruvan	1	es	P	1	20
9	<i>Garpenbergs socken</i> : Östra och Västra Smältarmossgruvorna	2	es	M	1	52
10	Intrångets gruvor (Viks- och Netzelgruvorna)	2	s	M	1	4
11	Långviksfältet (Holm- och Pålgruvorna)	2	es	M	1	40
12	<i>Folkärna socken</i> : Lövsvedsgruvan	1	s	S	1	30
13	<i>Grangärde socken</i> : Grängesbergs exportfält	27	bs	MS	2	52
14	Västra Ormbergsfältet: Pick- och Granlundsgruvorna	4	b	MS	1	52
15	Cecilgruvorna	3	b	M	1	52
16	Morgruvan	1	b	M	1	31
17	Risbergsfältet: Hammar- och Carlgruvorna	1	bs	M	1	45
18	<i>Grangärde och Ludvika socknar</i> : Björnbergsfältet (Långgruvan)	1	s	S	1	52
19	<i>Ludvika socken</i> : Björnbergsfältet (Pullerogruvan)	1	s	P	1	52
20	Blötbergsfältet: Flygruvan	2	b	M	2	22
21	Hereules-, Betsta-, Förliknings- och Kagggruvorna	4	b	u		44
22	<i>Norrbärke socken</i> : Siksjöbergsfältet	1	s	u	1	52
23	Stollbergsfältet	5	b	S	1	52
24	Hillängsgruvan	1	st	P	1	52
25	Torrstensbergsfältet: Svarthytttegruvan	1	st	u	1	52
26	Tyskgruvan	2	bst	u	1	52
27	Nybergsfältet (Kanalgruvan)	1	s	P	1	52
28	Gävleborgs län	1	—	—	1	—
29	<i>Torsäkers socken</i> : Nyängsfältet (Nyängsgruvan)	1	es	M	1	13
30	Norrbottens län	93	—	—	17	—
31	<i>Gällivara socken</i> : Gällivare malmfält: Kaptenslagret	60	es	IMR	4	52
32	Dennewitz		es	D	1	44
33	Tingvallskulle		bes	MR	2	52
34	Vulcan		es	u	1	52
35	Hermelin		bes	MR	1	52
36	Johannes		bes	D	1	52
37	Välkommen		bes	M	1	52
38	Diverse arbetsplatser		—	—	—	52

¹⁾ Genom magnetisk sovring, därav ur äldre upplag 2 241 ton. — ²⁾ Därav genom magnetisk sovring
⁵⁾ Genom magnetisk sovring, därav ur äldre varp 33 ton. — ⁶⁾ Malmen höll även 10 % mangan. — ⁷⁾ Ur
¹¹⁾ Därav genom magnetisk sovring 1 505 ton. — ¹²⁾ Malmen höll även 10 % mangan. — ¹³⁾ Malmen, varav
803 041 ton. — ¹⁵⁾ Därav genom magnetisk sovring 169 481 ton; ur äldre varp 29 544 ton.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1 514 012	—	875 689	84 953	7 807 728	—	—	—	162 593	1
23 415	—	¹⁾ 5 584	—	67 008	48	0·025	spår	²⁾ 19 184	2
120 388	—	³⁾ 70 899	—	708 990	65·5	0·6	0·006	—	3
100 410	—	26 596	—	186 000	48	0·012	0·15	41 227	4
7 477	—	4 132	1 909	60 410	61	0·003	0·01	1 436	5
22 650	—	5 077	⁴⁾ 9 521	229 816	68	0·004	0·001	—	6
1 209	—	—	—	—	—	—	—	⁵⁾ 4 832	7
7 389	—	³⁾ 1 168	—	16 352	58	0·003	0·03		8
35 286	—	³⁾ 2 621	³⁾ 5 922	68 294	57	0·001	0·07	³⁾ 16 701	9
2 726	—	⁸⁾ 27	—	369	50·4	0·01	0·62	³⁾ 2 445	10
19 087	—	⁶⁾ 15 693	⁷⁾ 2 903	191 262	40	0·01	0·1	—	11
6 730	—	1 316	³⁾ 158	14 741	54	0·005	0·03	4 441	12
888 595	—	⁸⁾ 606 220	⁹⁾ 218 ¹⁰⁾ 57 756	5 140 721	60·1	0·95	0·015	—	13
30 719	—	9 458	—	85 122	60·6	0·073	0·005	14 823	14
26 757	—	13 382	—	120 438	60·8	0·071	0·007	10 173	15
15 302	—	6 984	—	62 856	61·1	0·071	0·002	2 253	16
39 767	—	¹¹⁾ 23 367	⁹⁾ 1 138 ¹⁰⁾ 550	175 385	58·2	0·44	0·007	5 979	17
29 331	—	7 259	2 953	76 244	46·2	0·02	0·039	12 713	18
2 416	—	1 183	161	11 802	53·4	0·002	0·022	448	19
28 452	—	19 020	—	129 016	61·5	0·9	spår	2 448	20
4 830	—	1 090	1 370	9 760	58	0·15	0·006	60	21
6 754	—	561	—	8 415	57	0·002	^{0·005} ^{—0·01}	2 623	22
34 735	—	¹²⁾ 31 561	—	220 927	40·3	0·04	0·06	—	23
26 003	—	¹³⁾ 18 354	—	146 800	38	0·007	0·5	—	24
7 653	—	—	—	—	—	—	—	6 256	25
7 965	—	—	—	—	—	—	—	6 295	26
17 966	—	¹⁴⁾ 2 859 ¹⁵⁾ 1 278	394	77 000	¹⁶⁾ 64·7 ¹⁷⁾ 56·7	0·002 0·005	0·006 0·009	8 256	27
4 378	—	498	—	7 470	—	—	—	3 332	28
4 378	—	498	—	7 470	59	0·003	0·18	3 332	29
1 641 458	4 202 277	3 894 813	—	36 031 870	—	—	—	230 736	30
1 262 323	158 866	¹⁴⁾ { 300 433 771 219 }	—	9 805 619	{ 66·2 62·1	0·253 0·817	{ 0·052 0·07 }	¹⁵⁾ 226 901	31
									32
									33
									34
									35
									36
									37
									38

17 169 ton. — ³⁾ Genom magnetisk sovring. — ⁴⁾ Därav genom magnetisk (och vät-) sovring 4 844 ton. — äldre varp. — ⁸⁾ Därav genom magnetisk sovring 268 809 ton. — ⁹⁾ Apatit. — ¹⁰⁾ Mull genom magnetisk sovring. 3 591 ton erhållits genom magnetisk sovring, höll även 10·5 % mangan. — ¹⁴⁾ Därav genom magnetisk sovring

	1	2	3	4	5	6
1	Koskullskulle gruvfält: (Koskullskulle, Försöket, Bolags- gruvan n:o 5, Sydvästra och Syd- östra Bolagsgruvorna)	5	es	DS	2	51
2	Jukkasjärvisocken: Kiirunavaara malmfält (fyndigheterna n:ris 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 22, 23 och Maria) ... }	16	bs	DM	1	52
3	Luossavaara malmfält (Balder, Gylfe och Odin)	3	bs	D	1	52
4	Tnolluvaara malmfält:					
5	Kurt	9	s	u	2	32
6	Ararat			D		43
7	Emil			DS		43
8	Siam			DS		43
9	Gutte			S		22
10	Choulalongkorn			D		43
11	Snorre			D		43
12	Bråk			D		4
	Finis			S		43
	Hela riket	270	—	—	119	—

¹⁾ Därav genom magnetisk sovring 21 820 ton. — ²⁾ Genom magnetisk sovring. — ³⁾ Malmbreccia.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
105 080	50 000	¹⁾ 128 176	—	1 409 934	66	0'018	0'21	²⁾ 1 752	1
		{ 90 974 }			{ 69'2 }	0'012	0'014		
		{ 20 836 }			{ 68 }	0'035	0'024		
243 278	3 694 904	{ 169 531 }	—	22 759 565	{ 66'5 }	0'114	0'01	—	2
		{ 245 105 }			{ 66 }	0'58	0'011		
		{ 607 }			{ 63'9 }	1'13	0'012		
		{ 1 960 331 }			{ 60'6 }	1'94	0'014		
		{ 19 184 }			{ 66'3 }	0'022	0'011		
11 694	217 954	{ 81 701 }	—	1 375 185	{ 66'3 }	0'055	0'007	—	3
		{ 16 710 }			{ 65'1 }	0'148	0'011		
		{ 1 099 }			{ 60'2 }	0'194	0'015		
		{ 3 003 }			{ 47'2 }	0'02	0'01		
									4
									5
									6
19 083	80 553	{ 33 335 }	—	681 567	{ 67'39 }	0'009	0'002	³⁾ 2 083	7
		{ 5 019 }			{ 68'3 }	0'036	0'002		8
		{ 37 511 }			{ 66'87 }	0'176	0'002		9
		{ 9 989 }			{ 65'9 }	0'88	0'004		10
									11
									12
4 100 379	4 294 111	5 145 680	118 572	47 729 597	—	—	—	834 581	

Tab. 2. Järnmalms anrikning

I tabellen använda

Slag av anrikningsverk: m = magnetiskt, mv = kombinerat magnetiskt

	1	2	3	4		5	6
				I verket ingående rå-			
				Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Vikt	Genom-	
Verkets namn	Slag av anrik- ning	Antal timmar, varunder anrik- nings- verket varit i gång				järn	
					Ton	%	
1 Stockholms län	—	721	—	—	8 580	—	
2 Herräng	m	721	Eknäsgruvan	—	8 580	34.57	
3 Uppsala län	—	1 160	—	—	9 686	—	
4 Danneborra	m	1 160	Mellanfältet	—	9 686	34	
5 Gimo	—	—	—	—	—	—	
6 Söderfors	—	—	—	—	—	—	
7 Södermanlands län	—	1 304	—	—	7 543	—	
8 Kantorp	mv	1 304	Kantorps- och Vilhelminagruvorna	—	7 543	42.2	
9 Östergötlands län	—	250	—	—	4 798	—	
10 Nartorp	m	250	Nartorps gruva	—	4 798	27	
11 Värmlands län	—	6 853	—	—	43 541	—	
12 Persberg	m	5 657	{ Skärstötten, Magneten, Storgruvan och Alabama	—	29 146	38.5	
13 Taberg	m	1 196	{ Tabergs gruvor	—	11 481	30	
14 Hagfors	—	—	{ Nordmarks gruvor	—	2 914	35	
15 Nykroppa	—	—	—	—	—	—	
16 Örebro län	—	24 539	—	—	204 679	—	
17 Klaragruvan	mv	3 002	Klara- och Säbygruvorna	—	21 499	40	
18 Timansberg	m	4 276	{ Kärr-, Varp- och Västra Galtabo- gruvorna	—	10 855	27	
19 Åsboberg	mv	1 377	{ Åsbobergs- och Övra Kärrgruvorna	—	7 027	41.2	
20 Klacka-Lerberg	m	3 674	{ Stora Klacka- och Stora Lerbergs- gruvorna	—	28 142	37.2	
21 Dalkarlsberg	mv	3 454	Vasa- och Nya Vretgruvorna	—	37 368	35.3	
22 Slotterberg	m	3 389	{ Stora Slotterbergsgruvan, äldre varp	—	5 120	30	
23 Sikfors	m	67	Sirsjöbergsfältet	—	325	46.2	
24 Sköttgruvan	m	1 759	{ Skött-, Karl- och Nya Karlgru- vorna	—	10 055	42	
25 Guldsmidshyttan	mv	2 000	Gullblanka	—	8 361	37.54	
			Bertilsgruvorna	—	1 185	36.07	
			Stripa gruvor	—	2 428	29.63	
26 Stråssa	mv	1 541	Stråssa fältet	—	10 297	39.62	
27 Bredsjö	—	—	—	—	62 017	35.77	
28 Degerfors	—	—	—	—	—	—	

* Utöver i tabellen redovisade kvantiteter, vilka endast avse anrikningsprodukter, som erhållits ur huvudsakligen från norska gruvor, erhållits 123 697 ton purple-ore med värdet 1 259 645 kr., och höllo 37 506 ton Av redogörelseårets produktion av purple-ore hava vid ett verk framställts 77 651 ton briketter med värdet

¹⁾ Malmull. ²⁾ Därav ur äldre varp 3 293 ton. ³⁾ Kisgods. ⁴⁾ Sligen höll även 2.16 % mangan och

brikettering och sintring år 1923.*)

beteckningar:

och våtanrikningsverk. Briketteringsverk: b. Sintringsverk: s.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
gods		Erhållen färdig vara (slig)					Briketterings- eller sintnings- verk	Antal timmar, varunder verket varit i gång	Tillverkade briketter och sinter		
snitthalt av		Vikt	Värde	Genomsnitthalt av					Vikt	Värde	
fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel					
%		Ton	Kronor	%					Ton	Kronor	
—	—	3 864	77 280	—	—	—	—	2 496	5 315	132 875	1
0·019	0·54	3 864	77 280	65	0·008	0·201	s	2 496	5 315	132 875	2
—	—	4 803	77 364	—	—	—	—	3 370	6 178	123 560	3
0·003	0·15	{ 1 773 3 030	{ 31 914 45 450	{ 56 49	{ 0·0025 0·003	{ 0·15 0·081	{ — s	{ — 2 320	{ — 4 118	{ — 82 360	{ 4 5
—	—	—	—	—	—	—	s	1 050	2 060	41 200	6
—	—	4 541	45 410	—	—	—	—	382	873	15 714	7
0·035	0·01	4 541	45 410	65·2	0·025	0·011	s	382	873	15 714	8
—	—	1 792	21 504	—	—	—	—	—	—	—	9
0·02	0·02	1 792	21 504	60	0·02	0·02	—	—	—	—	10
—	—	22 630	282 871	—	—	—	—	6 752	9 024	225 600	11
0·008	0·009	14 099	176 236	63	0·004	spår	—	—	—	—	12
0·005	0·03	7 216	90 203	63·5	0·003	0·017	—	—	—	—	13
0·009	0·06	1 315	16 432				—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	s	5 182	5 986	149 650	15
—	—	—	—	—	—	—	s	1 570	3 038	75 950	16
—	—	77 369	681 737	—	—	—	—	9 846	18 413	322 600	17
0·05	0·039	8 383	63 000	64·7	0·02	0·037	—	—	—	—	18
0·008	0·07	3 530	24 710	63·8	0·004	0·054	—	—	—	—	19
0·018	0·01	{ 2 820 960	{ 19 740 6 720	{ 57·7 63·7	{ 0·018 0·012	{ 0·012 0·029	{ — —	{ — —	{ — —	{ — —	{ 20 21
0·02	0·005	7 900	55 300	61	0·009	0·002	—	—	—	—	22
0·1	0·006	{ 7 260 1 140	{ 50 820 7 980	{ 65·9 64·7	{ 0·026 0·112	{ 0·005 0·056	{ — —	{ — —	{ — —	{ — —	{ 23 24
0·008	0·1	1 687	20 244	66	0·005	0·05	—	—	—	—	25
0·03	0·15	180	2 160	65·8	0·008	0·039	b	130	88	1 760	26
0·016	0·15	5 800	58 090	64	0·008	0·1	s	3 162	5 088	76 320	27
0·01	2·87	4 389	54 950	68·83	0·004	0·35	s	2 048	3 885	60 994	28
0·014	8·95	611	6 110	67·95	0·006	1·83					
0·041	2·51	4 765	5 355	58·03	0·026	0·923	—	—	—	—	29
0·018	0·015	{ 1 993 2 547	{ 26 706 34 130	{ 67·87 67·87	{ 0·008 0·007	{ 0·012 0·023	{ — —	{ — —	{ — —	{ — —	{ 30 31
0·012	0·02	27 404	245 812	66·99	0·006	0·012	b	2 112	6 920	131 474	32
—	—	—	—	—	—	—	b	2 339	2 132	44 772	33
—	—	—	—	—	—	—	s	55	300	7 280	34

inhemskt material, hava såsom biprodukt vid kopparframställning vid två kopparverk ur bränder efter svavelkis 54 % järn, 0·005 % fosfor och 0·45 % svavel samt 86 191 ton 58 % järn, 0·01 % fosfor och 0·35 % svavel. 1 431 880 kr. Briketteringen pågick 8 760 timmar.

1·24 % bly. ^{a)} Svartmalmsslig. ^{b)} Blodstensslig.

	1	2	3	4	5	6
1	Västmanlands län	—	11 982	—	135 124	—
2	Källfallet	m	6 000	Källfallsgruvan	69 880	40
3	Spännarhyttan	—	—	—	—	—
4	Bålsjö	mv	1 879	Morbergsfältet	22 509	29
5	Östanmossa	m	3 527	Östanmoss- och Stora Åsgruvorna	32 405	27
6	Långgruvan	m	576	Lång- och Vindgruvorna	10 880	26·4
7	Fagersta	—	—	—	—	—
8	Köping	—	—	—	—	—
9	Högfors	—	—	—	—	—
10	Kopparbergs län	—	13 459	—	131 008	—
11	Vintjärn	m	1 534	Gammalgruvan	17 169	37
12	Rämshyttan	m	3 539	Räms Vattugruva och Hinsgruvan	41 224	38
13	Rällingsberg	m	630	Rällingsbergs- och Ågruvorna ..	³⁾ 4 832	33
14	Smältarmossgruvan	m	2 931	Östra och Västra Smältarmossgruvorna	16 701	43·3
15	Intrånget	m	424	Netzelgruvorna	2 445	34·2
16	Lövsvedsgruvan	m	1 683	Lövsvedsgruvan	⁴⁾ 9 533	37·9
17	Västra Ormberg	mv	1 239	Pick- och Granlundsgruvorna	13 827	51·3
		mv	136	Ceciliagruvan	10 152	
18	Björnberget	m	1 343	Morgruvan	2 556	52·9
19	Nyberget	—	—	Långgruvan	12 569	37·1
20	Långshyttan	—	—	—	—	—
21	Fors	—	—	—	—	—
22	Horndal	—	—	—	—	—
23	Gävleborgs län	—	565	—	7 834	—
24	Långnäs	m	565	Nyängsgruvan	3 801	43
25	Hofors	—	—	Storstrecksgruvan	4 033	31
26	Sandviken (Högbo)	—	—	—	—	—
27	Ljusne	—	—	—	—	—
28	Forsbacka	—	—	—	—	—
29	Norrbottnens län	—	2 824	—	161 798	—
30	Vitåfors (Malmberget)	mv	2 240	Gällivare malmfält	155 727	42·4
31	Luleå	m	584	Gällivare malmfält, äldre varp ..	6 071	46·8
32	Hela riket	—	63 657	—	714 591	—

¹⁾ Svärimalmssligr. — ²⁾ Blodstenssligr. — ³⁾ Därav ur äldre varp 33 ton. — ⁴⁾ Därav ur äldre varp

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
—	—	56 249	449 406	—	—	—	—	17 982	22 331	406 385	1
0·005	0·09	36 506	219 036	65	0·003	0·05	b	8 218	10 553	168 848	2
—	—	—	—	—	—	—	b	1 704	1 764	53 373	3
0·02	0·01	{ ¹⁾ 2 444 ²⁾ 4 015}	60 575	{ 63 63·4	0·007 0·012	0·004 0·008	—	—	—	—	4
0·006	0·09	10 382	134 966	61·8	0·004	0·036	—	—	—	—	5
0·01	0·05	2 902	34 829	59·2	0·004	0·018	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	s	1 444	2 010	40 000	7
—	—	—	—	—	—	—	s	2 280	1 740	38 280	8
—	—	—	—	—	—	—	s	4 336	6 264	105 884	9
—	—	63 268	666 496	—	—	—	—	14 958	34 011	666 015	10
0·03	0·12	6 845	102 675	64·5	0·01	0·01	—	—	—	—	11
0·03	0·2	14 950	119 000	63	0·01	0·09	—	—	—	—	12
0·005	0·05	2 483	37 245	63	0·004	0·05	—	—	—	—	13
0·002	0·7	11 604	139 248	58	0·001	0·5	—	—	—	—	14
0·01	0·6	1 404	18 953	60·68	0·01	0·77	—	—	—	—	15
0·01	0·4	4 987	64 837	61·2	0·004	0·025	—	—	—	—	16
0·075	0·025	{ ⁵⁾ 3 970 9 023	31 760	58·9	0·069	0·009	—	—	—	—	17
0·075	0·025	{ ⁵⁾ 447 1 343	3 576	61·9	0·055	0·003	—	—	—	—	
0·02	0·081	{ 6 212 55 908	12 087	65·2	0·038	0·04	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	b	5 928	19 550	350 000	19
—	—	—	—	—	—	—	s	2 276	3 983	79 660	20
—	—	—	—	—	—	—	s	3 456	5 484	109 680	21
—	—	—	—	—	—	—	b	5 298	4 994	126 675	22
—	—	3 818	61 080	—	—	—	—	14 330	18 667	413 149	23
0·014	0·4	2 129	61 080	{ 60·4 65	0·003 0·003	0·18 0·15	—	—	—	—	24
0·01	0·5	1 689									
—	—	—	—	—	—	—	s	3 459	5 866	129 052	25
—	—	—	—	—	—	—	b	2 144	3 010	85 100	26
—	—	—	—	—	—	—	s	7 776	7 565	⁶⁾ 154 477	27
—	—	—	—	—	—	—	s	951	2 226	44 520	28
—	—	85 587	833 977	—	—	—	—	3 864	10 467	287 852	29
0·33	0·071	{ 51 230 16 923 14 226	753 767	{ 63·6 70·3 64·7	0·397 0·022 0·276	0·098 0·034 0·218	—	—	—	—	30
0·7	0·06	{ 3 208									
—	—	—	80 210	70·8	0·007	0·002	b	3 864	10 467	287 852	31
—	—	323 921	3 197 125	—	—	—	—	73 980	125 279	2 593 750	32

5,093 ton. — ⁵⁾ Småalm. — ⁶⁾ Värdet approximerat.

Tab. 3. Masugnar och tillverk-
Obs! Då sifferuppgifterna för ett län fördelats å

1		2	3	4	5	6	7	8
L ä n		Antal verk, som haft mas- ugnar i gång under året	Antal brukbara masugnar		Blåsnings- tid	T a c k -		
			Under året i verksam- het	Ej under året i verksam- het		Smides- tackjärn	Bessemertackjärn	
					Dygn		för sur process	för basisk process
1	Stockholms län	1	1	2	105	—	—	—
2	} Uppsala län	3 {	4	3	319	1 538	—	—
3			—	1	—	—	—	—
4	Södermanlands län	1	1	1	140	—	—	—
5	Östergötlands län	1	1	2	321	4 399	—	—
6	Jönköpings län	1	1	1	334	—	—	—
7	Kronobergs län	1	1	—	59	—	—	—
8	Älvsborgs län	1	2 ²⁾	—	648	—	—	—
9	} Värmlands län	5 {	6	4	1 462	—	—	—
10			4	1	522	—	6 711	—
11	Örebro län	21	22	13	3 774	17 931	4 246	3 587
12	Västmanlands län	6	8	6	1 348	4 443	—	—
13	} Kopparbergs län	10 {	9	11	1 551	7 010	5 135	—
14			3	2	460	—	—	20 798
15	Gävleborgs län	7	13	6	1 596	17 656	8 773	—
16	Västernorrlands län	—	—	1	—	—	—	—
17	} Norrbottens län	1 {	1	—	160	—	—	—
18			—	2	—	—	—	—
19	Hela riket	59	77	56	12 799	52 977	24 865	24 385
20	Värde i kronor	—	—	—	—	5 364 271	2 820 434	2 432 774

¹⁾ Därav i annan elektrisk ugn än masugn med träkol och träkolsstybb 1 800 ton. — ²⁾ Elektriska. —

Tab. 4. Antal begagnade verk och ugnar för

1	L ä n	2	3	4
		Begagnade verk	Härdar för färskning	
			Lancashire- smälthärdar	Vallonsmält- härdar
1	Stockholms län	3	—	—
2	Uppsala län	6	7	6
3	Södermanlands län	1	1	—
4	Östergötlands län	5	9	—
5	Kronobergs län	1	—	—
6	Blekinge län	1	—	—
7	Malmöhus län	1	—	—
8	Älvsborgs län	3	—	—
9	Värmlands län	6	3	—
10	Örebro län	9	19	—
11	Västmanlands län	10	16	—
12	Kopparbergs län	7	9	—
13	Gävleborgs län	8	21	1
14	Hela riket	61	85	7

ning av tackjärn år 1923.

tvenne rader, avser den undre elektriska masugnar.

9	10	11	12	13	14	15	16	17	
j ä r n					Gjutgods, framställt direkt från masugn		Summa tackjärn och direkt från masugn framställt gjutgods		
Martin- tackjärn	Gjuttackjärn		Tillsammans						
	för adu- tering	för andra ändamål							
kvantitet i ton			Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	
4 065	—	—	4 065	487 800	38	11 400	4 103	499 200	1
5 777	—	1) 2 103	9 418	961 286	86	11 117	9 504	972 403	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	239	1 532	1 771	221 375	—	—	1 771	221 375	4
1 733	—	—	6 132	643 850	47	6 110	6 179	649 960	5
—	—	2 528	2 528	303 000	—	—	2 528	303 000	6
—	—	220	220	26 400	—	—	220	26 400	7
15 497	—	—	15 497	1 654 310	—	—	15 497	1 654 310	8
15 146	—	5 764	20 910	2 363 188	181	27 855	21 091	2 391 043	9
7 632	—	—	14 343	1 396 140	—	—	14 343	1 396 140	10
11 911	17 555	10 070	65 300	6 713 150	1 055	173 427	66 355	6 886 577	11
23 693	—	3) 6 888	35 024	3 670 323	2 108	316 390	37 132	3 986 713	12
18 104	350	3 393	33 992	3 519 115	917	144 315	34 909	3 663 430	13
1 510	—	—	22 308	2 186 184	—	—	22 308	2 186 184	14
11 771	—	1 086	39 286	4 349 111	368	57 630	39 654	4 406 741	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
7 000	—	—	7 000	769 978	13	2 660	7 013	772 638	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
123 839	18 144	33 584	277 794	—	4 813	—	282 607	—	19
12 883 484	1 933 947	3 830 300	—	29 265 210	—	750 904	—	30 016 114	20

3) Därav i annan elektrisk ugn än masugn med träkol och träkolsstybb 2 340 ton.

beredande av smidbart järn och stål år 1923.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
och skrotsmältning		Ugnar för framställning av götmetall								Bränn- ståls- ugnar	
Skrotsmält- ningshårdar	Summa	Bessemer- ugnar		Martin- ugnar		Degel- ståls- ugnar	Elektro- stålagnar		Summa		
		sura	basiska	sura	basiska		ljus- båge-	induk- tions-			
—	—	1	—	—	1	—	1	—	3	—	1
—	13	—	—	2	1	1	2	—	6	1	2
2	3	—	—	2	—	—	—	—	2	—	3
1	10	—	—	1	1	—	2	—	4	—	4
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	5
—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	6
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	7
2	2	—	—	2	—	—	2	—	4	—	8
—	3	1	—	6	3	—	—	—	10	—	9
—	19	2	—	3	7	—	—	—	12	—	10
2	18	—	—	6	5	—	5	—	16	—	11
—	9	2	4	4	9	2	4	1	26	—	12
—	22	6	—	6	5	—	—	2	19	—	13
7	99	12	4	32	33	3	19	3	106	1	14

Tab. 5. Tillverkningen av smältstycken, råskenor och göt m. fl. mellanprodukter jämte skrotat gjutgods av smidbart järn och stål år 1923.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
<i>Smältstycken och råskenor, ovällda:</i>	38 970	6 942 935	11 586	1 425	2 529 885
framställda medelst: Lancashiremetod	35 481	6 371 656	11 586	865	2 456 885
Vallonmetod	1 042	216 625	—	—	—
Skrotsmältning	2 447	354 754	—	560	73 000
<i>Göt, ovällda, samt smidbart gjutgods:</i>	270 680	46 117 296	5 158	7 217	4 754 034
Bessemer-:	35 100	6 070 829	3 444	285	830 047
sur: göt:	14 205	2 633 272	3 444	18	647 442
kolhalt 0.5 % och däröver	14 015	2 597 439	3 442	17	646 992
» under 0.5 %	190	35 833	2	1	450
gjutgods, skrotat	387	267 577	—	267	182 605
basisk: göt	20 508	3 169 980	—	—	—
Martin-:	217 885	35 135 918	1 652	5 139	2 393 527
sur: göt:	79 796	13 690 276	1 478	1 376	503 854
kolhalt 0.5 % och däröver	55 381	9 970 281	1 473	63	309 319
» under 0.5 %	24 415	3 719 995	5	1 313	194 535
gjutgods, skrotat	3 951	2 527 416	137	1 415	1 081 041
basisk: göt:	132 795	18 015 922	—	1 546	205 448
kolhalt 0.5 % och däröver	20 536	3 213 241	—	—	—
» under 0.5 %	112 259	14 802 681	—	1 546	205 448
gjutgods, skrotat	1 343	902 304	37	802	603 184
Degelstål:	771	453 450	—	14	72 514
göt	740	362 950	—	—	—
gjutgods, skrotat	31	90 500	—	14	72 514
Elektrostål:	16 924	4 457 099	62	1 779	1 457 946
göt:	14 206	2 304 094	—	1	163
kolhalt 0.5 % och däröver	10 605	1 629 130	—	—	—
» under 0.5 %	3 601	674 964	—	1	163
gjutgods, skrotat	2 718	2 153 005	62	1 778	1 457 783
Summa smältstycken, råskenor och göt samt skrotat gjutgods	309 650	53 060 231	16 744	8 642	7 283 919
<i>Blåsstål eller oräckt brännstål</i>	20	18 000	—	—	—

Tab. 6. Stångjärn och -stål jämte andra grövre tillverkningar av smidesjärn eller stål år 1923.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
1. Smitt järn och stål	14 063	6 900 145	3 055	4 561	4 780 918
a) <i>Välljärn</i> , stångjärn	2 621	956 407	2 168	1	785 653
smitt av: Lancashiresmältstycken	1 698	590 114	1 488	1	487 400
Vallonsmältstycken	922	365 193	679	—	297 153
Övriga smältstycken.....	1	1 100	1	—	1 100
b) <i>Götjärn och götstål</i>	11 442	5 943 738	887	4 560	3 995 265
Smidda ämnen.....	5 616	1 769 366	100	268	133 298
Smitt verktygsstål, borrstål etc.	2 200	2 417 546	421	1 626	2 325 660
Smidda axlar och andra grövre smiden	3 626	1 756 826	366	2 666	1 536 307
2. Valsat järn och stål	—	—	59 234	133 462	51 859 782
a) <i>Ämnen</i>	195 705	38 332 982	12 180	12 109	6 624 052
Billets, blooms och andra ämnen	155 774	28 669 458	6 694	6 048	2 939 467
därav av välljärn.....	1 318	290 618	—	—	—
” ” götmetall	154 456	28 378 840	6 694	6 048	2 939 467
Tubämnerna av götmetall: ihåliga	6 872	2 536 328	1 405	984	1 191 304
massiva	8 105	1 598 220	2 939	4 829	1 524 220
Annat ämnesjärn för manufakturering	24 954	5 528 976	1 142	248	969 061
därav av välljärn.....	14	3 220	—	—	—
” ” götmetall.....	24 940	5 525 756	1 142	248	969 061
b) <i>Grovjärn</i>	24 737	6 108 512	7 330	15 171	5 586 092
Stångjärn o. -stål, runt, fyrkant. o. platt.....	15 213	3 601 194	6 953	6 696	3 246 332
därav av välljärn.....	5 646	1 320 957	4 327	1 214	1 276 444
” ” götmetall	9 567	2 280 237	2 626	5 482	1 969 888
Vinkeljärn, balkar och annat fasonjärn (inkl. hjulband) av götmetall	7 607	1 922 545	374	6 611	1 768 389
Järnvägsskenor av götmetall.....	125	33 250	—	119	31 654
Skarvjärn och bottenplåtar av götmetall	42	11 172	—	42	11 172
Axlar (även blanksvarvade) av götmetall	1 497	470 498	3	1 488	469 112
Annat grovjärn av götmetall	253	69 853	—	215	59 433
c) <i>Mediumjärn</i>	54 897	14 318 733	11 999	35 927	12 658 598
Stångjärn och -stål, runt, fyrkant. o. platt.....	41 981	10 655 806	9 158	27 492	9 387 352
därav av välljärn.....	9 390	2 417 719	3 249	3 071	1 629 180
” ” götmetall	32 591	8 238 087	5 909	24 421	7 758 172
Vinkeljärn, balkar och annat fasonjärn av götmetall	4 665	1 056 994	273	4 261	1 027 583
Annat mediumjärn.....	8 251	2 605 933	2 568	4 174	2 243 663
därav av välljärn.....	1 110	323 594	700	—	212 894
” ” götmetall	7 141	2 282 339	1 868	4 174	2 030 769
d) <i>Finjärn</i>	87 782	22 865 177	26 022	50 094	19 522 691
Band-, söm- och annat finjärn.....	48 361	13 028 469	11 292	31 877	11 414 997
därav av välljärn.....	6 112	1 707 087	3 185	2 540	1 598 535
” ” götmetall.....	42 249	11 321 382	8 107	29 337	9 816 462

56 TAB. 6 (forts.). STÅNGJÄRN OCH -STÅL JÄMTE ANDRA GRÖVRE TILLVERKNINGAR
AV SMIDESJÄRN ELLER STÅL ÅR 1923.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
Valstråd	36 560	8 886 318	13 557	17 906	7 638 804
därav av välljärn.....	922	269 080	322	165	145 819
" " götmetall	35 638	8 617 238	13 235	17 741	7 492 985
Strips	2 861	950 390	1 173	311	468 890
därav av välljärn.....	891	264 190	891	—	264 190
" " götmetall.....	1 970	686 200	282	311	204 700
e) Plåt	25 580	8 814 096	1 703	20 161	7 468 349
Grov- och mediumplåt av götmetall ..	10 066	3 000 435	696	7 371	2 395 608
Tunnplåt	15 514	5 813 661	1 007	12 790	5 072 741
därav av välljärn.....	92	31 450	—	92	31 450
" " götmetall	15 422	5 782 211	1 007	12 698	5 041 291
Summa smitt och valsat järn och stål	—	—	62 289	138 023	56 640 700
3. Järnmanufaktur och övriga verkstadsprodukter.					
Tackjärns- och metallgjutgods.....	15 161	4 718 363	3 693		1 198 998
Manufakturvaror av järn och stål	—	—	—		22 606 543
Maskingods och övriga verkstadsarbeten	—	—	—		34 267 470
Summa järnmanufaktur och övriga produkter	—	—	—		58 073 011
Summa smitt och valsat järn och stål samt järnmanufaktur och övriga verkstadsprodukter	—	—	—		114 713 711
4. Skrot för omsmältning, erhållet vid framställning av de i tabb. 5 och 6 redovisade tillverkningarna.					
Stångjärnsavhugg	27 640	2 108 747	288	918	107 776
därav av välljärn.....	932	112 057	288	40	47 976
" " götmetall.....	26 708	1 996 690	—	878	59 800
Annat skrot.....	40 877	2 660 513	—	1 208	64 100
därav av välljärn.....	231	14 140	—	—	—
" " götmetall.....	40 646	2 646 373	—	1 208	64 100

Tab. 7. Träkolsförbrukningen vid verk med framställning av järn och stål år 1923.

1	2	3	4	5	6	7	8
L ä n	Träkol av skogsved		Träkol av sågverks- ribb		Träkol av skogsved och såg- verksribb, milkolade och ugnskolade tillsam- mans	Värde i kronor	Medel- värde per hl i kronor
	Milkolade	Ugns- kolade	Milkolade	Ugns- kolade			
	H e k t o l i t e r						
Stockholms län	—	—	168 900	—	168 900	143 565	0·85
Uppsala län	569 596	—	223 791	—	793 387	517 165	0·65
Södermanlands län	100 689	—	38 959	—	139 648	87 639	0·63
Östergötlands län	266 851	—	126 900	—	393 751	293 540	0·75
Jönköpings län	61 500	—	123 160	—	184 660	172 350	0·93
Kronobergs län	17 975	—	—	—	17 975	13 481	0·75
Blekinge län	—	—	6 854	—	6 854	5 500	0·80
Malmöhus län	3 000	—	—	—	3 000	3 750	1·25
Älvsborgs län	407 322	5 721	92 200	96 562	601 805	610 411	1·01
Skaraborgs län	—	—	—	11 208	11 208	28 300	2·52
Värmlands län	938 843	287 211	329 341	169 812	1 725 207	1 565 667	0·91
Örebro län	3 392 776	57 549	558 988	285 504	4 294 817	3 327 720	0·77
Västmanlands län	1 576 853	—	441 548	372 273	2 390 674	1 828 997	0·77
Kopparbergs län	2 433 003	328 354	197 448	133 138	3 091 943	2 276 859	0·74
Gävleborgs län	1 415 705	551 816	982 672	10 120	2 960 313	2 321 833	0·78
Norrbottnens län	—	—	296 096	—	296 096	222 720	0·75
Hela riket: hl	11 184 113	1 230 651	3 586 857	1 078 617	17 080 238	—	—
Värde i kronor	8 822 012	1 038 353	2 676 548	882 584	—	13 419 497	—
Medelvärde per hl i kronor	0·79	0·84	0·75	0·82	—	—	0·79

Tab. 8. Uppfordringen ur andra

I tabellen använda

Brytningsmetod: D = dagbrott; I = igensättningsbrytning; M = magasinsbrytning; T = tak-

	1	2	3	4	5	6
	Gruvor (gruvfält)	Antal utmål, från vilka malm erhållits	Under året använd brytningsmetod	Antal under året använda uppfordrings-schakt, stollar m. m.	Antal veckor, varunder gruvan arbetats	Inom och utom fyndigheten brutet berg och malm Ton
1	Uppsala län	1	—	1	—	983
2	<i>Dannemora socken</i> : Dannemora gruvor (Södra fältet)	1	u	1	52	983
3	Östergötlands län	—	—	—	—	26 340
4	<i>Godegårds socken</i> : Åmmebergsfältet	4)	I	4)	52	26 340
5	Jönköpings län	2	—	1	—	4 250
6	<i>Ödestugu socken</i> : Spexerydsfältet: Tvistegruvan ... Mellanfältet ...	1 1	M u	1	{ 30 10 }	4 250
7	Värmlands län	4	—	—	—	—
8	<i>Färnebo socken</i> : Långbansfältet (Stor-, Kollegii-, Källar- och Sandelinsgruvorna)	5) 4	5)	5)	5)	5)
9	Örebro län	4	—	5	—	81 387
10	<i>Hammars och Lerbäckes socknar</i> : Åmmebergs zinkgruvor	1	I	2	52	{ 28 909 36 209
11	<i>Guldsmedshytte socken</i> : Fanthyttefältet: Kärrgruvan Bertilsgruvorna	6) 1 6) 1	M M	6) 1	48	{ 10 340
12	<i>Kopparbergs köping</i> : Kaveltorpsfältet	1	T	2	52	15 919
13	Västmanlands län	1	—	—	—	—
14	<i>Skinnskattebergs socken</i> : Bastnäs, äldre varp	9) 1	—	—	42	—
15	Kopparbergs län	10	—	7	—	126 619
16	<i>Falu stad</i> : Falu gruva	1	DI	3	52	11) 79 000
17	<i>Svärdsjö socken</i> : Svartviks- och Mellangruvorna ...	2	u	1	50	5 933
18	<i>Garpenbergs socken</i> : Garpenbergs odalfält	1	u	1	52	12) 3 000
19	<i>Grangärde socken</i> : Saxbergsfältet (Långfalls-, Rålinje-, God-, Gustafs- och Viktoriagruvorna)	5 1	S P	1 1	51 24	37 786 900
20	<i>Ludvika socken</i> : Stigargruvan	1	P	1	24	900
21	Hela riket	22	—	14	—	239 579
22	Värde i kronor	—	—	—	—	—

1) Svavelkis, där ej annorlunda anges. — 2) Ur äldre varp. — 3) Av den erhållna zinkmalmen höllo målen äro även upptagna i tab. 1, i vilken tab. det brutna berget och malmen redovisas. — 4) Utmålen och äldre varp 1 900 ton. — 5) Även redovisat i tab. 1. — 6) Ceroxid. — 7) Här ingå 7 235 ton rödmull, höll 3 % koppar, 4 gr guld och 16 gr silver per ton samt svavelkisen 38.54 % svavel. — 8) Därav 256 ton

malngruvor än järngruvor år 1923.

beteckningar:

brytning utan igensättning; S = skivbrytning; Undersökningsarbete = u.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Erhållen stuf- och plock- samt annan direkt användbar malm, i ton						Värde å den direkt användbara malmen	Den direkt användbara malmens metallhalt i %	Erhållen för anrikning avsedd produkt	
Kopparmalm	Manganmalm	Zinkmalm	Svavel- och magnetkis ¹⁾	Cerit och allanit	Summa malm	Kronor		Ton	
—	—	28	—	—	28	2 425	—	—	1
—	—	²⁾ 28	—	—	28	2 425	³⁾	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	21 117	3
—	—	—	—	—	—	—	—	21 117	4
—	22	—	—	—	22	880	—	3 400	5
—	22	—	—	—	22	880	40	3 400	6
—	4 458	—	—	—	4 458	102 813	—	3 139	7
—	1 600	—	—	—	1 600	48 000	38	3 139	8
—	2 578	—	—	—	2 578	51 560	30		
—	99	—	—	—	99	1 587	24		
—	109	—	—	—	109	1 094	15		
—	72	—	—	—	72	572	14		
—	—	8 588	—	—	8 588	508 839	—	43 227	9
—	—	3 123	—	—	3 123	185 038	39	15 962	10
—	—	5 465	—	—	5 465	323 801		17 306	
—	—	—	—	—	—	—		⁷⁾ 10	11
—	—	—	—	—	—	—		⁷⁾ 340	
—	—	—	—	—	—	—	—	⁸⁾ 9 609	12
—	—	—	—	825	825	165 000	—	—	13
—	—	—	—	825	825	165 000	¹⁰⁾ 35	—	14
2 446	—	—	58 011	—	60 457	776 165	—	33 825	15
521	—	—	58 011	—	58 532	756 735	¹²⁾	—	16
6	—	—	—	—	6	240	10	¹³⁾ 2 965	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
1 919	—	—	—	—	1 919	19 190	4	29 960	19
—	—	—	—	—	—	—	—	¹⁵⁾ 900	20
2 446	4 480	8 616	58 011	825	74 378	—	—	104 708	21
22 035	103 693	511 264	754 130	165 000	—	1 556 122	—	—	22

12 ton 48 % och 16 ton 42 % zink. — ⁴⁾ Ut mål och uppföringsschakt redovisade på Örebro län. — ⁵⁾ Utuppföringsschaktet äro även upptagna i tab. 1. — ⁷⁾ Blymalm. — ⁸⁾ Zink-, bly- och kopparmalm, därav ur använd för rödfärgtillverkning. Av brytningskvantiteten erhöles, 7 767 ton i dagbrott. — ¹²⁾ Kopparmalmen kopparmalm och 2,709 ton zinkmalm. — ¹⁴⁾ Ofyndigt berg. — ¹⁵⁾ Bly- och zinkmalm.

Tab. 9. Anrikning av annan

I tabellen använda

Slag av anrikning: v = våtanrikning, mv = kombinerad

	1	2	3	4		5
				I verket ingående		
	Anrikningsverk	Slag av anrik- ning	Antal timmar, var- under verket varit i gång	Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Kvantitet i ton	
1	Jönköpings län	—	—	—	3 400	
2	Spexeryd	v	1 024	Twistegruvan	3 400	
3	Värmlands län	—	—	—	1 266	
4	Långban	v	388	Långbansfältet	1 266	
5	Örebro län	—	—	—	62 643	
6	Åmmeberg	v	7 170	Åmmebergs gruvor	53 034	
7	Kaveltorp	v	4 544	Kaveltorpsfältet	9 609	
8	Guldsmedshyttan	⁴⁾ mv	⁴⁾	Fanthyttefältet	⁵⁾	
9	Kopparbergs län	—	—	—	53 295	
10	Nya Kalvbäcksgruvan	v	3 000	Nya Kalvbäcksgruvan	3 120	
11	Ryllshyttan	mv	6 000	Kompanigruvan	18 000	
12	Rävåla	¹²⁾	6 960	Saxbergsfältet	32 175	
13				Hela riket	120 604	
14				Värde i kronor	—	

⁴⁾ Zinkmalmssligen höll 37·67 % zink och blymalmssligen 70·12 % bly. — ²⁾ 7·62 % bly och 13·49 % zink. — ⁵⁾ I verket ingående rågoods redovisat i tab. 2. — ⁶⁾ 2·35 % bly och 8·95 % svavel. — ⁷⁾ Blymalmssligen höll blymalmssligen 70 % bly. — ¹⁰⁾ 12 % zink och 2 % bly. — ¹¹⁾ Zinkmalmssligen höll 38 % zink och blymalmszink, 4·4 % bly och 0·9 % koppar. — ¹²⁾ Av den erhållna zinkmalmssligen höll 2 346 ton 35 % zink, 6 % bly och

malm än järnmalm år 1923.

beteckningar:

magnetisk och våtanrikning.

6	7	8	9	10	11	12	13	
rågods	Därur erhållen färdig vara, i ton					Den färdiga varans värde i kronor	Den färdiga varans metallhalt i %	
Metallhalt i %	Manganmalmslig	Zinkmalmslig	Bly- (och silver-) malmslig	Svavelkislig	Summa			
—	360	—	—	—	360	14 400	—	1
11	360	—	—	—	360	14 400	40	2
—	205	—	—	—	205	15 785	—	3
23	205	—	—	—	205	15 785	56	4
—	—	26 049	1 509	286	27 844	1 774 466	—	5
20-32	—	24 140	537	—	24 677	1 420 768	¹⁾	6
²⁾	—	1 909	952	—	2 861	342 870	³⁾	7
⁶⁾	—	—	20	286	306	10 828	⁷⁾	8
—	—	7 247	1 333	—	8 580	816 824	—	9
⁸⁾	—	1 200	130	—	1 330	128 000	⁹⁾	10
¹⁰⁾	—	2 200	165	—	2 365	200 000	¹¹⁾	11
¹³⁾	—	3 847	1 038	—	4 885	488 824	¹⁴⁾	12
—	565	33 296	2 842	286	36 989	—	—	13
—	30 185	1 700 921	885 221	5 148	—	2 621 475	—	14

— ³⁾ Zinkmalmsligen höll 36·66 % zink och blymalmsligen 69·16 % bly. — ⁴⁾ Verket är även redovisat i tab. 2. 62 % bly och svavelkisligen 42·8 % svavel. — ⁵⁾ 22 % zink och 7 % bly. — ⁶⁾ Zinkmalmsligen höll 38 % zink och sligen 70 % bly. — ¹²⁾ Våtanrikningsverk med kombinerad mekanisk-magnetisk samt oljeänrikning. — ¹³⁾ 10 % 2·6 % koppar samt 1 501 ton 30 % zink, 6 % bly och 2·4 % koppar; blymalmsligen höll 70 % bly och 0·1 % silver.

Tab. 10. Tillverkning vid bergverken av

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela årstillverkningen		Därav till avsalu		Av hela årstillverkningen hava uteslutande eller huvudsakligen framställda av utländskt råmaterial kg
	kg	Värde i kronor	kg	Värde i kronor	
Guld, på våta vägen.....	0'008	20	0'008	20	—
Silver	17'816	1 455	17'816	1 455	—
därav på torra vägen	17'051	1 398	17'051	1 398	—
» på våta vägen	0'765	57	0'765	57	—
Verkbly	154 100	57 040	—	—	—
Frisk- och raffinadbly	222 732	101 649	222 732	101 649	—

Tab. 11. Uppfordringen ur

1	2	3	4	5
Stenkolsfältets (-gruvans)		Antal under året använda uppfordrings-schakt, stollar m. m.	Antal veckor, var- under gruvan arbetats	Brytnings-mängd (berg, sten- kol och lera) Ton
belägenhet	n a m n			
1 Kristianstads län		2	—	166 694
2 Västra Broby m. fl. socknar	Hyllinge ¹⁾	1	52	59 864
3 Björnekulla m. fl. socknar.	Ormastorp	1	49	106 830
4 Malmöhus län		13	—	514 277
5 Ekeby socken.....	Skromberga	3	52	42 332
6 Trollenäs socken	Stabbarp	²⁾ —	35	4 250
7 Höganäs och Väsby socknar	Höganäs	3	52	³⁾ 138 981
8 Norra Vrams m. fl. socknar	Gunnarstorp	1	51	60 033
9 Södra Vrams m. fl. socknar	Billesholm	4	52	158 014
10 Bjuvs socken	Bjuv	2	52	110 667
11	Hela riket	15	—	680 971

¹⁾ Av de redovisade, genom Hyllinge gruvass schakt uppfordrade kvantiteterna hava inom Rosendals-samt inom Bjuvs gruvass utmål i samma län 8 877 ton kol n:o 1, 469 ton n:o 2, 1 697 ton n:o 3 och 2 924

andra metaller än järn m. m. år 1923.

1	2	3	4	5	6
(Forts.)	Hela årstillverkningen		Därav till avsalu		Av hela års-tillverkningen hava utslutande eller huvudsakligen framstälts av utländskt råmaterial kg
Tillverkningar	kg	Värde i kronor	kg	Värde i kronor	
Kopparskärsten	636 900	30 125	636 900	30 125	—
Cementkoppar.....	6 070 876	5 385 282	6 070 876	5 385 282	6 070 876
Råzink	188 600	84 490	72 400	32 430	—
Handelszink	1 120 500	613 460	1 120 500	613 460	—
Finzink	93 100	56 550	93 100	56 550	—
Brunsten, pulveriserad	158 435	16 933	158 435	16 933	1 000

Anm. Utöver i tabellen upptagna tillverkningar hava redovisats 19 956 000 kg rostat zinkbände, hållande 39·24 % zink, med värdet 1 346 431 kr.

stenkolsgruvorna år 1923.

6	7	8	9	10	11	12	13	14	
E r h å l l n a p r o d u k t e r									
S t e n k o l					Eldfast lera		Klinkerlera		
N:o 1	N:o 2	N:o 3 (inbegr. flis)	Tillsammans						
T o n			Kvantitet Ton	Värde Kronor	Kvantitet Ton	Värde Kronor	Kvantitet Ton	Värde Kronor	
88 886	9 354	45 455	143 695	1 624 737	—	—	—	—	1
34 135	5 160	9 949	49 244	609 684	—	—	—	—	2
54 751	4 194	35 506	94 451	1 015 053	—	—	—	—	3
130 042	122 644	23 188	275 874	4 294 938	115 820	304 609	29 173	126 230	4
1 702	14 538	1 307	17 547	220 181	804	3 618	22 354	100 593	5
—	—	50	50	205	—	—	420	4 200	6
18 800	44 959	18 987	82 746	1 094 324	38 026	127 387	6 399	21 437	7
34 045	1 081	2 462	37 588	657 064	276	654	—	—	8
51 064	27 079	—	78 143	1 332 100	56 114	90 344	—	—	9
24 431	34 987	382	59 800	991 064	20 600	82 606	—	—	10
218 928	131 998	68 643	419 569	5 919 675	115 820	304 609	29 173	126 230	11

koncessionen i Malmöhus län brutits 4 944 ton kol n:o 1, 384 ton n:o 2, 1 153 ton n:o 3 och 1 343 ton berg ton berg. — 2) Dagbrott. — 3) Därav i dagbrott 197 ton kol n:o 2, 6 399 ton klinkerlera och 1 171 ton berg.

Tab. 12. Produktionen av oarbetad

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I. ä n		O a r b e t a d o c h										
		Granit och gnejs					S. k. svarta och gröna graniter			Täljsten		
		Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom				Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom		Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom	
			Blocksten		Krossad sten, makadam och granitsand			Blocksten			Täljstensmjöl	
			Ton	Ton	Värde i kr.	Ton		Värde i kr.	Ton		Ton	Värde i kr.
1	Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Stockholms län	26 084	98	3 638	19 329	62 000	15	—	—	—	—	—
3	Uppsala län	1 500	—	—	—	—	30	—	—	—	—	—
4	Södermanlands län...	2 700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Östergötlands län ...	2 593	—	—	2 593	6 658	—	—	—	—	—	—
6	Jönköpings län	20	—	—	—	—	2 307	2 220	99 500	—	—	—
7	Kronobergs län	1 200	—	—	—	—	2 874	2 784	129 330	—	—	—
8	Kalmar län	16 439	900	35 342	—	—	1 859	—	—	—	—	—
9	Gottlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Blekinge län	107 032	—	—	220	1 540	2 600	2 600	90 000	—	—	—
11	Kristianstads län.....	68 450	5 150	14 870	61 800	213 500	3 856	3 856	186 050	—	—	—
12	Malmöhus län	112 180	5 923	14 807	106 257	371 900	—	—	—	—	—	—
13	Hallands län	47 049	—	—	39 735	153 611	—	—	—	—	—	—
14	Göteborgs o Bohuslän	497 090	7 261	129 938	22 194	105 716	—	—	—	—	—	—
15	Älvsborgs län	8 725	550	16 800	8 025	34 392	—	—	—	—	—	—
16	Skaraborgs län	8	8	250	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Värmlands län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Örebro län	56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Västmanlands län ...	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Kopparbergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	901	901	31 535
21	Gävleborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Jämtlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	23 620	624	40 000
23	Norrbottnens län	1 620	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Hela riket	892 816	19 890	215 645	260 153	949 317	13 041	11 460	504 880	24 521	1 525	71 535

sten och stenarbeten år 1923.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27		
pulveriserad sten																
Skiffer	Sandsten och kvartsit					Fältspat							Kvarts			
	Totala brytningskvantiteten	Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom				omalen				malen		omalen			
			Råsten		Flis och krossad sten		1:ma	2:da	andra kvaliteter	tillsammans						
Ton	Ton	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Ton	Ton	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.		
—	—	—	—	—	—	3 507	1 370	2 460	7 337	168 838	700	42 000	4 263	46 925	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
1) 800	3 480	2 912	11 648	523	4 707	43	42	—	85	1 360	—	—	—	—	4	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
1) 32 780	54	54	3 500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
2) 84 514	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
—	—	—	—	—	—	26	56	—	82	1 573	—	—	—	—	11	
—	{ 67 847	17 000	45 050	50 000	182 500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
—	{ 10 168	10 168	12 660	—	—	—	120	280	400	4 900	—	—	—	—	13	
—	—	—	—	—	—	10	437	603	1 050	9 668	—	—	1 458	10 113	14	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14 445	85 602	15	
1) 240 704	457	372	1 674	85	808	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	235	2 820	17	
{ 1) 53 962	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	
{ 2) 3 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	149	6 741	—	—	19	
—	—	—	—	—	—	2 827	1 834	1 445	6 106	109 570	—	—	1 156	6 936	20	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 231	32 000	21	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	
—	—	—	—	—	—	46	—	902	948	14 130	—	—	640	1 280	24	
415 760	82 006	30 506	74 532	50 608	188 015	6 459	3 859	5 690	16 008	310 039	849	48 741	25 428	185 676	25	

1) Alunskiffer. 2) Lerskiffer. 3) Flinta.

TAB. 12 (forts.). PRODUKTIONEN AV

1		28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
		O arbetad och pulveriserad										
L ä n	Kvarts		Glimmer		Kalksten och dolomit							
	malen				Totala brytningskvantiteten	Därav till avsalu såsom						
						Råsten		Skärv och krossad sten		Kalkstensmjöl		
	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	
1	Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Stockholms län	200	10 000	—	—	2 552	—	—	—	—	—	—
3	Uppsala län	—	—	—	—	5 223	—	—	—	—	—	—
4	Södermanlands län	—	—	—	—	47 737	5 751	24 579	—	—	—	—
5	Östergötlands län	—	—	—	—	5 307	765	3 043	—	—	30	360
6	Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kalmar län	—	—	—	—	51 521	490	6 324	—	—	—	—
9	Gottlands län	—	—	—	—	345 368	339 897	1 031 941	2 780	2 780	45	315
10	Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Kristianstads län	—	—	—	—	158 912	—	—	—	—	66 770	210 447
12	Malmöhus län	—	—	—	—	285 277	46 162	153 872	310	2 100	17 392	116 855
13	Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Göteborgs och Bohus län	1 116	40 176	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Älvsborgs län	300	9 600	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Skaraborgs län	—	—	—	—	445 997	26 061	52 398	—	—	—	—
17	Värmlands län	—	—	—	—	6 896	6 896	34 480	—	—	—	—
18	Örebro län	113	5 103	—	—	91 903	20 377	98 395	—	—	—	—
19	Västmanlands län	—	—	—	—	70 381	9 010	45 816	—	—	—	—
20	Kopparbergs län	—	—	—	—	39 331	5 412	25 171	1 000	3 510	1 040	12 500
21	Gävleborgs län	—	—	—	—	4 607	1 347	26 340	—	—	—	—
22	Jämtlands län	—	—	—	—	45 851	34 909	88 275	—	—	723	9 403
23	Norrbottens län	—	—	5	250	—	—	—	—	—	—	—
24	Hela riket	1 729	64 879	5	250	1 606 863	497 077	1 590 634	4 090	8 390	86 000	349 880

TAB. 12 (forts.). PRODUKTIONEN AV

1	53	54	55	56	57	58	59	60	61
L ä n	S t e n -								
	Granit och gnejs					S. k. svarta och gröna graniter			
	Andra arbeten					enbart huggna arbeten		slipade, polerade eller skulpterade arbeten	
	ej slipade, polerade eller skulpterade		slipade eller polerade		skulpterade				
	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.
1 Stockholms stad	17	10 735	6	8 050	7 000	2	1 850	5	19 000
2 Stockholms län	18	4 083	50	20 500	6 986	—	—	19	9 345
3 Uppsala län	—	—	55	19 000	2 900	—	—	6	6 100
4 Södermanlands län	33	16 415	—	—	—	—	—	—	—
5 Östergötlands län	—	—	4	2 390	—	—	—	33	23 275
6 Jönköpings län	73	21 500	46	37 700	2 000	5	3 500	21	18 500
7 Kronobergs län	70	14 000	—	—	—	40	8 400	100	42 825
8 Kalmar län	70	6 287	331	118 000	6 500	396	214 924	904	556 600
9 Gotlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Blekinge län	—	—	21	19 444	19 500	—	—	453	240 478
11 Kristianstads län	38	8 500	—	—	—	—	—	22	14 135
12 Malmöhus län	750	162 005	81	33 475	4 900	21	6 700	126	71 915
13 Hallands län	—	—	—	—	30 000	—	—	—	—
14 Göteborgs och Bohus län ...	1 423	348 078	224	98 034	72 500	2	575	57	40 135
15 Älvsborgs län	262	63 800	10	5 000	—	14	3 000	29	25 550
16 Skaraborgs län	26	10 612	11	4 690	—	—	—	19	9 558
17 Värmlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 Örebro län	30	16 000	6	9 000	—	12	7 000	5	10 000
19 Västmanlands län	51	18 200	3	2 100	—	—	—	—	—
20 Kopparbergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 Gävleborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Jämtlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Norrbottens län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Hela riket	2 861	700 215	848	377 383	152 286	492	245 949	1 799	1 087 416

OARBETAD STEN OCH STENARBETEN ÅR 1923.

62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
a r b e t e n														
Porfyr		Täljsten			Skiffer			Sandsten och kvartsit						
Monument- sten		Byggnads- och monument- sten		Hällar, ugnar, husge- rads- o. pyrd- nads- saker	Takskiffer		Andra arbeten	Byggnads- och monument- sten		Kvarn- och defibrör- stenar		Slip- och bryn- stenar	Andra arbeten	
Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Värde i kr.	
—	—	—	—	—	—	—	—	1	750	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	1) 9 180	—	—	168	14 273	27 890	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	3	2 700	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	6	2 000	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	5	500	—	—	—	—	5	900	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2) 43 818	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
3	7 600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	800	145 000	6 500	—	—	2	386	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	13 425	—	—	—	—	—	—	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	900	87 000	320 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
3	7 600	905	87 500	320 000	800	145 000	29 105	15	6 350	170	14 659	27 890	43 818	23
														24

1) Skifferkalk och -mjöl med en kvantitet av 560 ton.

2) Arbetad flinta med en kvantitet av 296 ton.

TAB. 12 (forts.). PRODUKTIONEN AV

1		76	77	78	79	80	81	82	83	84
L ä n		S t e n a r b e t e n								
		Kalksten och dolomit						Marmor		
		Byggnads- och monumentsten				skulp- terad	Andra arbeten	Byggnads- och monumentsten		Möbel- marmor och andra arbeten
		enbart huggen		hyvlad eller slipad						
		Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Värde i kr.
1	Stockholms stad	6	2 656	487	88 790	—	—	35	13 536	377 103
2	Stockholms län	—	—	45	28 000	—	—	3	4 056	7 250
3	Uppsala län	—	—	—	—	—	—	—	—	13 100
4	Södermanlands län	—	—	—	—	—	—	180	107 000	46 800
5	Östergötlands län.....	220	17 000	470	63 000	—	—	384	244 412	110 066
6	Jönköpings län	5	1 200	2	400	200	—	—	—	—
7	Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kalmar län	272	30 045	569	98 249	350	16 190	—	—	34 391
9	Gottlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Kristianstads län	650	126 580	—	—	—	—	—	—	—
12	Malmöhus län	17	4 800	8	2 600	—	—	1	1 000	243 767
13	Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Göteborgs och Bohus län ...	—	—	—	—	—	—	13	14 000	212 555
15	Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Skaraborgs län	423	29 798	1 555	129 494	—	—	—	—	—
17	Värmlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Örebro län	52	7 770	2 946	394 831	4 100	—	12	5 600	37 000
19	Västmanlands län.....	—	—	—	—	—	3 216	—	—	71 346
20	Kopparbergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Gävleborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Jämtlands län	168	37 868	1 213	414 613	—	54 300	—	—	—
23	Norrbottnens län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Hela riket	1 813	257 717	7 295	1 219 977	4 650	73 706	628	389 604	1 153 378

OARBETAD STEN OCH STENARBETEN ÅR 1923.

85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
K a l k								Krita och kiselgur		Olja, utvunnen ur alunskiffer	
framställd genom periodisk bränning				framställd genom kontinuerlig bränning				slammad			
osläckt		släckt		osläckt		släckt					
hl	Värde i kr.	hl	Värde i kr.	hl	Värde i kr.	hl	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	kg	Värde i kr.
—	—	—	—	43 789	240 839	5 546	16 083	—	—	—	—
—	—	—	—	19 901	149 257	446	557	—	—	—	—
—	—	—	—	156 992	600 688	8 456	16 892	—	—	—	—
6 000	13 500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
67 053	113 181	91 964	78 563	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	8 213	28 745	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 219	35 097	—	—	55 029	225 841	11 603	12 803	1 696	52 123	—	—
11 200	48 040	50	260	162 001	779 673	43 018	128 887	7 185	359 250	—	—
—	—	—	—	16 500	99 000	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1 274	50 962	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 254 030	2 353 557	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
388 945	390 257	—	—	37 232	63 650	—	—	—	—	157 500	9 450
—	—	—	—	353 582	1 192 371	3 425	4 572	—	—	—	—
—	—	—	—	145 851	399 368	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	45 850	127 829	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 735 447	2 953 632	92 014	78 823	1 044 940	3 907 261	72 494	179 794	9 155	462 335	157 500	9 450

1) Kiselgur.

2) De i 1922 års berättelse meddelade siffrorna rättas till 2 382 032 hl med värdet 3 390 315 kr.

3) " " " " " " " " " " 84 219 " " " 98 569 "

4) " " " " " " " " " " 1 012 642 " " " 3 890 627 "

5) " " " " " " " " " " 62 957 " " " 157 823 "

Tab. 13. Motorer, använda

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Motorer	Vid gruvbrytning								Vid anrikning, brikettering och sintring			
	för omedelbar drift av maskiner och apparater						för drivande av elektricitetsgeneratorer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgeneratorer	
	uppfordring och pumpning		borrning		andra ändamål							
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
1 Vattenhjul	4	95	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—
2 Vattenturbiner	2	75	2	300	1	50	47	8 265	3	30	6	970
3 Ångmaskiner	31	1 353	—	—	1	50	4	290	—	—	—	—
4 Ångturbiner	—	—	—	—	—	—	3	630	—	—	—	—
5 Oljemotorer	2	115	1	15	3	44	—	—	—	—	—	—
6 Gasmotorer	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100	—	—
7 Elektriska motorer	483	20 854	109	15 614	869	26 855	—	—	604	16 261	—	—
8 Summa	522	22 492	112	15 929	875	27 004	54	9 185	608	16 391	6	970

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län	Vid gruvbrytning								Vid anrikning, brikettering och sintring			
	för omedelbar drift av maskiner och apparater						för drivande av elektricitetsgeneratorer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgeneratorer	
	uppfordring och pumpning		borrning		andra ändamål							
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
1 Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 Stockholms län	4	148	1	150	6	180	1	350	14	445	—	—
3 Uppsala län	14	309	3	546	19	325	1	150	31	687	—	—
4 Södermanlands län	24	364	6	203	17	176	4	200	15	213	—	—
5 Östergötlands län	5	160	4	182	4	74	—	—	12	302	—	—
6 Jönköpings län	4	150	—	—	1	3	—	—	1	100	—	—
7 Kronobergs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Kalmar län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Gotlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Blekinge län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11 Kristianstads län	25	895	—	—	26	376	1	100	—	—	—	—
12 Malmöhus län	66	2 122	—	—	54	702	4	320	15	182	—	—
13 Hallands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Älvsborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 Skaraborgs län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Värmlands län	22	1 168	4	480	42	758	4	810	24	730	—	—
18 Örebro län	130	4 941	35	3 384	92	1 532	21	3 250	187	5 722	6	970
19 Västmanlands län	47	1 950	11	971	51	911	9	3 075	81	2 355	—	—
20 Kopparbergs län	115	7 577	37	4 665	164	4 006	9	930	113	2 813	—	—
21 Gävleborgs län	5	290	1	100	6	42	—	—	21	658	—	—
22 Jämtlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Norrbottens län	61	2 418	10	5 248	393	17 919	—	—	94	2 184	—	—
24 Hela riket	522	22 492	112	15 929	875	27 004	54	9 185	608	16 391	6	970

¹⁾ Förutom här upptagen drivkraft hava redovisats 16 handvindar, 5 kreatursvandringar och 3 vindhjul. — Vid med 1 ångmaskin om 6 hkr, 12 oljemotorer om 251 hkr och 7 elektriska motorer om 187 hkr för omedelbar maskin-

vid bergverken år 1923. ¹⁾

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
Vid järnverk				Vid stenindustriella anläggningar				Vid andra bergverk		Summa				
för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	
Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	
52	1 400	—	—	2	55	—	—	—	—	59	1 555	—	—	1
256	33 247	154	132 223	6	105	3	333	—	—	270	33 807	210	141 791	2
37	9 974	5	930	26	774	4	285	—	—	95	12 151	13	1 505	3
—	—	9	7 760	—	—	1	15	—	—	—	—	13	8 405	4
8	320	—	—	44	689	1	25	1	15	59	1 198	1	25	5
—	—	4	1 700	2	75	1	90	—	—	3	175	5	1 790	6
6 032	153 494	—	—	606	8 844	—	—	259	3 251	8 962	244 673	—	—	7
6 385	198 435	172	142 613	686	10 042	10	748	260	3 266	9 448	293 559	242	153 516	8

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
Vid järnverk				Vid stenindustriella anläggningar				Vid andra bergverk		Summa				
för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elektricitetsgeneratorer	
Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	
—	—	—	—	18	140	—	—	—	—	18	140	—	—	1
31	1 717	—	—	26	628	4	175	—	—	82	3 268	5	525	2
248	7 039	14	1 575	7	74	—	—	—	—	322	8 980	15	1 725	3
78	1 951	7	1 865	19	251	—	—	—	—	159	3 158	11	2 065	4
224	6 848	4	2 070	44	689	—	—	—	—	293	8 255	4	2 070	5
5	60	2	60	5	44	—	—	1	12	17	369	2	60	6
8	446	—	—	6	65	—	—	—	—	14	511	—	—	7
—	—	—	—	28	438	—	—	43	805	71	1 243	—	—	8
—	—	—	—	15	359	2	150	—	—	15	359	2	150	9
94	2 786	5	1 450	24	380	—	—	—	—	118	3 166	5	1 450	10
—	—	—	—	59	1 212	—	—	—	—	110	2 513	1	100	11
21	165	—	—	85	1 235	2	138	129	1 655	370	6 061	6	458	12
34	2 567	—	—	28	506	—	—	—	—	62	3 073	—	—	13
—	—	—	—	45	884	—	—	—	—	45	884	—	—	14
592	11 469	2	320	13	233	—	—	85	781	690	12 483	2	320	15
—	—	—	—	51	542	—	—	—	—	51	542	—	—	16
672	21 523	40	53 603	2	57	—	—	—	—	766	24 716	44	54 413	17
1 109	28 722	23	8 103	112	811	1	35	2	13	1 667	45 125	51	12 358	18
831	25 488	26	8 860	35	361	—	—	—	—	1 056	32 036	35	11 935	19
1 201	53 499	22	52 282	13	255	—	—	—	—	1 643	72 815	31	53 212	20
1 204	33 257	27	12 425	2	21	—	—	—	—	1 239	34 368	27	12 425	21
—	—	—	—	46	769	1	250	—	—	46	769	1	250	22
33	898	—	—	3	58	—	—	—	—	594	28 725	—	—	23
6 385	198 435	172	142 613	686	10 042	10	748	260	3 266	9 448	293 559	242	153 516	24

sjömalmsfångsten i Jönköpings län ha använts 2 oljemotorer om 55 hkr. — ²⁾ Här ingå fältspats- och kvartsbrotten drift samt 1 ångturbin om 15 hkr för elektrisk generatordrift.

Tab. 14. Förbrukningen vid berg-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Län	Stenkol och sten-kolsstybb samt kolbriketter	Koks och koksstybb	Torv, torv-briketter och torvpulver	Träkol och trä-kolsstybb (inkl. i tab. 7 redovisat träkol)	Ved i större stycken	Trä-tugg	Stub-bar	Ribb, såg-spån, kvistar, ris och annat skogs-avfall	Fly-tande brän-sle	Masugns-gas ²⁾	Alun-skiffer
	T o n			hl	k b m				Ton	1000 k b m	Ton
1. Järngruvor, anriknings- och briketterings-verk	5 124	350	191	164 517	3 423	61	—	88	26	16 071	—
Stockholms län ...	—	—	—	15 850	—	—	—	—	—	—	—
Uppsala län ...	7	—	—	16 783	770	—	—	—	—	50	—
Södermanlands län ...	45	81	132	700	213	—	—	—	2	—	—
Värmlands län ...	20	56	22	15 371	151	—	—	—	—	—	—
Örebro län ...	545	72	37	23 649	304	61	—	—	—	1 021	—
Västmanlands län ...	1 106	15	—	33 750	655	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län ...	2 500	34	—	22 925	1 111	—	—	88	—	—	—
Gävleborgs län ...	227	—	—	34 748	99	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens län ...	674	92	—	741	120	—	—	—	24	15 000	—
2. Andra gru-vor och anrik-ningsverk	28 269	101	—	93	336	—	—	1 226	29	—	—
Jönköpings län ...	75	—	—	—	20	—	—	—	25	—	—
Kristianstads län ...	³⁾ 6 970	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län ...	³⁾ 19 398	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro län ...	1 814	40	—	93	75	—	—	1 226	—	—	—
Kopparbergs län ...	12	61	—	—	241	—	—	—	4	—	—
3. Järnverk	142 041	20 856	4 359	16 906 734	135 916	166 936	20 714	76 457	338	7 032	—
Stockholms län ...	2 416	168	—	168 900	5 315	—	—	7 000	—	—	—
Uppsala län ...	913	261	735	779 615	11 821	1 858	1 229	7 481	—	1 282	—
Södermanlands län ...	3 740	372	—	139 648	1 848	—	—	—	—	—	—
Östergötlands län ...	9 088	493	—	393 751	4 497	396	—	13 697	25	—	—
Jönköpings län ...	—	—	—	184 660	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län ...	—	1	213	16 935	180	—	—	—	—	—	—
Blekinge län ...	3 292	556	569	6 854	6 050	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län ...	3 723	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hallands län ...	453	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län ...	5 359	7 108	—	601 805	2 780	—	—	—	136	—	—
Värmlands län ...	14 454	1 153	25	1 660 944	27 787	12 747	5 010	26 381	—	—	—
Örebro län ...	19 777	2 596	1 106	4 280 618	12 518	18 903	—	973	28	—	—
Västmanlands län ...	23 726	972	1 244	2 388 094	25 872	14 139	577	2 735	102	3 090	—
Kopparbergs län ...	25 159	2 354	—	3 029 532	35 504	52 995	5 710	17 195	—	—	—
Gävleborgs län ...	29 941	4 822	467	2 959 282	1 744	65 898	8 188	995	47	2 660	—
Norrbottnens län ...	—	—	—	296 096	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Dessutom hava vid sjömalmsfångsten i Jönköpings län förbrukats 25 ton stenkol, 30 kbm ved och 20 ton

verken av bränsle år 1923¹⁾.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
(Forts.)	Stenkol och kolbri- ketter	Koks	Torv, torv- briket- ter och torv- pulver	Träkol	Ved i större stycken	Trä- tugg	Stub- bar	Ribb, såg- spån, kvistar, ris och annat skogs- avfall	Fly- tande brän- sle	Masugns- gas	Alun- skiffer
Län	Ton		hl	klm				Ton	1000 klm	Ton	
4. Andra metall- framställnings verk o. d.	12 682	1	—	—	304	—	—	175	—	—	—
Kalmar län.....	1 842	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmöhus län ...	8 957	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län ...	67	1	—	—	194	—	—	—	—	—	—
Örebro län	1 814	—	—	—	61	—	—	175	—	—	—
Västmanlands län	2	—	—	—	49	—	—	—	—	—	—
5. Stenindu- striella anlägg- ningar	20 752	5 472	1 419	12 480	77 379	—	10	1 536	136	—	303 325
Stockholms stad..	1 419	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—
Stockholms län ...	147	146	—	—	445	—	—	148	61	—	—
Uppsala län	667	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermanlandslän	5 284	6	—	—	50	—	—	40	—	—	—
Östergötlands län	26	30	—	60	63	—	—	365	3	—	800
Jönköpings län ...	173	—	—	—	124	—	—	—	—	—	—
Kronobergs län ...	137	—	18	—	84	—	—	—	—	—	—
Kalmar län	189	5	—	—	527	—	—	—	6	—	14 560
Gottlands län	523	—	—	—	242	—	—	—	2	—	—
Blekinge län ...	556	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstads län	1 803	33	1 342	—	5 308	—	10	950	33	—	—
Malmöhus län.....	6 999	19	40	—	104	—	—	33	—	—	—
Hallands län	453	—	—	—	62	—	—	—	—	—	—
Göteb. o. Bohus län	157	3	—	—	29	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs län.....	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs län ...	361	—	12	—	233	—	—	—	13	—	240 303
Örebro län	1	300	—	7 380	1 715	—	—	—	9	—	47 662
Västmanlands län	673	4 782	—	—	50 904	—	—	—	1	—	—
Kopparbergs län..	1 182	148	—	5 040	9 055	—	—	—	—	—	—
Jämtlands län	—	—	—	—	8 404	—	—	—	—	—	—
Norrbottens län...	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—
Summa	208 868	26 780	5 969	17 083 824	217 358	166 997	20 724	79 482	529	23 103	303 325

flytande bränsle. — ²⁾ Förbrukningen av masugns gas har endast ofullständigt redovisats. — ³⁾ Stenkolsgruvor.

Tab. 15. Antal bergverk i verksamhet under år 1923, fördelade efter arbetsgivare.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
L ä n	Gruvföretag				Järnverk				Andra metallfram- ställningsverk o. d.				Stenindustriella anläggningar							Summa bergverk							
	vid vilka rörelsen drivits av				vid vilka rörelsen drivits av				vid vilka rörelsen drivits av				vid vilka rörelsen drivits av							vid vilka rörelsen drivits av							
	en- skild per- son	aktie- bolag	annat bolag	Sum- ma	en- skild per- son	aktie- bolag	annat bolag	Sum- ma	en- skild per- son	aktie- bolag	annat bolag	Sum- ma	en- skild per- son	aktie- bolag	annat bolag	ekono- misk före- ning	kom- mun	sta- ten	Sum- ma	en- skild per- son	aktie- bolag	annat bolag	ekono- misk före- ning	kom- mun	sta- ten	Sum- ma	
Stockholms stad..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	5	—	4	1	—	—	—	—	5
Stockholms län...	—	1	—	1	1	1	—	2	—	—	—	—	5	4	1	—	2	—	12	6	6	1	—	2	—	—	15
Uppsala län.....	—	3	2	5	—	9	—	9	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	1	13	2	—	—	—	—	16
Södermanlands län	—	3	2	5	—	2	1	3	—	—	—	—	—	3	1	—	1	—	5	—	8	4	—	1	—	—	13
Östergötlands län	—	1	1	2	—	4	—	4	—	—	—	—	2	5	2	—	—	1	10	2	10	3	—	—	1	—	16
Jönköpings län....	—	1	—	1	—	1	—	1	1	—	—	1	2	2	1	—	—	—	5	3	4	1	—	—	—	—	8
Kronobergs län....	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	—	—	2	3	1	—	—	—	6	3	4	1	—	—	—	—	8
Kalmar län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	5	13	2	—	—	—	20	5	14	2	—	—	—	—	21
Gottlands län.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	8	—	8	—	—	—	—	—	8
Blekinge län.....	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	22	22	—	—	—	—	44	22	23	—	—	—	—	—	45
Kristianstads län..	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	10	8	—	—	—	—	18	10	10	—	—	—	—	—	20
Malmöhus län.....	—	7	—	7	—	1	—	1	—	1	—	1	12	11	—	—	1	—	24	12	20	—	—	1	—	—	33
Hallands län.....	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	5	9	—	—	1	—	15	5	10	—	—	1	—	—	16
Göteb.o.Bohus län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	75	10	—	—	—	110	25	75	10	—	—	—	—	110
Älvsborgs län.....	—	—	—	—	—	6	—	6	—	1	—	1	3	4	2	—	—	—	9	3	11	2	—	—	—	—	16
Skaraborgs län....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	26	3	2	—	—	39	8	26	3	2	—	—	—	39
Värmlands län....	—	8	1	9	—	10	—	10	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	20	1	—	—	—	—	21
Örebro län.....	—	25	7	32	1	24	2	27	—	—	1	1	6	7	3	—	—	—	16	7	56	13	—	—	—	—	76
Västmanlands län.	1	8	2	11	—	16	—	16	—	1	—	1	1	3	2	1	—	—	7	2	28	4	1	—	—	—	35
Kopparbergs län..	1	31	1	33	1	14	—	15	—	—	—	—	1	7	—	—	—	—	8	3	52	1	—	—	—	—	56
Gävleborgs län....	—	4	—	4	1	9	—	10	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	14	—	—	—	—	—	15
Jämtlands län....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	4
Norrbottnens län..	—	6	—	6	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	8	—	—	—	1	—	9
Hela riket	2	100	16	118	5	101	3	109	1	4	1	6	110	223	29	3	5	2	372	118	428	49	3	5	2	—	605

Tab. 16. Antal bergverksarbetare och arbetstimmar med fördelning efter skilda slag av bergverk år 1923.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
L ä n	Under jord		Vid dagbrytning		Vid annat arbete i dagen		Kvinnor		Summa arbetare			Arbets- timmar
	M ä n											
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
1. Järngruvor	2 496	8	833	30	3 121	292	36	10	6 780	46	6 826	12 313 553
Stockholms län	9	—	14	1	15	6	—	—	45	—	45	39 028
Uppsala län	20	—	—	—	51	7	—	1	78	1	79	183 274
Södermanlands län	51	—	—	—	53	—	—	—	104	—	104	248 708
Östergötlands län	43	—	—	—	16	3	—	—	62	—	62	11 177
Värmlands län	96	4	—	—	93	10	7	3	203	10	213	445 305
Örebro län	462	—	92	—	580	57	13	3	1 191	16	1 207	1 956 975
Västmanlands län	181	—	8	—	220	24	13	—	433	13	446	951 069
Kopparbergs län	938	—	—	—	1 070	113	3	3	2 121	6	2 127	3 787 459
Gävleborgs län	26	—	—	—	44	—	—	—	70	—	70	53 270
Norrbottnens län	670	4	719	29	979	72	—	—	2 473	—	2 473	4 637 288
2. Andra malm- gruvor	241	—	4	—	305	24	5	1	574	6	580	1 244 434
Uppsala län	2	—	—	—	1	—	—	—	3	—	3	6 166
Östergötlands län	34	—	—	—	—	—	—	—	34	—	34	82 648
Jönköpings län	12	—	—	—	17	—	—	—	29	—	29	21 576
Örebro län	80	—	—	—	145	21	5	1	246	6	252	611 990
Kopparbergs län	113	—	4	—	142	3	—	—	262	—	262	522 054
3. Stenkols- gruvor	1 433	79	12	—	590	52	1	2	2 166	3	2 169	4 460 120
Kristianstads län	354	1	—	—	126	4	—	2	465	2	467	987 999
Malmöhus län	1 099	78	12	—	464	48	1	—	1 701	1	1 702	3 472 121

2	3	4	5	6	7	8	9	
Män		Kvinnor		Summa arbetare			Arbets- timmar	
Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- sam- mans		
4. Anrikningsverk för järnmalm	600	32	2	—	632	2	634	1 019 118
Stockholms län	6	1	—	—	7	—	7	5 047
Uppsala län	11	—	—	—	11	—	11	25 064
Södermanlands län	10	—	2	—	10	2	12	27 329
Östergötlands län	12	1	—	—	13	—	13	2 305
Värmlands län	11	—	—	—	11	—	11	25 508
Örebro län	154	2	—	—	156	—	156	200 035
Västmanlands län	73	—	—	—	73	—	73	155 015
Kopparbergs län	86	10	—	—	96	—	96	170 379
Gävleborgs län	10	—	—	—	10	—	10	4 876
Norrbottnens län	227	18	—	—	245	—	245	403 560

78 TAB. 16 (forts.). ANTAL BERGVERKSARBETARE OCH ARBETSTIMMAR MED FÖRDELNING EFTER SKILDA SLAG AV BERGVERK ÅR 1923.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
L ä n	M ä n		K v i n n o r		S u m m a a r b e t a r e			Arbets- timmar
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Män	Kvin- nor	Till- samans	
5. Anrikningsverk för annan malm.....	184	4	2	—	188	2	190	392 962
Jönköpings län	12	2	—	—	14	—	14	10 416
Värmlands län	14	—	—	—	14	—	14	4 704
Örebro län	80	2	2	—	82	2	84	199 498
Kopparbergs län	78	—	—	—	78	—	78	178 344
6. Briketteringsverk	297	15	—	—	312	—	312	421 885
Stockholms län	17	3	—	—	20	—	20	16 920
Uppsala län	14	—	—	—	14	—	14	11 558
Södermanlands län	8	—	—	—	8	—	8	2 970
Malmöhus län	46	—	—	—	46	—	46	115 000
Värmlands län	8	—	—	—	8	—	8	11 292
Örebro län	65	4	—	—	69	—	69	48 291
Västmanlands län	47	—	—	—	47	—	47	62 331
Kopparbergs län	48	8	—	—	56	—	56	91 657
Gävleborgs län	28	—	—	—	28	—	28	41 258
Norrbottnens län	16	—	—	—	16	—	16	20 608

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Arbetare vid fabrikationen				Lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m.				Summa arbetare			Arbets- timmar
	Män		Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år				
7. Järnverk	22 589	1 477	77	29	1 063	52	6	—	25 181	112	25 293	935 864 130
Stockholms län	199	6	—	—	4	—	—	—	209	—	209	358 792
Uppsala län	983	40	1	—	69	3	—	—	1 095	1	1 096	1 299 148
Södermanlands län	517	38	23	6	7	—	2	—	562	31	593	1 052 311
Östergötlands län	1 073	52	—	—	61	3	4	—	1 189	4	1 193	2 034 096
Jönköpings län	22	1	—	—	—	—	—	—	23	—	23	61 456
Kronobergs län	41	—	—	—	—	—	—	—	41	—	41	58 206
Blekinge län	473	31	5	—	31	—	—	—	535	5	540	718 537
Malmöhus län	34	—	—	—	—	—	—	—	34	—	34	56 568
Hallands län	37	—	—	—	—	—	—	—	37	—	37	75 500
Älvsborgs län	2 360	200	4	—	135	10	—	—	2 705	4	2 709	5 432 281
Värmlands län	2 607	209	33	14	180	13	—	—	3 009	47	3 056	4 246 970
Örebro län	3 925	224	4	—	155	6	—	—	4 310	4	4 314	5 526 905
Västmanlands län	2 749	176	—	—	74	9	—	—	3 008	—	3 008	3 771 349
Kopparbergs län	3 376	149	2	—	325	2	—	—	3 852	2	3 854	5 175 131
Gävleborgs län	4 134	349	5	9	6	—	—	—	4 489	14	4 503	5 888 648
Norrbottnens län	59	2	—	—	16	6	—	—	83	—	83	108 232

¹⁾ Därav 1 674 746 arbetstimmar utförda av i kol. 6—9 redovisade lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m.

TAB. 16 (forts.). ANTAL BERGVERKSARBETARE OCH ARBETSTIMMAR MED 79
FÖRDELNING EFTER SKILDA SLAG AV BERGVERK ÅR 1923.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
L ä n	Arbetare vid fabrikationen				Lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m.				Summa arbetare			Arbets- timmar
	Män		Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	Kvin- nor	Till- sam- mans	
	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år	Över 18 år	Under 18 år				
8. Andra metall- framställnings- verk o. d.	474	8	—	—	60	—	—	—	542	—	542	¹⁾ 1 323 909
Jönköpings län	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2 944
Kalmar län	91	—	—	—	—	—	—	—	91	—	91	218 400
Malmöhus län	267	6	—	—	31	—	—	—	304	—	304	741 896
Älvsborgs län	47	2	—	—	27	—	—	—	76	—	76	191 880
Örebro län	61	—	—	—	—	—	—	—	61	—	61	167 946
Västmanlands län	6	—	—	—	2	—	—	—	8	—	8	843
9. Stenindustriella anläggningar	²⁾ 9 761	²⁾ 317	²⁾ 10	²⁾ 4	²⁾ 231	3	3	—	10 312	17	10 329	³⁾ 19 103 395
Stockholms stad	65	1	—	—	1	—	—	—	67	—	67	149 378
Stockholms län	210	9	1	1	—	—	—	—	219	2	221	439 051
Uppsala län	31	—	—	—	—	—	—	—	31	—	31	63 498
Södermanlands län.	134	5	—	—	8	—	—	—	147	—	147	300 466
Östergötlands län	164	6	—	—	4	—	—	—	174	—	174	342 921
Jönköpings län	44	—	—	—	—	—	—	—	44	—	44	87 320
Kronobergs län	86	—	—	—	2	—	—	—	88	—	88	155 083
Kalmar län	459	10	—	—	5	—	—	—	474	—	474	996 230
Gottlands län	322	1	—	—	2	—	—	—	325	—	325	595 996
Blekinge län	1 237	36	—	—	84	—	—	—	1 357	—	1 357	2 612 856
Kristianstads län	316	3	—	—	4	—	—	—	323	—	323	624 626
Malmöhus län	693	5	7	—	43	—	3	—	741	10	751	1 453 575
Hallands län	293	16	—	—	1	—	—	—	310	—	310	550 455
Göteborgs o. Bohus län ..	3 537	208	1	—	31	—	—	—	3 776	1	3 777	6 608 880
Älvsborgs län	86	—	—	—	4	—	—	—	90	—	90	167 249
Skaraborgs län	1 127	6	—	—	7	—	—	—	1 140	—	1 140	2 001 602
Värmlands län	8	1	—	—	—	—	—	—	9	—	9	17 003
Örebro län	388	8	—	—	8	1	—	—	405	—	405	756 557
Västmanlands län	217	—	—	—	4	—	—	—	221	—	221	492 994
Kopparbergs län	103	2	1	—	—	1	—	—	106	1	107	166 058
Gävleborgs län	3	—	—	—	1	—	—	—	4	—	4	5 876
Jämtlands län	172	—	—	3	22	1	—	—	195	3	198	449 713
Norrbottens län	66	—	—	—	—	—	—	—	66	—	66	66 008
Summa	⁴⁾ 42 940	2 338	133	46	1 354	55	9	—	⁴⁾ 46 687	188	⁴⁾ 46 875	⁴⁾ 76 143 506

¹⁾ Därav 141 025 arbetstimmar utförda av de i kol. 6—9 redovisade lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m. — ²⁾ För fältspats- och kvartsbrott voro siffrorna resp. 214 (varav under jord 18 och vid dagbrytning 115), 1, 9, 1 och 4 arbetare. — ³⁾ Därav 487 335 arbetstimmar utförda av i kol. 6—9 redovisade lagerarbetare, packkarlar, lastare, drängar m. m. — På fältspats- och kvartsbrotten kommo 326 246 arbetstimmar, varav 7 680 för lagerarbetarna. — ⁴⁾ Dessutom hava med upptagning och rengöring av sjömalmer sysselsatts 19 män över 18 år, därav 10 i Jönköpings, 5 i Kronobergs och 4 i Kalmar län, för vilka redovisats resp. 9 240, 400 och 96 arbetstimmar.

Tab. 17. Antal mutsedlar, utfärdade under år 1923.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mutsedlar, gällande följande malmer och andra inmutningsbara mineral																	
	Järn-	Guld-	Silver- o. bly-	Koppar-	Mangan-	Zink-	Molybden-	Snarvelkis	Magnetkis	Grått	Arsenik-	Tenn-	Apatit	Titan-	Kobolt-	Platina-	Summa
1:o) Å nyupptäckta fyndigheter:																	
Stockholms län	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Uppsala län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Södermanlands län	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Östergötlands län	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kalmar län	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Göteborgs och Bohus län	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	10	19
Älvsborgs län	—	—	—	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	88
Värmlands län	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Örebro län	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Västmanlands län	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kopparbergs län	41	—	1	4	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
Gävleborgs län	7	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Västerbottens län	—	—	—	44	—	—	3	149	—	—	—	—	—	—	—	—	196
Norrbottens län	5	—	23	58	—	—	2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	91
Summa	62	7	25	195	—	5	6	151	—	—	1	—	—	2	—	22	476
2:o) Å förut inmutade fyndigheter:																	
Stockholms län	38	—	1	—	—	11	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	52
Uppsala län	9	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Södermanlands län	35	—	2	4	—	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	48
Östergötlands län	4	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Jönköpings län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kalmar län	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Älvsborgs län	—	—	—	52	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78
Värmlands län	21	—	9	—	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64
Örebro län	105	—	4	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	113
Västmanlands län	44	—	3	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	51
Kopparbergs län	95	1	1	3	—	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107
Gävleborgs län	3	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	9
Västernorrlands län	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	5
Jämtlands län	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Norrbottens län	22	—	6	1	—	—	5	2	—	6	—	—	16	—	—	—	58
Summa	376	1	38	71	26	60	7	6	1	12	—	—	1	16	—	1	618
Summornas summa	438	8	63	266	26	65	13	157	1	12	1	1	16	2	1	24	1 094

Tab. 18. Antal utmål, tilldelade under år 1923.

1	2	3	4	5	6	7
L ä n	Järnmalm	Kopparmalm	Zinkmalm	Sevelkis	Grafit	Summa
Stockholms län	—	—	3	—	—	3
Uppsala län	5	—	—	—	—	5
Södermanlands län	3	—	—	—	—	3
Örebro län	4	1	—	—	—	5
Kopparbergs län	2	1	—	—	—	3
Västerbottens län	—	4	—	7	—	11
Norrbottens län	—	—	—	—	3	3
Hela riket	14	6	3	7	3	33

Tab. 19. Sätten för bibehållande av äganderätt till utmålen¹⁾ år 1923.

1	2	3	4	5	6	7	8
A n t a l u t m å l							
med arbetsskyldigheten fullgjord						under vilo- stånd	Summa
genom arbete under året			i när- grän- sande utmål	genom arbete under före- gående år	genom erläg- gande av avgift		
med	utan						
malmfångst							
A. Vid järngruvor, belägna i:							
Stockholms län	2	1	11	7	24	35	80
Uppsala län	2	4	5	11	9	31	62
Södermanlands län	11	7	21	3	5	18	65
Östergötlands län	1	5	—	—	1	19	26
Jönköpings län	—	—	—	—	4	26	30
Kalmar län	—	—	—	—	1	—	1
Värmlands län	10	3	3	1	22	²⁾ 86	125
Örebro län	45	15	62	37	149	301	609
Västmanlands län	26	11	75	50	62	248	472
Kopparbergs län	73	25	107	39	249	³⁾ 445	938
Gävleborgs län	1	—	28	15	3	⁴⁾ 22	69
Västernorrlands län	—	—	—	—	4	44	48
Västerbottens län	—	—	—	—	16	—	16
Norrbottens län	93	6	205	76	201	176	757
Summa (A)	264	77	517	239	750	1 451	⁵⁾ 3 298
B. Vid andra gruvor, utom stenkolsgruvor, belägna i:							
Stockholms län	—	2	17	—	15	7	41
Uppsala län	—	—	—	—	1	—	1
Södermanlands län	—	1	—	—	3	20	24
Östergötlands län	1	3	—	24	1	20	49
Jönköpings län	1	2	14	9	4	13	43
Transport	2	8	31	33	24	60	158

¹⁾ Beträffande stenkolsgruvor jämför enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områden.²⁾ Därav 20 med förlängt vilostånd.³⁾ » 67 » » »⁴⁾ » 6 » » »⁵⁾ Dessutom har arbetsskyldigheten fullgjorts genom arbete under året vid 38 sjömalmsutmål, därav 11 inom Jönköpings, 3 inom Jönköpings och Kronobergs, 1 inom Älvsborgs, 14 inom Kronobergs och 9 inom Kalmar län, samt genom arbete under ett föregående år vid 20 sjömalmsutmål, därav 12 inom Jönköpings, 1 inom Älvsborgs och Jönköpings, 4 inom Jönköpings och Kronobergs samt 3 inom Kronobergs län, varjämte arbetsskyldigheten fullgjorts genom arbete under året vid 1 grönstensutmål i Kalmar län.

1	2	3	4	5	6	7	8
	A n t a l u t m å l						
	med arbetsskyldigheten fullgjord					under vilo- stånd	Summa
	genom arbete under året			genom arbete under före- gående år	genom erläg- gande av avgift		
	med	utan	i när- grän- sande utmål				
	malm(stenkols) fångst						
Transport	2	8	31	33	24	60	158
Kalmar län	—	—	—	—	—	9	9
Älvsborgs län	—	—	—	—	47	25	72
Skaraborgs län	—	—	—	—	—	17	17
Värmlands län	—	1	—	2	9	24	36
Örebro län	1	1	7	25	22	46	102
Västmanlands län	—	—	2	4	11	16	33
Kopparbergs län	9	8	23	6	41	52	139
Gävleborgs län	—	1	—	—	3	5	9
Västernorrlands län	—	1	—	—	—	—	1
Jämtlands län	—	1	—	—	15	11	27
Västerbottens län	—	12	10	1	21	2	46
Norrbottnens län	—	16	10	23	22	190	261
Summa (B)	12	49	83	94	215	457	910
C. Vid stenkolsgruvor, belägna i:							
Kristianstads län:							
a) Områden, koncessionerade enligt lagen den 28 maj 1886	4	1	—	—	—	—	5
Malmöhus län:							
a) Områden, koncessionerade enligt lagen den 28 maj 1886	9	2	—	—	—	—	11
b) Utmål enligt äldre författning	42	—	282	—	—	—	324
Summa (C)	55	3	282	—	—	—	340
Summornas summa	331	129	882	333	965	1 908	4 548

¹⁾ Därav 1 med förlängt vilostånd.

Tab. 20. Antal utmål, för vilka vilostånd beviljats att gälla från och med den 1 januari 1924.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä n	Av bergmästarne beviljade vilostånd för								Av bergsöfverst. beviljad vilostånd	Summa utmål
	Järnmalm	Silver- och blymalm	Kopparmalm	Zinkmalm	Nickelmalm	Svalvelkis	Grafit	Summa		
Stockholms län	13	—	—	2	—	—	—	15	—	15
Uppsala län	9	—	—	—	—	—	—	9	3	12
Södermanlands län	3	—	—	—	—	—	—	3	3	6
Östergötlands län	5	—	1	—	—	24	—	30	14	44
Kalmar län	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Värmlands län	13	—	2	—	—	—	—	15	13	28
Örebro län	68	—	7	—	—	—	—	75	20	95
Västmanlands län	29	8	1	—	2	—	—	40	19	59
Kopparbergs län	155	2	9	1	4	4	—	175	31	206
Gävleborgs län	11	1	—	—	—	—	—	12	1	13
Västernorrlands län	4	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Jämtlands län	—	—	4	—	—	—	—	4	—	4
Västerbottens län	—	—	21	—	—	—	—	21	—	21
Norrbottnens län	68	—	2	—	—	—	6	76	59	135
Hela riket	379	11	47	3	6	28	6	480	163	643

Av Kungl. Kommerskollegium

hava intill den 20 december 1924 offentliggjorts av:

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK:

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING:

INDUSTRI. Årgångarna 1911—1922.

BERGSHANTERING. Årgångarna 1911—1923.

SPECIALUNDERSÖKNINGAR:

Textil- och beklädnadsindustrien.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien.

Sveriges bergshantering år 1913.

Sveriges monterade vattenkraft.

HANDEL. Årgångarna 1911—1922.

SJÖFART. Årgångarna 1911—1922.

STATISTISKA MEDDELANDEN:

SER. A. BAND III: 1. Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915.

SER. C. MÅNADSSTATISTIK ÖVER HANDELN. Årgångarna 1913—1923 samt av årg. 1924 häft. 1—11.

BLAND ÖVRIGA PUBLIKATIONER MÄRKAS:

KOMMERSIELLA MEDDELANDEN. Årgångarna 1914—1924.

BRÄNSLEFÖRBRUKNINGEN ÅREN 1913—1917 vid industriella anläggningar, kommunikationsanstalter samt allmänna verk och inrättningar. Specialundersökning.